1 2010

PERKEMBANGAN EKONOMI PADA TAHUN 2011

13 Persekitaran Ekonomi Antarabangsa

18 Ekonomi Malaysia

19 Keadaan Permintaan Dalam Negeri

20 *Rencana: Dinamik Pendapatan Isi Rumah dan Hubungannya dengan Penggunaan Swasta*

26 *Rencana: Evolusi Stok Modal di Malaysia*

30 Kajian Menurut Sektor

36 Sektor Luar Negeri

37 *Rencana: Perubahan Struktur Eksport Malaysia*

51 Perkembangan Pasaran Pekerja

53 Perkembangan Harga

57 *Rencana: Penularan Harga Komoditi Dunia terhadap Inflasi di Malaysia*

61 *Rencana: Liberalisasi Peraturan Pentadbiran Pertukaran Asing untuk Meningkatkan Daya Saing Ekonomi Malaysia*

PERSEKITARAN EKONOMI ANTARABANGSA

Pada tahun 2011, landskap ekonomi dan kewangan global bercirikan lima trend utama. Pertama, momentum pertumbuhan global menjadi sederhana selepas pemulihan kukuh pada tahun 2010, kerana terjejas oleh ketidakpastian yang semakin meningkat berhubung isu fiskal dalam ekonomi maju, ketegangan geopolitik dan bencana alam. Kedua, ketidakpastian ini menyumbang kepada ketidaktentuan yang lebih ketara dalam pasaran kewangan antarabangsa, sementara tindakan penghindaran risiko global yang meningkat menambah tekanan menaik terhadap mata wang selamat (safe-haven currencies). Ketiga, kenaikan harga komoditi yang sangat tinggi ekoran gangguan penawaran dan keadaan cuaca buruk dalam keadaan permintaan yang mampan. Keempat, tekanan inflasi kekal tinggi hampir sepanjang tahun, berpunca daripada faktor penawaran dan permintaan. Khususnya, harga komoditi yang meningkat merupakan penyumbang utama kepada tekanan inflasi. Kelima, ekoran persekitaran ekonomi yang makin mencabar, pendirian dasar monetari dalam beberapa negara beralih daripada usaha mengembalikan dasar kepada kedudukan wajar atau melaksanakan dasar yang ketat kepada dasar akomodatif untuk menyokong pertumbuhan.

Pertumbuhan global menjadi sederhana pada tahun 2011 dalam keadaan terdapatnya peningkatan risiko pertumbuhan akan menjadi perlahan sementara risiko tekanan inflasi kekal tinggi

Pertumbuhan global lebih sederhana

Ekonomi dunia memulakan tahun 2011 dengan jangkaan bahawa pertumbuhan ekonomi adalah baik pada tahun itu disokong oleh sikap optimis ekoran prestasi pertumbuhan yang menggalakkan pada suku keempat 2010. Namun, perkembangan tidak menggalakkan dalam beberapa ekonomi maju menyebabkan jangkaan pertumbuhan global terus merosot sepanjang tahun 2011.

Pada suku pertama 2011, momentum pertumbuhan dalam kebanyakan ekonomi adalah positif. Ekonomi di Asia khususnya, mencatat pertumbuhan lebih baik daripada jangkaan, disokong oleh permintaan dalam negeri yang berdaya tahan dan perdagangan antara rantau yang teguh. Walau bagaimanapun, pada bulan Mac, bencana alam dan krisis nuklear di Jepun bukan sahaja mencetuskan gangguan bekalan tenaga dan kerosakan infrastruktur di Jepun, malah turut menyebabkan ketidakpastian yang ketara dalam pengeluaran perkilangan di seluruh dunia, memandangkan peranan penting negara itu dalam rantaian pengeluaran global bagi keluaran E&E dan pengeluaran kereta. Impak Jepun ke atas ekonomi dunia makin nyata pada suku kedua, seperti dicerminkan oleh penyederhanaan aktiviti perdagangan dan pengeluaran merentas Asia dan pertumbuhan global yang makin perlahan selepas itu. Bagi ekonomi maju, impak gangguan rantaian bekalan yang berpunca dari Jepun diburukkan lagi oleh peningkatan keadaan pasaran pekerja yang lebih perlahan, harga bahan api yang tinggi dan kebimbangan yang meningkat terhadap kemampanan fiskal.

Rajah 1.1

Perubahan Ramalan KDNK tahun 2011
Negara Maju Terpilih

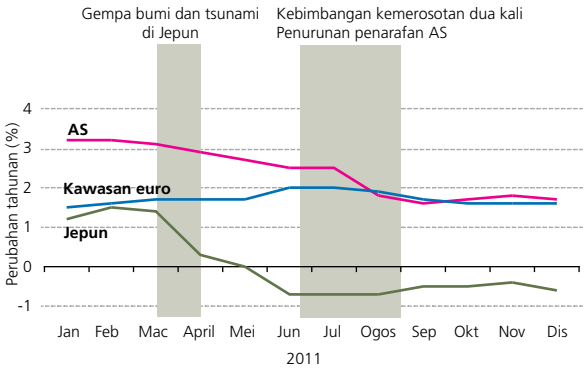

Sumber: Ramalan Bulanan

Rajah 1.2

Semakan Bawah Terhadap Statistik KDNK Benar AS

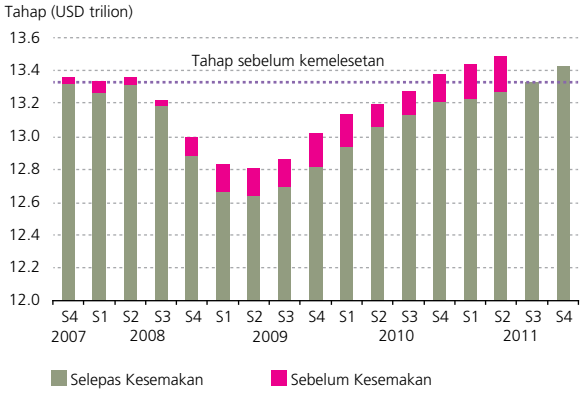

Sumber: *US Bureau of Economic Analysis*

Jadual 1.1

Ekonomi Dunia: Penunjuk Ekonomi Utama

	Pertumbuhan KDNK Benar (%)		Inflasi (%)	
	2010	2011*a*	2010	2011*a*
Pertumbuhan Dunia	**5.2**	**3.8**	**-**	**-**
Perdagangan Dunia	**12.7**	**6.9**	**-**	**-**
Ekonomi Maju				
Amerika Syarikat	3.0	1.7	1.6	3.1
Jepun	4.4	-0.7	-1.0	-0.3
Kawasan euro	1.9	1.4	1.6	2.7
United Kingdom	2.1	0.8	3.3	4.5
Asia Pesat Membangun	**9.5**	**7.9**	**-**	**-**
NIE Asia[1]	**8.4**	**4.0**	**2.3**	**3.5**
Korea	6.2	3.6	2.9	4.0
China Taipei	10.7	4.0	1.0	1.4
Singapura	14.8	4.9	2.8	5.2
Hong Kong SAR[2]	7.0	5.0	2.3	5.3
Republik Rakyat China	**10.4**	**9.2**	**3.3**	**5.4**
ASEAN-4	**7.0**	**4.3**	**3.9**	**4.5**
Malaysia	7.2	5.1	1.7	3.2
Thailand	7.8	0.1	3.3	3.8
Indonesia	6.2	6.5	5.1	5.4
Filipina	7.6	3.7	4.1	4.8
India[3]	**10.4**	**7.3**	**9.6**	**9.5**

[1] Ekonomi perindustrian baharu
[2] Inflasi merujuk kepada indeks harga komposit
[3] Inflasi merujuk kepada indeks harga borong
a Anggaran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), Pihak Berkuasa Negara dan anggaran Bank Negara Malaysia

Meskipun gangguan penawaran mula reda dan harga minyak menjadi lebih sederhana pada separuh kedua tahun 2011, persekitaran global menjadi makin mencabar. Krisis hutang kerajaan yang meruncing di kawasan euro dan penurunan penarafan kredit berdaulat AS pada bulan Ogos telah menambah tekanan fiskal dan kewangan dalam ekonomi maju dan melembapkan sentimen pengguna dan perniagaan. Kebimbangan tentang kemelesetan dua kali di AS makin meningkat, terutamanya kerana langkah mengkaji semula data pertumbuhan menunjukkan bahawa pemulihan daripada kemelesetan akan menjadi lebih perlahan daripada yang dijangkakan sebelum ini. Selain itu, pertumbuhan penggunaan masih kecil, dikekang oleh kadar pemulihan yang perlahan dalam pewujudan peluang pekerjaan, kemerosotan berterusan dalam pasaran perumahan, dan kemewahan kewangan yang lebih rendah. Berikutan itu, unjuran pertumbuhan AS telah diturunkan dengan nyata. Di kawasan euro, pertumbuhan juga makin sederhana ekoran keadaan permintaan dalam negeri yang lemah memandangkan sentimen sektor swasta dalam ekonomi utama dan ekonomi lebih kecil jelas terjejas oleh krisis hutang kerajaan yang bertambah buruk. Sementara itu, ekonomi Asia mencatat pertumbuhan lebih perlahan dalam eksport dan pengeluaran perindustrian. Namun demikian, pertumbuhan terus disokong oleh permintaan dalam negeri yang mampan di rantau ini. Penggunaan didorong terutamanya oleh keadaan pasaran pekerja yang menggalakkan, akses berterusan kepada kredit, pendapatan yang meningkat serta harga komoditi yang tinggi. Walau bagaimanapun, kebimbangan mengenai pertumbuhan timbul pada bulan Oktober di China susulan penerbitan data yang buat kali pertamanya menunjukkan kejatuhan harga rumah kediaman pada asas bulanan. Ini seterusnya meningkatkan risiko pertumbuhan China yang lebih perlahan kerana pelaburan harta tanah mencakupi 10%–15% daripada ekonomi negara itu. Menjelang akhir tahun 2011, pertumbuhan AS bertambah baik, disokong oleh aktiviti penggunaan dan pengeluaran yang meningkat, meskipun pada paras sederhana dan mudah terjejas oleh risiko yang bertambah tinggi dalam ekonomi global. Pengembangan ekonomi di Asia juga menurun kerana pertumbuhan eksport terus sederhana akibat kelembapan ekonomi global yang lebih menyeluruh.

Pasaran kewangan antarabangsa mengalami ketidaktentuan ketara

Pada separuh pertama tahun 2011, **pasaran kewangan antarabangsa** begitu

memberangsangkan ekoran prospek ekonomi global yang menggalakkan. Ini digambarkan melalui pertumbuhan positif yang dicatat dalam pasaran ekuiti ekonomi utama dan serantau, dengan pasaran sedang pesat membangun terus menerima aliran masuk modal yang besar. Namun, terdapat episod ketidaktentuan berkala berikutan ketegangan geopolitik yang meruncing di rantau Timur Tengah dan wilayah Afrika Utara (MENA), serta bencana alam di Jepun dan kebimbangan yang muncul kembali mengenai krisis hutang kerajaan, khususnya yang berkaitan dengan penstrukturan semula hutang kerajaan di Greece. Krisis hutang kerajaan di Greece juga menambah risiko penularan ke negara lain di kawasan euro yang mempunyai kedudukan fiskal yang secara relatifnya lebih lemah, iaitu Portugal, Itali dan Sepanyol. Tekanan pasaran yang berterusan ke atas negara-negara tersebut dicerminkan oleh kadar hasil bon jangka panjang yang terus tinggi, yang akhirnya menyebabkan EU dan IMF memberikan pakej bantuan kewangan sebanyak €78 bilion kepada Portugal pada bulan Mei.

Keadaan pasaran kewangan bertambah buruk pada separuh kedua tahun 2011. Ketidakpastian fiskal yang makin tinggi di AS ekoran perbahasan tentang had hutang dan penurunan penarafan kredit berdaulat AS pada 5 Ogos, telah meningkatkan kegiatan penghindaran risiko dalam kalangan pelabur. Krisis hutang kerajaan di kawasan euro terus merebak dalam keadaan wujudnya kebimbangan tentang penularannya ke ekonomi utama. Itali dan Sepanyol mengalami penurunan penarafan berdaulat pada bulan Oktober dan seterusnya kadar hasil bon jangka panjang kedua-dua negara itu mencatat kadar tertinggi dalam sejarah meskipun pengumuman dibuat mengenai langkah penjimatan fiskal selanjutnya oleh pihak berkuasa. Bank di Eropah yang banyak terdedah kepada hutang berdaulat yang bermasalah kemudiannya berdepan dengan tekanan pendanaan baharu pada bulan-bulan terakhir tahun itu. Keadaan ini lantas membangkitkan kebimbangan tentang kemungkinan berlakunya gangguan kredit dengan risiko penularan yang ketara terhadap pasaran kewangan global.

Pemimpin Eropah bertindak balas terhadap krisis dengan rancangan pakej bantuan kedua untuk Greece pada bulan Julai, yang meliputi bantuan kewangan selanjutnya dan penglibatan secara sukarela sektor swasta dalam penstrukturan semula hutang Greece. Rancangan ini dikaji semula pada bulan Oktober agar merangkumi peranan sektor swasta yang lebih besar dan pertambahan Kemudahan Kestabilan Kewangan Eropah (European Financial Stability Facility, EFSF) daripada €440 bilion kepada €1 trilion, sebahagiannya melalui langkah pengambilan hutang (leveraging). Walau bagaimanapun, pengumuman ini hanya membawa kesan sementara kerana sentimen menjadi bertambah buruk ekoran ketidakpastian tentang pelaksanaan rancangan tersebut. Pada bulan November, enam bank pusat utama mengumumkan langkah terselaras untuk menyediakan sokongan mudah tunai kepada sistem kewangan global dan meredakan tekanan terhadap bekalan kredit, termasuk menurunkan kadar faedah terhadap perjanjian swap dolar AS sedia ada. Pemimpin Eropah mencapai persetujuan tentang perjanjian fiskal antara kerajaan pada bulan Disember, bertujuan memperbaiki disiplin fiskal di rantau tersebut. Meskipun langkah ini menghasilkan sedikit pembaikan, keadaan pasaran kewangan antarabangsa masih tidak menentu menjelang hujung tahun kerana diburukkan lagi oleh amaran oleh sebuah agensi penarafan kredit utama tentang penurunan penarafan berdaulat terhadap lima belas ekonomi kawasan euro, termasuk Jerman dan Perancis. Pada bulan Februari 2012, berikutan kebimbangan pelabur yang meningkat terhadap penebusan bon pada bulan Mac, pemimpin Eropah mencapai persetujuan berhubung dengan pakej kewangan kedua untuk Greece, yang meliputi bantuan kewangan sebanyak €130 bilion dan penyertaan sektor swasta yang lebih giat. Namun, pasaran kewangan terus berhati-hati mengenai kecukupan langkah terkini yang diambil untuk menyelesaikan krisis.

Dalam **pasaran pertukaran asing**, pergerakan mata wang kekal tidak menentu ekoran penghindaran risiko yang meningkat dalam pasaran kewangan antarabangsa dalam keadaan wujudnya kebimbangan fiskal dalam ekonomi maju. Pada separuh tahun pertama, kebanyakan mata wang utama menambah nilai berbanding dengan dolar AS. Euro dan paun sterling bertambah kukuh berbanding dengan dolar AS, disokong oleh jangkaan pasaran bahawa European Central Bank (ECB) dan Bank of England (BOE) akan meningkatkan kadar dasar berikutan terdapat inflasi keseluruhan yang lebih tinggi dalam ekonomi masing-masing. Euro juga mendapat manfaat daripada keyakinan pelabur terhadap prospek pertumbuhan ekonomi utama di kawasan euro, terutamanya Jerman.

Namun, trend ini bertukar arah pada bulan Mei kerana penghindaran risiko global makin meningkat ekoran kebimbangan baharu tentang krisis hutang kerajaan yang meruncing dan munculnya tanda-tanda pertumbuhan global yang lebih lemah. Yen terus kukuh berbanding dengan dolar AS, dan mencatat kadar tertinggi pada ¥76.25 pada bulan Mac, apabila peserta pasaran menaikkan nilai yen kerana menjangka penghantaran balik dana yang banyak ke Jepun berikutan bencana alam dan nuklear di negara tersebut. Lonjakan dalam aliran spekulatif seterusnya menyebabkan campur tangan pertukaran asing yang terselaras oleh ekonomi G7 pada 18 Mac. Langkah ini bagi membendung ketidaktentuan yang keterlaluan dalam pasaran pertukaran asing yang mungkin menimbulkan kesan buruk terhadap kestabilan kewangan global. Kebanyakan mata wang Asia juga makin kukuh berbanding dengan dolar AS pada separuh tahun pertama ekoran aliran masuk modal yang berterusan kerana tarikan prospek pertumbuhan rantau Asia yang secara relatif menggalakkan. Pada separuh tahun kedua, ketidakstabilan dalam pasaran pertukaran asing menjadi bertambah nyata. Sentimen pelabur yang lemah berikutan kebimbangan yang berpanjangan mengenai kemampanan fiskal dalam ekonomi maju telah menyebabkan tekanan menaik kepada mata wang selamat (safe-haven currencies), lantas mencetuskan campur tangan oleh beberapa pihak berkuasa negara. Dolar AS menambah nilai berbanding dengan euro, paun sterling dan beberapa mata wang Asia ekoran kebimbangan tentang kemampanan pertumbuhan global dan juga kekhuatiran tentang krisis hutang yang bertambah buruk di Eropah. Yen juga terus bertambah kukuh berbanding dengan dolar, meskipun terdapat dua campur tangan sehala oleh pihak berkuasa di Jepun pada bulan Ogos dan Oktober. Franc Switzerland juga menambah nilai dengan ketara berbanding dengan dolar AS dan euro, lantas mendorong Swiss National Bank untuk melaksanakan operasi campur tangan dan menetapkan kadar pertukaran minimum bagi mata wang tersebut pada CHF1.20 bagi setiap euro pada bulan September. Sebaliknya, penghindaran risiko yang meningkat telah mewujudkan permintaan lebih kukuh terhadap aset lebih cair oleh pelabur dan menyebabkan aliran modal bertukar arah serta penyusutan nilai mata wang Asia. Rupee India mencatat penyusutan nilai terbesar dalam kalangan mata wang Asia pada tahun 2011, apabila menyusut sebanyak 15.6%.

Harga komoditi meningkat ke paras tertinggi baharu

Harga komoditi naik lagi pada tahun 2011 dan mencecah paras tertinggi baharu pada bulan April, disebabkan oleh kebimbangan tentang penawaran dan permintaan yang kukuh di tengah-tengah kegiatan spekulatif yang berterusan. Yang ketara, purata harga minyak mentah Brent adalah pada USD111 setong pada tahun 2011, iaitu kenaikan sebanyak 38% berbanding tahun 2010. Harga minyak mentah pada awal tahun 2011 meneruskan trend kenaikan sejak separuh kedua tahun 2010, ekoran sokongan pertumbuhan kukuh ekonomi sedang pesat membangun. Harga hadapan satu bulan Brent melepasi paras harga USD100 setong pada awal bulan Februari, paras tertinggi sejak bulan September 2008, apabila kebimbangan bertambah meningkat mengenai kemungkinan gangguan penawaran ekoran pergolakan politik di wilayah MENA. Gangguan terhadap pengeluaran minyak di Libya khususnya, mengurangkan penawaran minyak mentah bermutu tinggi jenis *sweet*, yang digunakan dalam pengeluaran gasolin, diesel dan bahan api jet. Dalam usaha untuk mengatasi masalah ini, International Energy Agency (IEA) mengumumkan pengeluaran 60 juta tong (atau 2 juta tong sehari) daripada simpanan stok kecemasan negara anggota pada bulan Jun, iaitu kali ketiga langkah ini diambil dalam tempoh lebih tiga dekad. Namun, trend kenaikan harga minyak mentah ini bertukar arah pada bulan Ogos apabila pengeluaran minyak di Libya pulih kembali. Walau bagaimanapun, ketegangan politik yang berterusan di rantau MENA menjelang akhir tahun 2011 mengekalkan harga minyak mentah pada paras yang tinggi. Harga bukan tenaga mengatasi paras tertinggi yang dicatat pada tahun 2008, seperti yang dilihat pada

Rajah 1.3

Indeks Harga Komoditi Utama

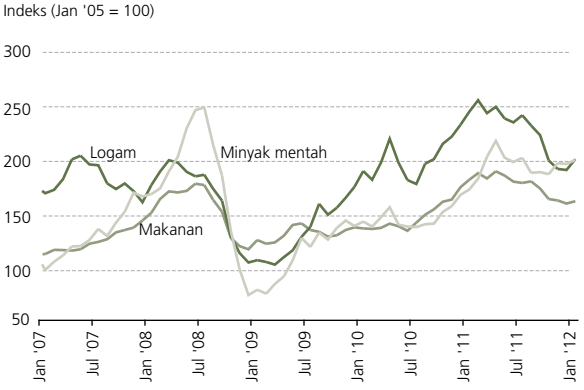

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF)

harga makanan dan logam yang tertinggi dalam sejarah. Kenaikan harga makanan sebahagian besarnya dicetuskan oleh kekurangan pengeluaran disebabkan oleh keadaan cuaca, dengan harga memuncak pada bulan April.

Tekanan inflasi global kekal tinggi

Pada tahun 2011, **tekanan inflasi meningkat** dalam ekonomi maju dan ekonomi sedang pesat membangun, didorong oleh harga makanan dan tenaga yang lebih tinggi. Trend meningkat ini dicerminkan dalam inflasi teras dengan faktor khusus sesebuah negara memainkan peranan dalam trend ini. Di AS, peningkatan inflasi teras disebabkan terutamanya oleh kos sewa dan pakaian yang semakin meningkat. Di UK, inflasi keseluruhan kekal melebihi sasaran BOE pada 2%, manakala peningkatan inflasi teras sebahagian besarnya disebabkan oleh kenaikan VAT dan sedikit sebanyak oleh penyusutan nilai paun sterling. Namun demikian, tekanan inflasi yang terdapat dalam ekonomi maju kekal rendah dan jangkaan inflasi jangka panjang adalah stabil, lantas memperlihatkan paras penggunaan sumber yang rendah dan permintaan dalam negeri yang lemah. Kenaikan harga adalah lebih ketara dalam ekonomi sedang pesat membangun kerana keluaran berkaitan komoditi mencakupi bahagian yang lebih besar dalam kumpulan penggunaan mereka. Di Asia, wajaran bagi makanan dalam kumpulan IHP adalah antara 14% hingga 39%. Inflasi teras turut meningkat dalam beberapa ekonomi serantau, mencerminkan tekanan permintaan yang meningkat kerana keadaan guna tenaga yang menggalakkan dan upah yang meningkat. Menjelang akhir tahun, momentum kenaikan harga lebih perlahan, dan kadar inflasi keseluruhan mulai stabil dalam ekonomi maju dan ekonomi sedang pesat membangun. Ini sebahagiannya mencerminkan kenaikan yang lebih perlahan dalam harga komoditi. Walau bagaimanapun, inflasi teras meningkat lagi dalam beberapa ekonomi Asia memandangkan permintaan kekal teguh. Di Thailand, inflasi teras naik sepanjang bulan November hingga mencecah had tertinggi dalam julat sasaran bank pusat iaitu 0.5%-3.0% berikutan permintaan dalam negeri yang terus berkembang hasil pelaksanaan rangsangan fiskal oleh kerajaan yang baru dipilih.

Tumpuan dasar monetari beralih daripada inflasi kepada pertumbuhan

Pendirian **dasar monetari** dalam ekonomi maju dan Asia tertumpu pada kebimbangan mengenai inflasi, tetapi pendirian ini kemudian beralih ke arah menyokong pertumbuhan seiring dengan peredaran tahun itu. Di AS, dengan terdapatnya peningkatan risiko yang menunjukkan pertumbuhan akan menjadi semakin rendah pada masa hadapan, Federal Reserve (Fed) membayangkan pada bulan Ogos bahawa kadar dana persekutuan akan dikekalkan pada paras yang luar biasa rendah sehingga pertengahan tahun 2013. Namun pada bulan Jan 2012, tempoh ini kemudiannya dilanjutkan hingga akhir tahun 2014. Pada bulan September, Fed mengumumkan program pelanjutan tempoh matang, yang merangkumi langkah pembelian sekuriti Perbendaharaan jangka lebih panjang sebanyak USD400 bilion, sambil pada masa yang sama menjual sekuriti jangka pendek dalam jumlah yang bersamaan. Ini bagi memastikan kadar faedah jangka panjang kekal rendah dan lantas menyokong kadar pemulihan yang lebih kukuh. Di UK, berikutan pemulihan ekonomi yang lemah, BOE mengekalkan kadar dasarnya pada 0.5%, tetapi menambah program pembelian asetnya sebanyak £75 bilion pada bulan Oktober, dan £50 bilion lagi pada bulan Februari 2012 untuk menjadikan jumlah keseluruhan sebanyak £325 bilion.

Sebaliknya, tekanan inflasi yang meningkat di kawasan euro telah menyebabkan ECB meningkatkan kadar pembiayaan semulanya sebanyak 50 mata asas kepada 1.5% menjelang bulan Julai. Namun, dalam keadaan tekanan yang bertambah dalam pasaran kewangan dan peningkatan risiko prospek ekonomi yang lebih lembap pada separuh tahun kedua, ECB menurunkan kadar pembiayaan semulanya kepada 1% menjelang bulan Disember. Di samping itu, ECB memulakan langkah sokongan kredit tambahan, meliputi pengenalan operasi pembiayaan semula tiga tahun dan program pembelian bon terlindung berjumlah €40 bilion untuk menambah mudah tunai kepada sektor perbankan dan menyokong aktiviti pemberian pinjaman di kawasan euro.

Bank of Japan (BOJ) mengambil langkah-langkah melonggarkan dasar monetarinya secara menyeluruh untuk menyokong ekonomi Jepun. Ini termasuk memperluas program pembelian asetnya sebanyak ¥20 trilion pada tahun 2011, dan ¥10 trilion lagi pada bulan Februari 2012. Ini dibuat terutamanya menerusi pembelian bon kerajaan Jepun. Sebagai respons kepada bencana yang melanda Fukushima, BOJ turut mewujudkan program pinjaman sebanyak ¥1 trilion untuk institusi kewangan dalam kawasan yang dilanda gempa bumi dan tsunami.

Rajah 1.4

Pergerakan Terkumpul Kadar Faedah Rasmi Sejak Tahun 2011

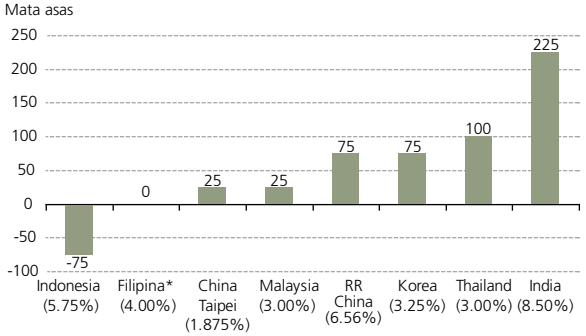

Nota: Kadar faedah semasa dalam kurungan adalah pertengahan bulan Mac 2012

* Bangko Sentral ng Pilipinas menaikkan kadar dasar tanda aras mereka sebanyak 50 mata asas pada tahun 2011 dan menurunkannya sebanyak 50 mata asas pada tahun 2012

Sumber: Pihak Berkuasa Negara

Di rantau Asia, tumpuan bank pusat lebih menjurus kepada usaha mengembalikan dasar monetari ke paras wajar atau melaksanakan dasar monetari yang ketat, khususnya pada separuh pertama tahun 2011. Tekanan inflasi yang makin meningkat telah mendorong kebanyakan bank pusat serantau (Thailand, Indonesia, India, RR China, Korea, Filipina dan China Taipei) menaikkan kadar faedah tanda aras secara kumulatif sebanyak antara 12.5 hingga 125 mata asas pada separuh pertama tahun 2011. Beberapa pihak berkuasa monetari turut menerima pakai langkah kehematan makro untuk mengurangkan kesan buruk ke atas harga aset dalam negeri akibat aliran masuk modal portfolio yang besar. Walau bagaimanapun, menjelang suku terakhir 2011, bank pusat di rantau ini mula mengalih tumpuan ke arah usaha menyokong pertumbuhan dalam keadaan ketidakpastian yang makin meningkat dalam ekonomi global. Indonesia dan Filipina melonggarkan keadaan monetari mereka ekoran makin jelasnya tanda-tanda kelembapan ekonomi global dan penyederhanaan inflasi dalam negeri. Thailand juga menurunkan kadar dasar utamanya untuk mengurangkan kesan bencana banjir yang amat buruk. The People's Bank of China mengurangkan nisbah rizab berkanun sebanyak 100 mata asas kepada 20.5% pada bulan November 2011 dan Februari 2012. Bank pusat lain di rantau ini juga mengambil sikap lebih berhati-hati dalam pengumuman keputusan dasar. Ini berikutan pandangan pesimistik terhadap penilaian bank pusat mengenai prospek pertumbuhan negara, sambil pada masa yang sama mengekalkan kadar dasar semasa memandangkan inflasi yang tinggi.

EKONOMI MALAYSIA

Meskipun persekitaran ekonomi antarabangsa pada tahun 2011 adalah mencabar, ekonomi Malaysia mencatat kadar pertumbuhan yang stabil sebanyak 5.1% (2010: 7.2%). Pertumbuhan pada separuh pertama tahun itu adalah lebih sederhana, terutamanya pada suku kedua, berikutan ekonomi telah terjejas oleh kelemahan yang menyeluruh di ekonomi-ekonomi maju dan gangguan dalam rantaian bekalan perkilangan global yang disebabkan oleh bencana di Jepun. Walaupun persekitaran ekonomi global menjadi semakin mencabar dan tidak menentu pada separuh tahun kedua, pertumbuhan ekonomi Malaysia bertambah baik disebabkan oleh permintaan dalam negeri yang lebih kukuh. Permintaan dalam negeri mencatat pertumbuhan yang lebih tinggi pada tahun 2011, didorong oleh perbelanjaan sektor isi rumah dan perniagaan, serta penggunaan sektor awam yang lebih tinggi. Penggunaan swasta bertambah kukuh pada tahun 2011, disokong oleh pertumbuhan pendapatan yang menyeluruh, berikutan keadaan pasaran pekerja yang bertambah baik secara keseluruhan.

Ekonomi Malaysia mencatat kadar pertumbuhan yang stabil sebanyak 5.1% pada tahun 2011, meskipun persekitaran luaran lebih mencabar

Selain itu, kakitangan awam juga memperoleh manfaat daripada dua pembayaran bonus setengah bulan gaji pada separuh kedua tahun tersebut, manakala isi rumah di kawasan luar bandar mendapat manfaat daripada harga getah dan minyak sawit yang lebih tinggi. Pelaburan swasta kekal kukuh, walaupun pertumbuhan menjadi sederhana sedikit pada separuh tahun kedua, disebabkan oleh persekitaran luaran menjadi semakin tidak menentu. Penggunaan awam juga mencatat pertumbuhan yang lebih tinggi pada tahun 2011, sejajar dengan usaha Kerajaan untuk menambah baik perkhidmatan penyampaian awam. Walau bagaimanapun, pelaburan awam menguncup pada tahun itu berikutan pembayaran perbelanjaan

pembangunan yang lebih rendah oleh Kerajaan Persekutuan. Namun, pelaburan oleh perusahaan awam bukan kewangan (PABK) kekal kukuh pada tahun 2011. Walaupun permintaan luar negeri untuk keluaran elektronik dan elektrik (E&E) dipengaruhi oleh perdagangan global yang lebih lemah, eksport komoditi dan keluaran bukan E&E kekal kukuh pada tahun itu, lantas memberikan sokongan tambahan kepada pertumbuhan.

Pengembangan yang kukuh dalam permintaan dalam negeri adalah faktor utama dalam memacu pertumbuhan keseluruhan sektor berorientasikan dalam negeri, manakala permintaan serantau yang kukuh memberi sokongan kepada industri perkilangan berkaitan komoditi dan sektor pertanian. Sektor perkhidmatan berkembang dengan kukuh pada tahun 2011 dan kekal sebagai penyumbang terbesar kepada pertumbuhan. Pengembangan teguh penggunaan swasta telah memberikan sokongan kepada subsektor perdagangan borong dan runcit serta penginapan dan restoran. Sektor perkilangan berkembang pada kadar yang lebih perlahan dalam keadaan prestasi yang lemah dalam industri berorientasikan eksport dan dalam negeri. Industri berorientasikan eksport dipengaruhi terutamanya oleh permintaan luaran yang lebih lemah dan gangguan dalam rantaian bekalan global E&E, manakala industri berorientasikan dalam negeri pula dipengaruhi terutamanya oleh penguncupan industri peralatan pengangkutan berikutan gangguan pada bekalan rantaian. Pengeluaran minyak sawit yang lebih tinggi telah menyumbang kepada pertumbuhan yang lebih kukuh dalam sektor pertanian, sementara sektor pembinaan menjadi sederhana berikutan beberapa projek utama telah disiapkan. Sektor perlombongan menguncup pada tahun 2011 kerana pengeluaran minyak mentah dan kondensat telah terjejas oleh penutupan beberapa buah loji pengeluaran.

Inflasi keseluruhan berpurata pada 3.2% pada tahun 2011 (2010: 1.7%). Peningkatan inflasi, khususnya pada separuh pertama tahun 2011, disebabkan terutamanya oleh faktor penawaran yang berpunca daripada harga makanan yang lebih tinggi dan pelarasan yang lebih tinggi terhadap harga ditadbir. Inflasi mencatat paras tertinggi pada 3.5% pada bulan Jun dan menurun pada separuh kedua tahun itu disebabkan kesan daripada pelarasan lebih tinggi bagi harga keluaran petroleum dan gula pada bulan Julai dan Disember 2010 telah luput. Inflasi teras, iaitu penunjuk tekanan harga berasaskan permintaan, meningkat kepada 2.6% pada tahun 2011 (2010: 1.5%).

Kedudukan luaran Malaysia bertambah baik pada tahun 2011. Imbangan pembayaran secara keseluruhan kembali pulih untuk mencatat lebihan yang kukuh kerana lebihan akaun semasa telah meningkat dan akaun kewangan kembali positif. Lebihan yang lebih besar dalam akaun perdagangan, yang berpunca terutamanya daripada eksport komoditi yang kukuh yang sebahagian besarnya mendapat manfaat daripada harga yang lebih tinggi, dan defisit yang lebih rendah dalam akaun pendapatan, telah menyumbang kepada peningkatan lebihan dalam akaun semasa. Imbangan yang positif dalam akaun kewangan sebahagian besar disebabkan oleh aliran masuk dana portfolio dan pelaburan langsung asing (foreign direct investment, FDI). Pelaburan langsung di luar negeri mencatat aliran keluar bersih yang lebih tinggi berikutan syarikat-syarikat Malaysia terus mengembangkan perniagaan ke luar negeri. Aliran keluar pelaburan lain, yang terdiri terutamanya daripada aliran kredit perdagangan dan perbankan, menjadi sederhana dengan ketara pada tahun 2011. Selepas pelarasan bagi kesilapan dan ketinggalan, imbangan pembayaran secara keseluruhan mencatat lebihan yang besar sebanyak RM94.7 bilion. Dengan itu, rizab antarabangsa bersih Bank Negara Malaysia berjumlah RM423.3 bilion, bersamaan dengan USD133.6 bilion, pada 31 Disember 2011.

KEADAAN PERMINTAAN DALAM NEGERI

Permintaan dalam negeri mencatat pertumbuhan yang kukuh sebanyak 8.2% pada tahun 2011 (2010: 6.3%), didorong oleh perbelanjaan sektor isi rumah dan perniagaan serta penggunaan sektor awam yang lebih tinggi.

Penggunaan swasta kukuh pada tahun 2011, berkembang sebanyak 6.9% berbanding dengan 6.5% pada tahun 2010. Ini terbukti oleh prestasi penunjuk penggunaan utama yang kukuh seperti import barangan penggunaan, jualan runcit dan perbelanjaan kad kredit. Perbelanjaan pengguna didorong oleh pertumbuhan pendapatan yang menyeluruh berikutan keadaan pasaran pekerja yang secara keseluruhannya bertambah baik dengan kadar pengangguran yang menurun dan kekosongan jawatan yang meningkat. Tinjauan oleh Bank Negara Malaysia menunjukkan purata

Jadual 1.2a

Malaysia - Penunjuk Ekonomi Utama

	2009	2010	2011*a*	2012*r*
Penduduk (juta orang)	27.9	28.3	28.6	28.9
Tenaga kerja (juta orang)	12.1	12.4	12.6	12.9
Guna tenaga (juta orang)	11.6	12.0	12.2	12.5
Pengangguran (% daripada tenaga kerja)	3.7	3.3	3.1	3.2
Pendapatan Per Kapita (RM)	23,850	26,175	29,094	31,097
(USD)	6,767	8,126	9,508	10,134[6]
KELUARAN NEGARA (% perubahan)				
KDNK benar pada harga tahun 2000[1]	-1.6	7.2	5.1	4.0 ~ 5.0
(RM bilion)	522.0	559.6	588.3	614.5
Pertanian, perhutanan dan perikanan	0.6	2.1	5.6	3.8
Perlombongan dan kuari	-6.3	0.2	-5.7	0.6
Perkilangan	-9.3	11.4	4.5	3.9
Pembinaan	5.9	5.1	3.5	6.6
Perkhidmatan	3.1	6.8	6.8	5.1
PNK nominal	-7.5	11.1	12.3	8.0
(RM bilion)	665.3	739.5	830.7	897.4
PNK benar	0.6	3.9	4.7	5.7
(RM bilion)	497.4	516.8	540.9	571.5
Agregat permintaan dalam negeri benar[2]	-0.4	6.3	8.2	6.6
Perbelanjaan swasta[2]	-2.6	8.3	8.2	6.6
Penggunaan	0.7	6.5	6.9	6.2
Pelaburan	-17.0	17.7	14.4	8.3
Perbelanjaan awam[2]	5.4	1.5	8.2	6.7
Penggunaan	3.9	0.5	16.8	0.2
Pelaburan	7.5	2.8	-2.4	16.2
Tabungan negara kasar (% daripada PNK)	31.6	34.1	34.6	34.4
IMBANGAN PEMBAYARAN (RM bilion)				
Imbangan barangan	141.7	134.7	149.4	155.6
Eksport (f.o.b.)	554.1	640.0	696.1	717.8
Import (f.o.b.)	412.3	505.3	546.7	562.2
Imbangan perkhidmatan	4.7	1.7	-8.4	-6.2
(% daripada PNK)	0.7	0.2	-1.0	-0.7
Pendapatan, bersih	-14.6	-26.5	-22.0	-19.4
(% daripada PNK)	-2.2	-3.6	-2.7	-2.2
Pindahan semasa, bersih	-19.6	-21.8	-21.1	-20.5
Imbangan akaun semasa	112.1	88.1	97.9	109.5
(% daripada PNK)	16.9	11.9	11.8	12.2
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih[3]	331.3	328.6	423.3	-
(dalam bilangan bulan import tertangguh)	9.7	8.6	9.6	-
HARGA (% perubahan)				
IHP (2010=100)[4]	0.6	1.7	3.2	2.5 ~ 3.0
IHPR (2005=100)[5]	-7.1	5.6	9.0	-
Upah benar bagi setiap pekerja dalam sektor perkilangan	1.9	6.4	0.6	-

[1] Mulai tahun 2007, KDNK benar telah diubah kepada harga tahun 2000, daripada harga tahun 1987 sebelum ini
[2] Tidak termasuk stok
[3] Semua aset dan liabiliti dalam mata wang asing telah dinilai semula kepada ringgit mengikut kadar pertukaran pada tarikh kunci kira-kira dan penambahan/pengurangan nilai juga ditunjukkan dengan sewajarnya dalam akaun Bank
[4] Bermula tahun 2011, Indeks Harga Pengguna merujuk kepada tahun asas baharu 2010=100 daripada tahun asas 2005=100 sebelum ini
[5] Bermula tahun 2010, Indeks Harga Pengeluar merujuk kepada tahun asas baharu 2005=100 daripada tahun asas 2000=100 sebelum ini
[6] Berdasarkan kadar pertukaran purata dolar AS bagi tempoh Januari-Februari 2012
a Awalan
r Ramalan

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual 1.3a

Malaysia - Penunjuk Kewangan dan Monetari

KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN (RM bilion)	2009	2010	2011*a*
Hasil	158.6	159.7	185.4
Perbelanjaan mengurus	157.1	151.6	182.6
Perbelanjaan pembangunan bersih	49.0	51.3	45.3
Imbangan keseluruhan	-47.4	-43.3	-42.5
Imbangan keseluruhan (% daripada KDNK)	-7.0	-5.6	-5.0
Jumlah pembelanjaan pembangunan bersih sektor awam	112.2	104.4	132.5
Imbangan keseluruhan sektor awam (% daripada KDNK)	-7.6	2.1	-10.5
HUTANG LUAR NEGERI[1]			
Jumlah hutang (RM bilion)	232.7	227.1	257.2
Hutang jangka sederhana dan panjang	155.3	147.7	153.4
Hutang jangka pendek[2]	77.4	79.4	103.9
Nisbah khidmat bayaran hutang (% daripada eksport barangan dan perkhidmatan)			
Jumlah hutang	6.5	7.6	10.3
Hutang jangka sederhana dan panjang	6.4	7.6	10.3

	Perubahan 2009		Perubahan 2010		Perubahan 2011	
WANG DAN PERBANKAN	**RM bilion**	**%**	**RM bilion**	**%**	**RM bilion**	**%**
Bekalan wang M1	17.9	9.8	23.5	11.7	33.8	15.1
M3	85.4	9.2	68.8	6.8	155.8	14.3
Deposit sistem perbankan	90.7	9.3	75.0	7.1	161.3	14.2
Pinjaman sistem perbankan[3]	57.0	7.8	99.8	12.7	120.2	13.6
Nisbah pinjaman-deposit (pada akhir tahun)[4]	77.9		81.5		80.9	
Nisbah pembiayaan-deposit[4, 5]	84.6		88.0		86.7	

KADAR FAEDAH (PADA AKHIR TAHUN)	2009	2010	2011
	%	%	%
Kadar Dasar Semalaman (OPR)	2.00	2.75	3.00
Kadar Antara Bank 1 bulan*	2.06	2.79	3.06
Bank Perdagangan			
Deposit tetap 3 bulan	2.03	2.74	2.99
12 bulan	2.50	2.97	3.22
Deposit tabungan*	0.86	1.00	1.15
Kadar pinjaman asas (BLR)	5.51	6.27	6.53
Bil Perbendaharaan (3 bulan)	1.97	2.83	3.00
Sekuriti Kerajaan Malaysia (1 tahun)	2.12	2.85	2.82
Sekuriti Kerajaan Malaysia (5 tahun)	3.79	3.39	3.23

KADAR PERTUKARAN MATA WANG ASING	2009	2010	2011
Pergerakan Ringgit (pada akhir tahun)	%	%	%
Perubahan berbanding dengan SDR	0.2	13.1	-2.8
Perubahan berbanding dengan USD[6]	1.2	11.1	-2.9

[1] Mulai suku pertama 2008, data hutang luar negeri Malaysia telah ditakrifkan semula untuk mengambil kira entiti di Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (Labuan IBFC) sebagai pemastautin
[2] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
[3] Termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas
[4] Tidak termasuk transaksi institusi kewangan
[5] Merujuk kepada nisbah pinjaman dan pegangan PDS oleh sistem perbankan kepada deposit sistem perbankan
[6] Ringgit telah ditetapkan pada kadar RM3.80=USD1 pada 2 September 1998 dan beralih kepada apungan terurus berbanding dengan sekumpulan mata wang pada 21 Julai 2005
a Awalan
* Merujuk kepada kadar purata pada bulan Disember

Dinamik Pendapatan Isi Rumah dan Hubungannya dengan Penggunaan Swasta

Penggunaan swasta menjadi pemacu pertumbuhan yang semakin penting dalam ekonomi Malaysia. Ini dicerminkan oleh peningkatan sumbangan penggunaan swasta dalam KDNK apabila pertumbuhan penggunaan mengatasi pertumbuhan KDNK keseluruhan pada dekad yang lalu (Rajah 1). Dapatan bersifat teori dan empirik di seluruh negara secara konsisten menunjukkan pentingnya pendapatan dalam menentukan penggunaan swasta[1]. Rencana ini meninjau dinamik pendapatan isi rumah dan hubungannya dengan penggunaan swasta bagi Malaysia. Analisis yang dibuat menunjukkan dua pemerhatian utama. Pertama, sektor perkhidmatan memainkan peranan yang cukup besar dalam memacu pendapatan keseluruhan, manakala pendapatan daripada komoditi juga penting, terutamanya semasa tempoh kenaikan ketara dalam harga komoditi. Kedua, bukti ekonometrik menunjukkan bahawa pendapatan mempunyai hubungan yang kuat dan positif dengan penggunaan swasta. Kejutan terhadap pendapatan didapati memberikan kesan yang cukup besar dan berpanjangan terhadap penggunaan swasta.

Menganggarkan Pendapatan Isi Rumah: Melalui Pendekatan Dari Bawah Ke Atas (A Bottom-Up Approach)

Langkah pertama dalam analisis ini ialah menghasilkan anggaran pendapatan yang merangkumi semua sektor ekonomi. Analisis terhadap pendapatan isi rumah sedia ada dikekang oleh liputan data dan kekerapan berkala. Sebagai contoh, pendapatan dalam sektor pembinaan dan beberapa subsektor perkhidmatan hanya boleh didapati pada asas tahunan dan tidak boleh di dapati pada asas suku tahunan. Proksi pendapatan yang lazim digunakan ialah upah sektor perkilangan kerana ketersediaannya yang kerap. Bagaimanapun, upah sektor perkilangan bukanlah proksi yang paling sempurna bagi pendapatan keseluruhan dalam ekonomi memandangkan upah bagi sektor berlainan cenderung dipengaruhi oleh faktor-faktor khusus sektor berkenaan. Sebagai contoh, upah dalam sektor pembinaan dan perkhidmatan lebih cenderung dipengaruhi oleh pertimbangan permintaan domestik sementara upah perkilangan pula banyak dipengaruhi oleh faktor luaran.

Rajah 1

Penggunaan Swasta dan KDNK

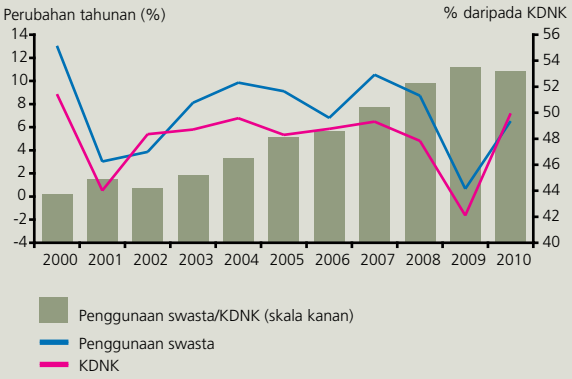

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Bagi menghasilkan anggaran pendapatan isi rumah yang lebih tepat, siri upah suku tahunan dianggarkan untuk setiap sektor yang tidak mempunyai data upah. Kaedah ini melibatkan penganggaran hubungan jangka panjang antara upah dengan produktiviti pekerja sektor tersebut, dan berdasarkan pandangan bahawa upah terutamanya mencerminkan produktiviti pekerja[2]. Pertama, nisbah antara upah setiap pekerja dengan nilai ditambah setiap pekerja sektor tersebut ditentukan menggunakan data kekerapan tahunan atau dwitahunan daripada kaji selidik terhadap

[1] Antara contoh yang bersifat teori ialah Carroll (2001) bagi analisis keseimbangan separa terhadap fungsi penggunaan agregat serta Kydland dan Prescott (1980) dalam rangka kerja keseimbangan am. Bacchetta dan Gerlach (1997) serta Case, Quigley dan Shiller (2006) dalam kertas kerja terbaharu secara empirik mendapati bahawa pendapatan memberikan impak terbesar terhadap penggunaan dalam sebilangan negara yang dijadikan sampel.

[2] Upah dalam sektor tertentu didapati sekali-sekala menyimpang daripada paras produktivitinya yang berkaitan. Namun, penyimpangan ini didapati hanya sementara.

syarikat yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia dan daripada Akaun Negara. Kaedah ini dibuat untuk mengetahui variasi mengikut sektor dalam profil upah dan produktiviti. Kedua, nisbah tahunan/dwitahunan disisipkan untuk membentuk siri suku tahunan. Siri ini kemudiannya didarab dengan nilai ditambah sektor berkenaan untuk mendapatkan anggaran suku tahunan bagi

Rajah 2

Hubungan Harga dan Pendapatan dalam Sektor Getah dan Minyak Sawit Mentah

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Lembaga Minyak Sawit Malaysia

pendapatan kasar sektor. Pendekatan ini digunakan bagi semua sektor, kecuali sektor minyak sawit mentah. Ini kerana upah dalam sektor komoditi utama didapati lebih banyak ditentukan oleh harga berbanding dengan produktiviti pekerja berikutan kekangan kadar hasil (Rajah 2). Oleh yang demikian, pemerhatian terhadap hubungan harga dan pendapatan pada kekerapan tahunan digunakan untuk menganggarkan siri suku tahunan bagi pendapatan kasar sektor minyak sawit.

Akhir sekali, siri pendapatan yang diperhatikan dan dianggarkan bagi semua sektor kemudiannya dijumlahkan untuk mendapatkan anggaran pendapatan isi rumah keseluruhan. Kelebihan pendekatan ini ialah anggaran yang diperoleh akan mencerminkan pendapatan isi rumah pada tahap keseluruhan dari perspektif sektor.

Evolusi Pendapatan Isi Rumah

Rajah 3 menunjukkan pertumbuhan pendapatan nominal dan pecahannya bagi semua sektor utama dari tahun 2002 hingga tahun 2011. Pendapatan isi rumah keseluruhan meningkat pada kadar pertumbuhan tahunan purata 7.4% setiap suku tahun dalam tempoh ini. Pendapatan isi rumah mencatat peningkatan yang stabil dalam tempoh tahun 2005 hingga 2008, dengan catatan pertumbuhan tertinggi sebanyak 16.1% pada suku pertama 2008, iaitu menjelang tercetusnya krisis dalam ekonomi maju.

Dua trend utama pendapatan isi rumah dapat dilihat. Pertama, komponen besar dalam

Rajah 3

Pertumbuhan Pendapatan Nominal dalam Sektor-sektor Utama

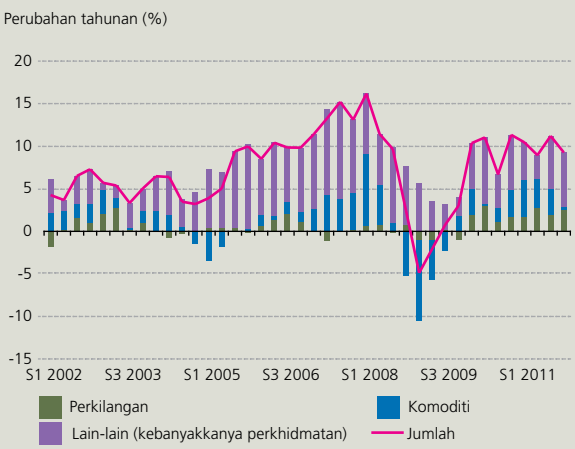

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

pertumbuhan pendapatan keseluruhan ialah pendapatan sektor perkhidmatan, yang sumbangannya kepada jumlah pendapatan meningkat dengan stabil daripada 55.7% pada suku pertama 2001 kepada 64.6% pada suku ketiga 2011. Rajah 3 khususnya menunjukkan bahawa kenaikan pendapatan yang teguh dalam tempoh tahun 2005 hingga 2008, dan pemulihan kembali pendapatan selepas krisis dalam ekonomi maju, disebabkan oleh sektor perkhidmatan. Perkembangan ini boleh dijelaskan melalui peningkatan bahagian guna tenaga dalam sektor perkhidmatan daripada jumlah guna tenaga negara dan oleh kenaikan upah yang lebih tinggi dalam sektor tersebut. Bahagian guna tenaga dalam sektor perkhidmatan meningkat daripada 51.1% pada suku pertama 2001 kepada 61.5% pada suku ketiga 2011, manakala upah dalam subsektor perkhidmatan utama mengatasi pertumbuhan pendapatan keseluruhan. Sebagai contoh, upah dalam subsektor borong dan runcit, dan subsektor pengantaraan kewangan, masing-masing meningkat pada kadar purata 11.1% dan 7.7% setiap suku tahun, lebih tinggi daripada pertumbuhan purata pendapatan negara pada 7.4%.

Dapatan penting kedua ialah pendapatan daripada sektor komoditi utama memainkan peranan yang cukup penting dalam memacu pertumbuhan pendapatan keseluruhan meskipun bahagiannya kepada jumlah guna tenaga negara secara relatifnya kecil. Keadaan ini adalah kerana pendapatan daripada komoditi didorong terutamanya oleh harga, memandangkan penawaran komoditi lazimnya dikekang dalam tempoh jangka pendek hingga sederhana. Memandangkan turun naik harga komoditi adalah ketara dalam tahun-tahun kebelakangan ini, pendapatan daripada sektor tersebut juga memperlihatkan corak yang sama. Corak pendapatan sebegini jelas kelihatan semasa kitaran harga komoditi semasa tempoh tahun 2008-2009. Semasa kitaran tersebut mencapai kemuncaknya pada separuh pertama tahun 2008, harga minyak sawit meningkat sebanyak 64.5% setiap tahun, dan merupakan 48.9% daripada pertumbuhan 13.8% dalam pendapatan keseluruhan. Sebaliknya, harga yang kemudiannya jatuh secara mendadak, pada kadar purata -37% pada separuh pertama tahun 2009, menyumbangkan lebih 44.1% kepada penurunan sebanyak 3.5% dalam pendapatan keseluruhan.

Hubungan antara Pendapatan Isi Rumah dengan Penggunaan Swasta

Rajah 4 menunjukkan hubungan antara penggunaan swasta benar dengan pendapatan isi rumah benar. Pendapatan nominal dijadikan mendatar dengan menggunakan pendeflasi penggunaan tersirat untuk membolehkan perbandingan dengan penggunaan swasta benar dibuat dengan sewajarnya. Ternyata bahawa pertumbuhan pendapatan merupakan penunjuk pertumbuhan penggunaan swasta yang berkebetulan (coincident) dan sangat berhubung kait, dengan pekali korelasi antara kedua-dua siri sebanyak 0.6. Pertumbuhan pendapatan juga mengalami turun naik yang lebih besar berbanding dengan penggunaan swasta, masing-masing dengan sisihan piawai 4.1 dan 3.1.

Rajah 4

Hubungan Antara Pendapatan Benar dan Penggunaan Swasta

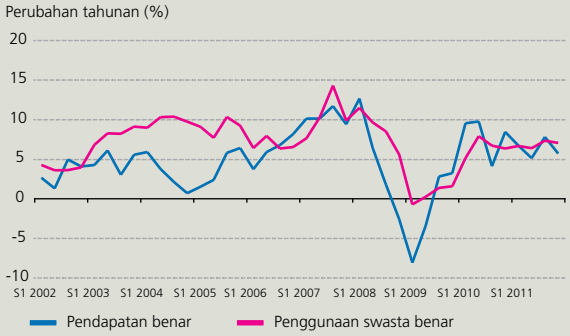

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Pergerakan bersama antara pertumbuhan penggunaan swasta dengan pertumbuhan pendapatan benar-benar ketara sejak tahun 2006, apabila penggunaan swasta meningkat seiring dengan pertumbuhan pendapatan yang teguh dari tahun 2006 hingga 2008. Apabila pendapatan keseluruhan menguncup seketika pada tahun 2009 apabila pendapatan daripada komoditi dan eksport menurun bersama dengan harga dan eksport komoditi, penggunaan swasta turut menjadi

sederhana walaupun pada magnitud yang lebih kecil. Penggunaan swasta kemudiannya meningkat kembali pada separuh kedua tahun 2009 seiring dengan pemulihan pendapatan.

Auto regresi vektor (Vector Auto-regression, VAR) telah dianggarkan untuk mengkaji selanjutnya hubungan bersebab (causal link) antara pendapatan dengan penggunaan swasta[3]. Kredit isi rumah juga dimasukkan sebagai pemboleh ubah untuk membezakan saluran pendapatan dengan saluran kredit. Pertama, ujian penyebab multivariat Granger dijalankan untuk menguji sama ada pendapatan dan kredit membantu meramalkan pergerakan akan datang penggunaan swasta. Keputusan ujian ini menunjukkan bahawa dari segi statistik pendapatan mempunyai hubungan bersebab positif yang ketara dengan penggunaan swasta. Sebaliknya, kredit didapati tidak mempunyai perhubungan ekonometrik dengan penggunaan meskipun pekali terhadap sela kredit (coefficient on the lag of credit) menunjukkan tanda positif yang dijangkakan. Analisis gerak balas impuls juga dijalankan untuk menganggarkan profil gerak balas penggunaan swasta berikutan berlakunya kejutan terhadap pendapatan dan kredit isi rumah (Rajah 5). Dalam kedua-dua kes, kesannya terhadap penggunaan swasta adalah positif dan dari segi statistik ia amat ketara, terutamanya pada tahun pertama selepas berlakunya kejutan.

Keputusan-keputusan tersebut menunjukkan bahawa pendapatan dan kredit mempunyai hubungan yang berbeza dengan penggunaan swasta. Keputusan ujian penyebab Granger menunjukkan bahawa isi rumah cenderung untuk lebih bergantung pada pendapatan mereka daripada mengambil pinjaman untuk membeli barangan penggunaan. Namun, analisis gerak balas impuls menunjukkan bahawa pinjaman juga memberikan impak yang positif kepada perbelanjaan isi rumah. Dapatan ini menyarankan bahawa isi rumah mengakses pasaran kredit bukan hanya untuk memudahkan perbelanjaan barangan tahan lama bahkan kredit juga digunakan untuk menyokong perbelanjaan buat sementara waktu apabila mereka mengalami kejutan pendapatan yang teruk. Keadaan ini berlaku pada tahun 2009. Penggunaan swasta terus mencatatkan pertumbuhan positif sebanyak 0.7% meskipun pendapatan dianggarkan menguncup pada -1.3%. Kredit isi rumah meningkat

Rajah 5

Respon Penggunaan Swasta Kepada Perubahan Mendadak Pendapatan dan Kredit Isi Rumah

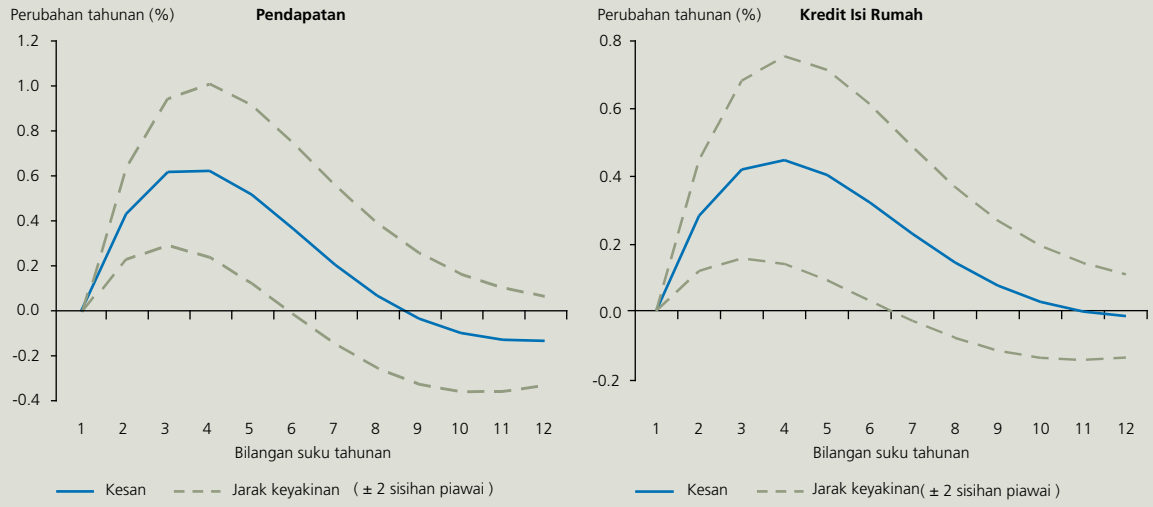

Sumber: Bank Negara Malaysia

[3] Sela suku tahun digunakan sebagai pilihan oleh kriteria Schwartz. Pemboleh ubah itu diubah kepada bentuk peratusan tahunan. Tempoh anggaran adalah dari 2002-2011.

sebanyak 9.3% (2008: 9.1%) berikutan pengambilan kredit oleh sektor ini untuk mengimbangi sebahagian daripada kehilangan dalam pendapatan sepanjang tempoh tersebut.

Rujukan

Kydland, F. and Prescott, E.C. (1980) "Time to Build and the Persistence of Unemployment," Discussion Papers 453, Northwestern University, Center for Mathematical Studies in Economics and Management Science.

Carroll, C.D. (2001) "A Theory of the Consumption Function, With and Without Liquidity Constraints," Journal of Economic Perspectives, v15 (3, Summer), 23-45.

Case, K.E., Quigley, J.M. and Shiller, R.J. (2006) "Comparing Wealth Effects: The Stock Market Versus the Housing Market," Advances in Macroeconomics. Cowles Foundation Paper No. 1181.

Bacchetta, P. and Gerlach, S. (1997) "Consumption and Credit Constraints: International Evidence," Journal of Monetary Economics, Elsevier, vol. 40(2), pages 207-238, October.

Rajah 1.5

Agregat Permintaan Dalam Negeri Benar

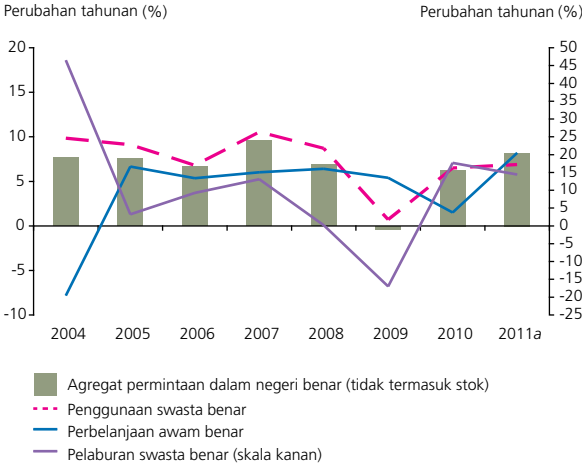

a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.6

PNK per Kapita dan Penggunaan Swasta

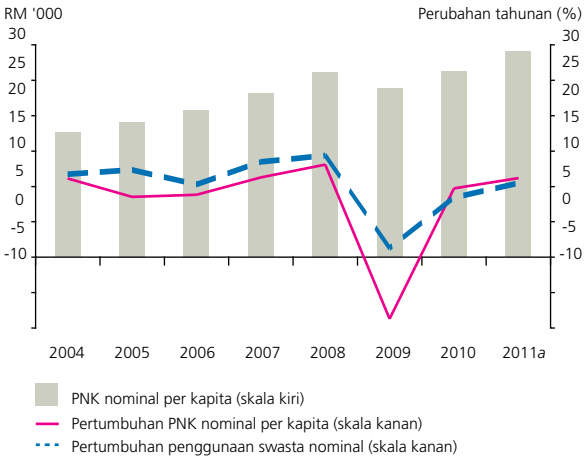

a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

gaji dalam sektor swasta meningkat sebanyak 4% pada tahun 2011 (2010: 4.5%). Pendapatan di kawasan luar bandar juga mencatat pertumbuhan kukuh, disebabkan oleh harga getah dan minyak sawit masing-masing meningkat sebanyak 27.8% dan 19.1%. Maklum balas daripada perbincangan dan interaksi dengan industri menunjukkan bahawa perbelanjaan runcit yang lebih tinggi di kawasan luar bandar juga telah mendorong kepada peningkatan upah dan pekerjaan dalam sektor-sektor ini. Perbelanjaan pengguna, terutamanya untuk barangan pilihan sendiri (discretionary items), juga disokong oleh keyakinan pengguna yang berterusan, dengan Indeks Sentimen Pengguna MIER kekal melebihi paras ambang 100 mata. Dua pembayaran bonus setengah bulan gaji kepada kakitangan awam pada suku ketiga dan keempat tahun 2011 turut menyokong perbelanjaan pengguna.

Permintaan dalam negeri menjadi kukuh didorong terutamanya oleh perbelanjaan sektor swasta dan disokong oleh penggunaan sektor awam

Keadaan pembiayaan untuk sektor isi rumah terus menyokong perbelanjaan pengguna, dengan kadar pinjaman kekal rendah pada kadar purata sebanyak 5.1% (2010: 5.0%). Pengeluaran pinjaman untuk pembelian kereta penumpang dan penggunaan peribadi berkembang sebanyak 9% (2010: 12.6%). Keberhutangan isi rumah secara keseluruhan meningkat lebih tinggi kepada 76.6% daripada KDNK pada akhir tahun 2011 (akhir tahun 2010: 75.8%). Meskipun paras hutang lebih tinggi, kedudukan kewangan sektor isi rumah kekal kukuh dengan nisbah hutang sektor isi rumah kepada aset kewangan kekal pada paras yang berhemat iaitu 43.5% (2010: 42.0%).

Pelaburan swasta berkembang dengan kukuh sebanyak 14.4% pada tahun 2011 (2010: 17.7%). Perbelanjaan modal yang lebih tinggi dicatat dalam semua sektor, terutamanya sektor perkilangan, perlombongan dan perkhidmatan, didorong oleh permintaan dalam negeri yang kukuh dan keadaan luaran yang menggalakkan pada separuh pertama tahun 2011. Pelaksanaan beberapa projek di bawah Program Transformasi Ekonomi (Economic Transformation Programme, ETP) juga telah menyokong kekukuhan prestasi pelaburan swasta. Syarikat berorientasikan dalam negeri terus meningkatkan kapasiti, mendapat manfaat terutamanya daripada perbelanjaan penggunaan swasta yang berterusan pada tahun 2011. Pelaburan oleh syarikat berorientasikan eksport juga kukuh, walaupun menjadi sederhana menjelang akhir tahun disebabkan oleh ketidakpastian yang meningkat dalam persekitaran ekonomi global.

Evolusi Stok Modal di Malaysia

Pengenalan

Stok modal sesebuah negara ialah jumlah kuantiti aset modal yang tersedia untuk pengeluaran barangan dan perkhidmatan. Saiz dan pertumbuhan stok modal tersebut mempunyai kesan yang penting terhadap keupayaan pengeluaran sesebuah ekonomi. Berdasarkan penerbitan terbaharu perangkaan stok modal oleh Jabatan Perangkaan Malaysia[1], rencana ini menggunakan Stok Modal Bersih (SMB)[2] untuk menganalisis trend stok modal di Malaysia dan juga perubahan dalam keamatan (intensity) dan produktiviti daripada penggunaan stok modal, dalam beberapa dekad yang lalu.

Trend Stok Modal

Sepanjang empat dekad yang lalu, SMB meningkat dengan nyata daripada RM38 bilion pada tahun 1970 kepada RM1,008 bilion pada tahun 2010 berdasarkan harga malar tahun 2000. Trend ini mencerminkan magnitud pelaburan modal yang besar dalam empat dekad yang lalu. Jadual 1 menunjukkan gambaran sepintas lalu SMB dalam ekonomi Malaysia mengikut jenis aktiviti ekonomi dan kelas aset pada tahun 2010.

Jadual 1

SMB Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi dan Kelas Aset Tahun 2010 pada Harga Malar Tahun 2000

SMB (RM bilion)	Pertanian	Perlombongan	Perkilangan	Pembinaan	Perkhidmatan	**Jumlah**
Struktur	7.1	14.3	65.2	4.2	566.8	**657.5**
Kelengkapan pengangkutan	0.5	0.0	8.1	1.4	40.7	**50.6**
Jentera dan kelengkapan	1.0	27.8	115.9	1.8	49.4	**195.9**
Aset lain	8.6	94.3	0.0	0.0	0.9	**103.7**
Jumlah	**17.2**	**136.4**	**189.1**	**7.4**	**657.7**	**1,007.8**

Nota: "Aset lain" termasuk ternakan, tanaman modal dan aktiviti cari gali mineral
Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Dari segi jenis aktiviti ekonomi (Rajah 1), sektor perkilangan dan perkhidmatan mencakupi 84% daripada jumlah SMB pada tahun 2010. SMB sektor perkilangan berkembang paling pesat sejak tahun 1970 dengan pertumbuhan tahunan purata pada 12.7%. Ini sebahagiannya mencerminkan pengembangan pesat sektor perkilangan sepanjang tempoh ini, khususnya antara tahun 1980 hingga 1990. Semasa tempoh tahun 1970-an hingga tahun 2000-an, dasar seperti Pengindustrian Berorientasikan Eksport dan Pelan Induk Perindustrian Pertama (1986-1995), serta penyediaan insentif melalui perundangan seperti Akta Penggalakan Pelaburan (1986), telah berperanan untuk mempergiat lagi galakan pelaburan dalam sektor perkilangan. Pembangunan pesat sektor perkilangan negara terus menyokong pengembangan aset modal dalam bentuk jentera dan kelengkapan (Rajah 2). Pelaburan dalam jenis aset modal ini adalah penting untuk meningkatkan penerapan teknologi dan menambah kapasiti produktif perniagaan dalam sektor perkilangan.

Pelaburan dalam sektor perkhidmatan juga berkembang dalam beberapa dekad yang lalu, seperti yang ditunjukkan oleh bahagian SMB sektor ini yang sentiasa melebihi 60% daripada jumlah SMB keseluruhan (Rajah 1). Ini disokong oleh pengukuhan perbelanjaan dalam negeri, khususnya dalam subsektor perkhidmatan berorientasikan dalam negeri seperti perdagangan borong dan runcit,

[1] Butiran teknikal anggaran stok modal Malaysia boleh didapati dalam *Akaun Negara: Perangkaan Stok Modal* (1955-2006 dan 2000-2010) yang diterbitkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia.

[2] SMB merujuk kepada nilai pasaran semasa aset modal sesebuah ekonomi yang masih beroperasi, dengan mengambil kira susut nilai dalam nilai aset tersebut.

Rajah 1

Bahagian SMB Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi (2000=100)

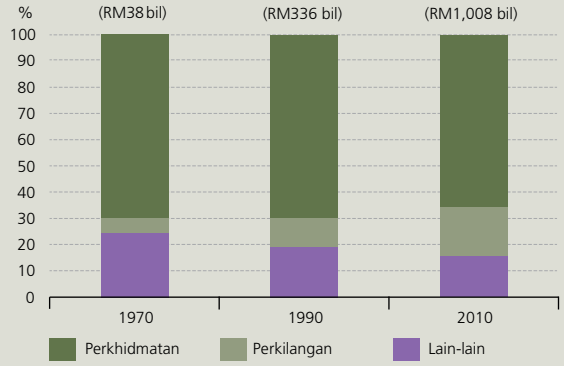

Nota: "Lain-lain" terdiri daripada sektor pertanian, perlombongan dan pembinaan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 2

Bahagian SMB Mengikut Jenis Kelas Aset (2000=100)

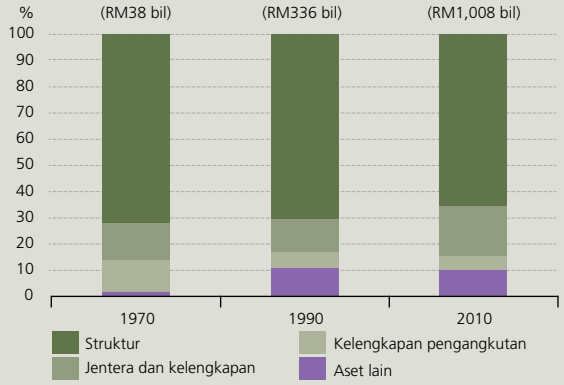

Nota: "Aset lain" termasuk ternakan, tanaman modal dan aktiviti cari gali mineral
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

penginapan dan restoran; dan kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan. Tambahan pula, proses pengindustrian sektor perkilangan lazimnya merangsang pertumbuhan pelaburan dalam perkhidmatan berkaitan dengan perkilangan seperti pengeluaran rangkaian maya ICT, penyelidikan dan pembangunan (R & D), pensijilan kualiti dan piawaian, pembungkusan, pengangkutan dan perkhidmatan eksport.

Sebaliknya, aset modal dalam struktur mencakupi 69% daripada jumlah SMB secara purata (Rajah 2) dan kekal sebagai kelas aset modal terbesar khususnya dalam sektor berkaitan dengan pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi; kewangan, harta tanah dan perniagaan; dan perkhidmatan kerajaan. Kenaikan dalam stok modal berkaitan struktur mencerminkan perbelanjaan modal dalam harta kediaman dan bangunan pejabat komersial, loji dan kilang perindustrian, serta infrastruktur fizikal. Proses pembandaran yang pesat dan pembangunan pusat pertumbuhan baharu antara tahun 1970-an hingga 2000-an memperkukuh lagi pelaburan dalam aset modal jenis ini.

Analisis Awal Mengenai Keamatan dan Produktiviti Modal

Antara tahun 1980-an hingga 2000-an, ekonomi negara menjadi lebih berintensif modal yang merentas kebanyakan sektor ekonomi, seperti yang dicerminkan oleh peningkatan bahagian aset modal kepada bilangan pekerja yang digaji[3] (Jadual 2).

Sektor perlombongan dan kuari merupakan sektor yang paling berintensif modal, diikuti oleh sektor perkhidmatan dan perkilangan. Pengumpulan aset modal dalam sektor perlombongan adalah terutamanya untuk aktiviti cari gali mineral, sejajar dengan pembangunan industri minyak dan gas dalam negara. Keamatan modal dalam sektor perkhidmatan meningkat hampir dua kali ganda, apabila dasar liberalisasi dan modenisasi yang dilaksanakan untuk menggalakkan perkembangan sektor perkhidmatan sebagai bidang pertumbuhan baharu dalam tahun 2000-an telah memainkan peranan sokongan dalam menggalakkan kegiatan pelaburan yang lebih tinggi. Keamatan modal dalam sektor perkilangan juga meningkat dengan ketara, sejajar dengan proses perindustrian dan inisiatif yang diambil untuk menggerakkan ekonomi ke arah aktiviti perkilangan yang mempunyai nilai tambah yang lebih tinggi.

[3] Keamatan modal dianggarkan sebagai nisbah stok modal bersih kepada jumlah guna tenaga (jumlah orang yang bekerja) di negara ini.

Pada tempoh yang sama, produktiviti modal keseluruhan, seperti yang diukur oleh nisbah peningkatan modal dan keluaran (incremental capital-output ratio, ICOR)[4], juga bertambah baik. Namun, kajian yang lebih lanjut perlu dijalankan untuk menganalisis trend produktiviti modal dari perspektif yang lebih holistik dengan mengkaji kecekapan modal insan dan modal fizikal (iaitu produktiviti faktor menyeluruh).

Jadual 2

Keamatan dan Produktiviti Modal

Tempoh	1981-1990	2001-2010
Keamatan Modal (RM/pekerja)	RM42,788	RM86,899
Pertanian	*RM8,028*	*RM12,573*
Perlombongan	*RM754,983*	*RM2,273,546*
Perkilangan	*RM25,205*	*RM78,317*
Pembinaan	*RM16,914*	*RM8,900*
Perkhidmatan	*RM64,402*	*RM105,893*
Produktiviti Modal (ICOR)*	2.6	1.2

* ICOR yang lebih rendah menunjukkan produktiviti yang lebih baik kerana modal yang lebih rendah diperlukan untuk menghasilkan jumlah output yang sama

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Kesimpulan

Stok modal bersih ekonomi Malaysia telah berkembang dengan pesat dalam tempoh empat dekad yang lalu. Dari segi sektor, kebanyakan aset modal digunakan oleh sektor perkilangan dan perkhidmatan. Struktur bangunan serta jentera dan kelengkapan merupakan jenis stok modal yang paling lazim. Analisis awalan ke atas data stok modal menunjukkan bahawa ekonomi juga telah menjadi lebih berintensif modal dan yang lebih penting ialah produktiviti modal keseluruhan telah bertambah baik sepanjang beberapa dekad yang lalu.

Melangkah ke hadapan, ketika ekonomi sedang melalui transformasi ke arah ekonomi bernilai tambah tinggi dan berpendapatan tinggi, usaha untuk meningkatkan kualiti stok modal dan kecekapan penggunaannya merupakan faktor kejayaan yang amat penting. Malah, penambahbaikan dalam kecekapan modal dan produktiviti merupakan elemen penting dalam memastikan projek pelaburan baharu di bawah Program Transformasi Ekonomi (ETP) merangsang pertumbuhan ekonomi dan merealisasikan hasrat Malaysia untuk menjadi ekonomi bernilai tambah tinggi dan berpendapatan tinggi.

[4] ICOR dianggarkan sebagai nisbah perubahan tahunan dalam stok modal bersih kepada perubahan tahunan dalam Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) bagi tempoh yang sama.

Pengembangan yang berterusan dalam aktiviti pelaburan swasta telah dicerminkan dalam penunjuk pelaburan utama. Import barangan modal mencatat pertumbuhan kukuh 9.7% (2010: 12.2%), jualan bahan-bahan berkaitan pembinaan meningkat sebanyak 12.1% (2010: 11.2%), manakala pinjaman yang dikeluarkan kepada perniagaan lebih tinggi sebanyak 12.5% (2010: 9.8%). Walau bagaimanapun, momentum pelaburan yang kukuh mula menjadi sederhana sedikit menjelang separuh kedua tahun 2011, terutamanya dalam sektor perkilangan berikutan persekitaran global yang bertambah buruk. Ini dicerminkan oleh import jentera untuk perkilangan yang mencatat pertumbuhan lebih rendah sebanyak 0.7% pada separuh kedua tahun itu berbanding dengan pertumbuhan sebanyak 7.4% pada separuh tahun pertama. Pertumbuhan jualan kenderaan perdagangan juga menjadi sederhana kepada 2.7% pada separuh tahun kedua daripada 8% pada separuh tahun pertama (2010: 21.8%). Ini juga telah dicerminkan oleh sentimen pelabur, yang merosot menjelang akhir tahun 2011. Indeks Keadaan Perniagaan MIER, yang kekal berada melebihi paras ambang 100 mata pada tiga suku pertama tahun 2011, menyusut kepada 96.6 mata pada suku keempat, dengan sektor perniagaan mendapati jualan dan pesanan baharu ketara lebih rendah.

Dalam sektor perkilangan, perbelanjaan modal untuk peningkatan kapasiti oleh syarikat berorientasikan dalam negeri dan eksport adalah lebih tinggi. Walau bagaimanapun, pertumbuhan pelaburan dalam sektor perkilangan menjadi sederhana pada separuh tahun kedua, terutamanya oleh syarikat berorientasikan eksport. Ini dicerminkan oleh tahap penggunaan kapasiti yang lebih rendah yang dilihat pada akhir tahun 2011 (77%; akhir tahun 2010: 80%), lantas mendorong syarikat untuk mengurangkan operasi dan menangguhkan peningkatan kapasiti baharu. Walau bagaimanapun, perbelanjaan modal dalam sektor perkilangan disokong oleh pelaksanaan berterusan projek-projek perkilangan yang diluluskan, pelaburan dalam bidang pertumbuhan baharu, iaitu sumber tenaga boleh diperbaharui, industri E&E dan industri kelengkapan perubatan yang lebih maju, dan kepelbagaian produk.

Rajah 1.7

Penggunaan Kapasiti Sektor Perkilangan

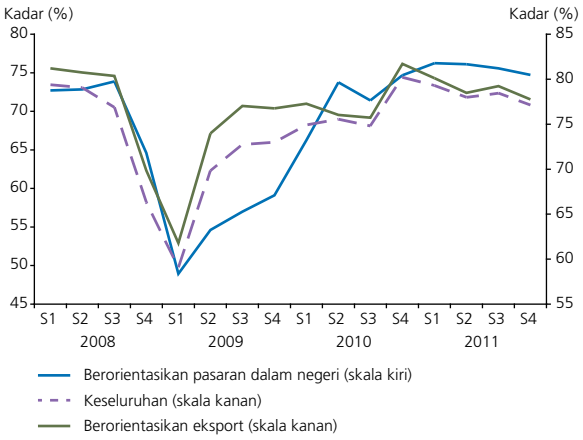

Sumber: Bank Negara Malaysia

Aktiviti pelaburan dalam sektor perkhidmatan mencatat pertumbuhan teguh, terutamanya dalam kalangan subsektor berorientasikan dalam negeri seperti komunikasi serta perdagangan borong dan runcit yang disebabkan oleh perbelanjaan pengguna yang terus tinggi. Perbelanjaan modal dalam subsektor komunikasi telah ditumpukan kepada penambahbaikan infrastruktur jalur lebar mudah alih dan peningkatan liputan rangkaian. Perbelanjaan modal yang lebih tinggi juga dicatat untuk penambahan saluran dagang dalam subsektor perdagangan edaran dan restoran serta penambahan bilangan kapal terbang dalam subsektor pengangkutan udara.

Dalam sektor perlombongan, perbelanjaan modal adalah lebih tinggi terutamanya untuk aktiviti penerokaan dan pembangunan dalam sektor minyak dan gas, disebabkan oleh harga tenaga yang kekal tinggi. Tambahan lagi, perbelanjaan modal yang lebih tinggi dalam bidang ini juga disokong oleh insentif cukai untuk pembangunan di laut dalam dan medan minyak yang kecil.

Kemajuan dalam pelaksanaan projek-projek ETP terpilih terutamanya dalam sektor perdagangan borong dan runcit, hotel dan penginapan, serta minyak dan gas turut menyokong pertumbuhan kukuh dalam aktiviti pelaburan secara keseluruhan.

Penggunaan awam mengembang 16.8% pada tahun 2011 (2010: 0.5%), berikutan perbelanjaan awam yang lebih tinggi terhadap emolumen, bekalan dan perkhidmatan, serta pembayaran satu bulan bonus pada tahun 2011. Peningkatan perbelanjaan terhadap bekalan dan perkhidmatan mencerminkan usaha berterusan Kerajaan untuk menambah baik penyampaian perkhidmatan awam.

Pelaburan awam menguncup 2.4% pada tahun 2011 (2010: 2.8%) berikutan luputnya pakej rangsangan kedua pada tahun 2010 dan pelaksanaan yang lebih perlahan projek-projek baharu di bawah Rancangan Malaysia ke-10. Sementara itu, perbelanjaan modal oleh perusahaan awam bukan kewangan (PABK) kekal kukuh, sekali gus menyokong pelaburan awam secara keseluruhan.

Perbelanjaan pembangunan Kerajaan dalam sektor ekonomi telah ditumpukan ke arah penambahbaikan infrastruktur pengangkutan dan kemudahan awam di kawasan bandar dan luar bandar, dan meningkatkan daya saing perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Perbelanjaan modal dalam sektor perkhidmatan sosial bertujuan untuk meningkatkan infrastruktur dan kemudahan pendidikan tinggi serta latihan kemahiran selain meningkatkan keupayaan penjagaan kesihatan negara.

Bagi PABK, perbelanjaan modal meningkat terutamanya dalam sektor perlombongan, pengangkutan, utiliti dan komunikasi. Pelaburan dalam sektor perlombongan mencerminkan terutamanya penerokaan dan pembangunan medan minyak dan gas, manakala penambahbaikan jalan, rel dan infrastruktur udara merupakan pelaburan utama dalam sektor pengangkutan. Perbelanjaan modal dalam sektor utiliti dan komunikasi masing-masing ditumpukan terutamanya kepada mempertingkat kapasiti penjanaan kuasa dan memperluas liputan perkhidmatan Jalur Lebar Berkelajuan Tinggi negara.

Tabungan sektor swasta meningkat kepada RM242.1 bilion atau 29.1% daripada pendapatan negara kasar (PNK) pada tahun 2011 (2010: 22.2%), secara umumnya mencerminkan kedudukan kewangan sektor isi rumah dan sektor korporat yang kukuh. Deposit sektor perbankan yang dimiliki oleh individu dan perniagaan meningkat kepada RM943.9 bilion pada tahun 2011 (2010: RM821.8 bilion). Walau bagaimanapun, tabungan sektor awam merosot kepada RM45 bilion atau 5.4% daripada PNK (2010: 11.9%), disebabkan oleh lebihan operasi PABK yang lebih rendah pada tahun 2011. Secara keseluruhan, **tabungan negara kasar (TNK)** meningkat sebanyak 13.9% kepada RM287.1 bilion, yang seterusnya menghasilkan lebihan tabungan-pelaburan yang lebih besar sebanyak RM97.9 bilion atau 11.8% daripada PNK pada tahun 2011. Lebihan tabungan ini membolehkan Malaysia membiayai perbelanjaan pelaburan jangka panjang terutamanya daripada sumber dalam negeri.

KAJIAN MENGIKUT SEKTOR

Dari segi penawaran, pertumbuhan keseluruhan yang mampan pada tahun 2011 disebabkan oleh aktiviti yang kukuh dalam sektor berorientasikan dalam negeri. Sektor perkhidmatan kekal sebagai penyumbang utama pertumbuhan dalam keadaan permintaan dalam negeri yang kukuh sepanjang tahun. Dalam sektor perkilangan, pertumbuhan dalam industri berorientasikan dalam negeri telah mengatasi prestasi dalam industri berorientasikan eksport yang lebih lemah dalam keadaan

Rajah 1.8

Tabungan Negara Kasar dan Jurang Tabungan-Pelaburan

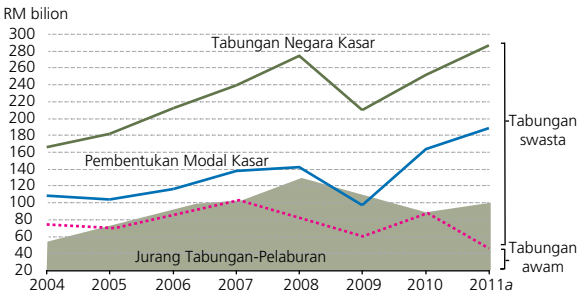

a Anggaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Kementerian Kewangan Malaysia
Bank Negara Malaysia

Jadual 1.2

KDNK Benar Mengikut Sektor (2000=100)

	2010	2011*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Pertanian	2.1	5.6
Perlombongan dan kuari	0.2	-5.7
Perkilangan	11.4	4.5
Pembinaan	5.1	3.5
Perkhidmatan	6.8	6.8
Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Benar	**7.2**	**5.1**

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Bank Negara Malaysia

Jadual 1.3

Prestasi Sektor Perkhidmatan pada Harga Malar Tahun 2000

	2010	2011*a*	2010	2011*a*
	Perubahan tahunan (%)		Sumbangan kepada KDNK (%)	
Perkhidmatan	**6.8**	**6.8**	**57.7**	**58.6**
Perkhidmatan pengantara	7.2	6.2	25.2	25.5
Kewangan dan insurans	6.4	5.9	11.7	11.8
Harta tanah dan perkhidmatan perniagaan	7.8	6.3	5.5	5.5
Pengangkutan dan penyimpanan	6.9	5.3	3.8	3.8
Komunikasi	8.5	7.6	4.2	4.3
Perkhidmatan akhir	6.5	7.3	32.4	33.1
Perdagangan borong dan runcit	8.0	7.6	13.6	13.9
Penginapan dan restoran	5.0	5.2	2.4	2.4
Utiliti	8.2	3.0	3.0	3.0
Perkhidmatan Kerajaan	5.8	11.6	7.5	8.0
Perkhidmatan lain	4.0	4.1	5.9	5.8

a Awalan

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

kelembapan permintaan luaran. Pengeluaran perkilangan turut terjejas teruk oleh gangguan bekalan berikutan bencana alam di Jepun dan Thailand. Permintaan serantau yang kukuh terus memberikan sokongan kepada industri perkilangan berasaskan sumber meskipun harga komoditi kekal tinggi. Walau bagaimanapun, sektor perlombongan terjejas teruk disebabkan oleh penutupan beberapa kemudahan pengeluaran, sementara pertumbuhan dalam sektor pembinaan menjadi sederhana berikutan beberapa projek utama telah disiapkan.

Sektor perkhidmatan mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 6.8% pada tahun 2011 (2010: 6.8%), dalam keadaan permintaan dalam negeri yang kukuh. Sektor ini kekal sebagai penyumbang terbesar kepada pertumbuhan ekonomi, mencakupi 3.9 mata peratusan daripada pertumbuhan KDNK keseluruhan.

Subsektor **perdagangan borong dan runcit** telah memperoleh manfaat daripada pertumbuhan penggunaan swasta yang teguh. Segmen runcit mencatat prestasi yang kukuh, didorong oleh perbelanjaan pengguna yang positif pada tahun 2011. Walau bagaimanapun, segmen perdagangan edaran kenderaan bermotor terjejas disebabkan oleh gangguan pada rantaian bekalan berikutan bencana Fukushima, terutamanya pada suku kedua 2011. Daya tahan penggunaan swasta juga memberi sokongan kepada pertumbuhan berterusan dalam subsektor **penginapan dan restoran**. Ini lebih daripada mengimbangi aktiviti berkaitan pelancongan yang lebih perlahan dalam subsektor tersebut, berikutan ketibaan pelancong yang lebih rendah dalam keadaan ketidakpastian ekonomi global.

Sektor perkhidmatan terus menjadi pemacu pertumbuhan yang utama

Dalam subsektor **komunikasi**, pertumbuhan diterajui terutamanya oleh pengembangan yang berterusan dalam segmen jalur lebar. Kadar penembusan jalur lebar meningkat kepada 62.3% daripada isi rumah pada akhir tahun 2011 (akhir tahun 2010: 55.6%), hasil daripada liputan rangkaian yang lebih baik dan lebih luas oleh pemberi khidmat utama industri. Inisiatif untuk meningkatkan perkhidmatan jalur lebar, termasuk penyediaan kemudahan jalur lebar di kawasan luar bandar, juga telah menyumbang kepada kadar penembusan jalur lebar yang lebih tinggi.

Subsektor **kewangan dan insurans** meningkat sebanyak 5.9% (2010: 6.4%), berikutan prestasi kukuh dalam pinjaman bank dan kutipan premium insurans yang meningkat. Jumlah pinjaman terkumpul dalam sistem perbankan adalah lebih tinggi sebanyak 13.6% pada tahun 2011 (2010: 12.7%) mencerminkan permintaan terhadap pembiayaan yang kukuh oleh sektor isi rumah dan perniagaan.

Subsektor **harta tanah dan perkhidmatan perniagaan** mencatat pertumbuhan kukuh pada separuh pertama tahun 2011, tetapi lebih sederhana menjelang akhir tahun kerana ketidakpastian yang meningkat dalam pasaran kewangan global telah menjejaskan segmen perkhidmatan perniagaan berkaitan pasaran modal. Sejajar dengan aktiviti berkaitan perdagangan dan perkilangan yang sederhana, subsektor **pengangkutan dan penyimpanan**

Jadual 1.4

Penunjuk Terpilih bagi Sektor Perkhidmatan

	2010	2011*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Utiliti		
Indeks pengeluaran elektrik	8.8	2.0
Perdagangan Borong & Runcit dan Penginapan & Restoran		
Kredit penggunaan yang dikeluarkan	13.7	7.1
Ketibaan pelancong	4.4	0.1
Jumlah jualan kenderaan bermotor	12.8	-0.9
Kewangan & Insurans dan Harta Tanah & Perkhidmatan Perniagaan		
Pinjaman yang terkumpul dalam sistem perbankan	12.7	13.6
Premium insurans	11.4	3.2
Urus niaga Bursa Malaysia (jumlah unit)	2.1	29.9
Pengangkutan & Penyimpanan dan Komunikasi		
Jumlah kontena dikendalikan di Pelabuhan Klang dan PTP (TEUs)	15.6	11.3
Jumlah penumpang di lapangan terbang	12.2	10.6
Kargo udara yang dikendalikan	14.2	-2.1
Trafik SMS	8.3	-3.8
	%	
Kadar penembusan:		
- Jalur lebar[1]	55.6	62.3
- Telefon selular[2]	119.2	127.7
- Talian tetap[1]	42.5	37.3

[1] daripada isi rumah
[2] daripada populasi
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia; Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia; Persatuan Automotif Malaysia; Bursa Malaysia Berhad; Lembaga Pelabuhan Klang; Pelabuhan Tanjung Pelepas Sdn Bhd; Malaysia Airports Holdings Berhad; Senai Airport Terminal Services Sdn Bhd; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; dan Bank Negara Malaysia.

serta **utiliti** mencatat pengembangan yang lebih sederhana. Permintaan terhadap perkhidmatan pengangkutan berkaitan kargo dan pengeluaran elektrik adalah lebih rendah dalam keadaan permintaan luar negeri yang lemah.

Secara keseluruhannya, **sektor perkilangan** terus berkembang meskipun pada kadar yang lebih sederhana (2011: 4.5%; 2010:

Rajah 1.9

Sektor Perkilangan: Nilai ditambah, Pengeluaran, Jualan dan Eksport

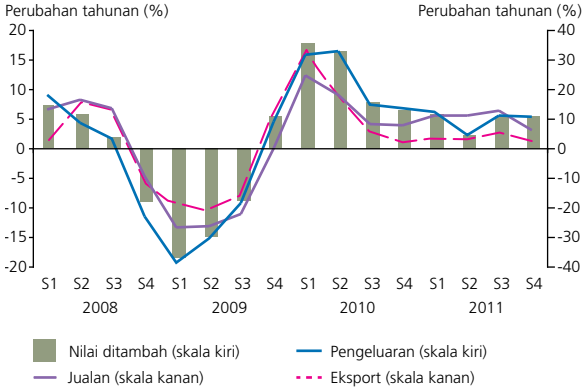

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

11.4%), kerana pertumbuhan dalam industri berorientasikan dalam negeri mengatasi kelemahan dalam industri berorientasikan eksport. Permintaan luaran yang lemah, terutamanya daripada ekonomi maju, telah menjejaskan prestasi industri berorientasikan eksport. Gangguan bekalan juga menjadi faktor penyumbang kepada prestasi sektor yang lebih rendah. Walau bagaimanapun, industri berorientasikan dalam negeri kekal berdaya tahan, disokong oleh keadaan permintaan dalam negeri yang menggalakkan.

Pertumbuhan sektor perkilangan lebih sederhana

Pada tahun 2011, industri berorientasikan eksport berkembang pada kadar yang lebih perlahan sebanyak 3.4% (2010: 9.7%), berikutan penguncupan dalam **kelompok produk elektronik dan elektrik (E&E)** telah mengimbangi pertumbuhan dalam kelompok berkaitan sumber. Pertumbuhan keluaran E&E lemah pada tahun 2011 kerana terjejas oleh permintaan luaran yang lemah dan gangguan dalam rantaian bekalan E&E global. Walau bagaimanapun, permintaan serantau yang kukuh terhadap **kelompok berkaitan sumber** terus menyokong pertumbuhan industri berorientasikan eksport, dipacu terutamanya oleh keluaran petroleum bertapis serta industri kimia dan keluaran berkaitan kimia.

Rajah 1.10

Kelompok E&E: Nilai ditambah, Pengeluaran, Jualan dan Eksport

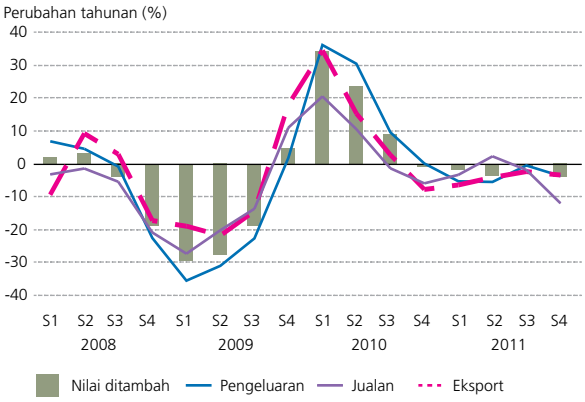

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.12

Kelompok Keluaran Berkaitan Pengguna: Nilai ditambah, Pengeluaran dan Jualan

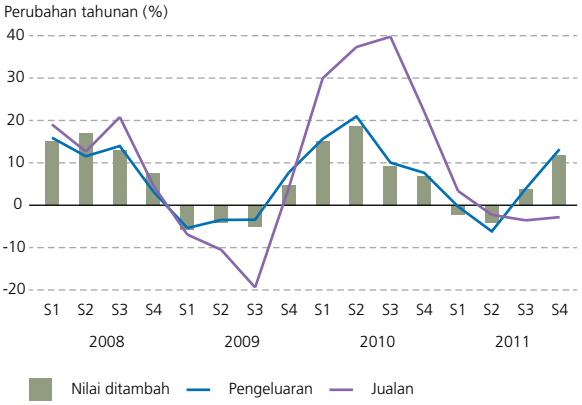

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Industri berorientasikan dalam negeri terus mencatat pertumbuhan kukuh pada tahun 2011, disokong terutamanya oleh prestasi teguh **kelompok berkaitan pembinaan**. Prestasi yang teguh bagi kelompok ini disokong oleh aktiviti pembinaan dalam negeri yang kukuh, yang memanfaatkan industri logam yang direka dan industri keluaran mineral bukan logam. Walau bagaimanapun, pertumbuhan dalam **kelompok berkaitan pengguna** menjadi sederhana dengan mendadak. Ini disebabkan oleh penguncupan dalam pengeluaran kelengkapan pengangkutan yang terjejas teruk oleh gangguan dalam rantaian bekalan pada suku kedua tahun 2011. Penguncupan ini telah mengatasi pengembangan dalam industri makanan, minuman dan tembakau pada tahun itu.

Sektor pertanian, perhutanan dan perikanan **(sektor pertanian)** berkembang pada kadar yang lebih kukuh sebanyak 5.6% pada tahun 2011 disokong oleh pemulihan dalam pengeluaran minyak sawit mentah. Pengeluaran **minyak sawit mentah** meningkat 11.3% kepada 18.9 juta tan, disokong oleh faktor seperti keadaan cuaca yang baik dan harga yang kukuh. Pengeluaran tanaman utama yang lain seperti getah dan tanaman makanan kekal

Rajah 1.11

Kelompok Keluaran Berkaitan Sumber: Nilai ditambah, Pengeluaran, Jualan dan Eksport

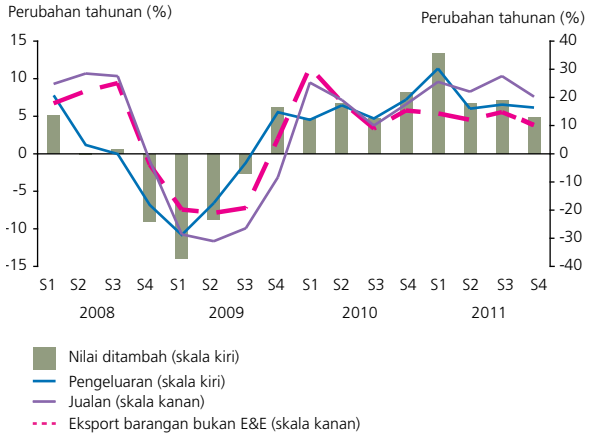

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.13

Kelompok Berkaitan Pembinaan: Nilai ditambah, Pengeluaran dan Jualan

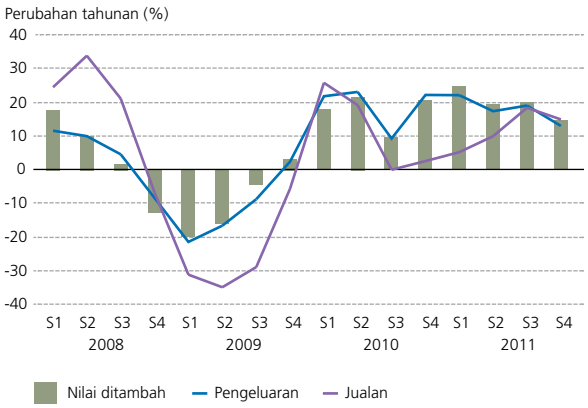

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual 1.5

Prestasi Sektor Perkilangan

	2010	2011
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah (RM juta pada harga tahun 2000)	**11.4**	**4.5**
Pengeluaran Perkilangan Keseluruhan[1]	**11.1**	**4.7**
Industri berorientasikan eksport	**9.7**	**3.4**
Kelompok elektronik dan keluaran elektrik	**17.4**	**-3.6**
antaranya:		
Elektronik	3.1	-11.7
Keluaran elektrik	47.8	8.4
Kelompok keluaran berkaitan sumber	**5.7**	**7.4**
antaranya:		
Kimia dan keluaran kimia	11.5	8.8
Keluaran petroleum	-2.4	6.2
Keluaran getah	20.8	13.9
Pemprosesan di luar estet	-2.3	8.7
Industri berorientasikan pasaran dalam negeri	**15.6**	**8.9**
Kelompok keluaran berkaitan pengguna	**13.4**	**2.6**
antaranya:		
Kelengkapan pengangkutan	29.7	-1.0
Makanan, minuman & keluaran tembakau	8.8	5.9
Kelompok berkaitan pembinaan	**18.9**	**17.6**
antaranya:		
Keluaran berkaitan pembinaan	21.9	13.0
Keluaran logam yang direka	15.0	23.8
Eksport	**12.6**	**3.4**

[1] Data pengeluaran adalah berdasarkan kepada Indeks Pengeluaran Perindustrian (2005=100) baharu

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

kukuh, didorong oleh permintaan serantau dan dalam negeri yang teguh.

Sektor pertanian memperoleh manfaat daripada keadaan permintaan dan penawaran yang menggalakkan. Harga purata getah SMR 20 naik kepada RM13.67 sekilogram (2010: RM10.70 sekilogram). Begitu juga, harga minyak sawit mentah meningkat kepada purata RM3,279 setan

Jadual 1.6

Sektor Pertanian: Nilai Ditambah dan Pengeluaran

	2010	2011*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah	**2.1**	**5.6**
Tanaman industri	**-2.3**	**5.3**
Pengeluaran antaranya:		
Minyak sawit mentah	-3.3	11.3
Getah	9.6	6.1
Kayu balak	-2.9	-7.7
Biji koko	-13.8	-70.6
Tanaman makanan	**7.4**	**5.8**
Pengeluaran antaranya:		
Ikan	2.7	1.3
Ternakan[1]	2.4	4.4
Sayur-sayuran	-17.6	10.5
Buah-buahan	8.3	2.8

[1] Merujuk kepada Semenanjung Malaysia sahaja

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Lembaga Minyak Sawit Malaysia
Lembaga Getah Malaysia
Jabatan Perhutanan (Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak)
Lembaga Koko Malaysia
Jabatan Perikanan Malaysia
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Malaysia
Jabatan Pertanian Malaysia

(2010: RM2,752 setan). Selain tempoh cuaca buruk yang singkat yang telah menyebabkan banjir di kawasan pengeluaran utama, keadaan cuaca pada keseluruhannya adalah kondusif untuk hasil tanaman industri yang lebih tinggi pada tahun 2011.

Pertumbuhan yang lebih kukuh dalam sektor pertanian disebabkan terutamanya oleh pengeluaran minyak sawit mentah yang lebih tinggi

Nilai ditambah **sektor perlombongan** menguncup sebanyak 5.7% pada tahun 2011, mencerminkan penurunan dalam pengeluaran minyak mentah dan kondensat. Penurunan ini disebabkan oleh penutupan beberapa kemudahan pengeluaran untuk tujuan penyelenggaraan,

Jadual 1.7

Sektor Perlombongan: Nilai Ditambah dan Pengeluaran

	2010	2011*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah	**0.2**	**-5.7**
Pengeluaran		
antaranya:		
Minyak mentah dan kondensat	-3.1	-10.2
Gas asli	2.1	0.4

a Awalan

Sumber: PETRONAS
Jabatan Perangkaan Malaysia

penurunan pengeluaran medan minyak yang matang, dan pengeluaran medan baharu yang lebih rendah daripada jangkaan. Walaupun permintaan dari Jepun lebih tinggi berikutan bencana alam pada bulan Mac, pengeluaran gas asli hanya meningkat 0.4% kerana pengeluaran telah dijejaskan oleh penutupan kemudahan pemprosesan gas di Semenanjung Malaysia.

Pengeluaran sektor perlombongan menguncup berikutan penurunan dalam pengeluaran minyak mentah dan kondensat

Sektor pembinaan berkembang pada kadar yang sederhana sebanyak 3.5% pada tahun 2011 (2010: 5.1%), berikutan aktiviti subsektor kejuruteraan awam dan bukan kediaman yang lebih perlahan. Subsektor kejuruteraan awam dan perdagangan khas mencatat pertumbuhan yang lebih perlahan, terutamanya pada suku kedua, berikutan penyiapan projek lebuh raya utama, serta penyelenggaraan dan kerja menaik taraf di bawah pakej rangsangan kedua.

Subsektor harta kediaman mencatat prestasi yang lebih baik dengan pertumbuhan yang kembali meningkat. Pembinaan harta kediaman, khususnya dalam segmen mewah, meningkat dengan ketara berikutan pemulihan dalam kelulusan pembinaan pada tahun 2010.

Rajah 1.14

Pertumbuhan Nilai Ditambah Sektor Pembinaan Berbanding dengan Pertumbuhan Pelaburan Awam dan Swasta

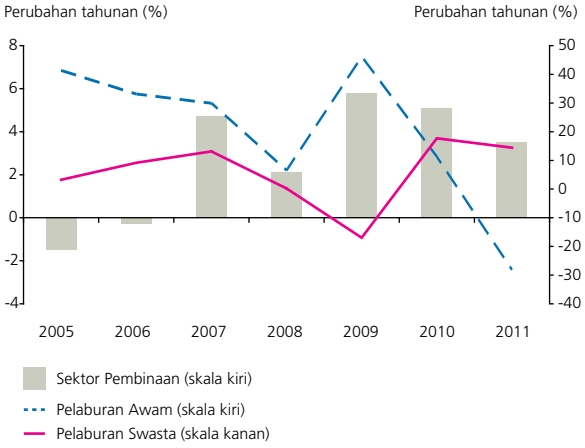

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual 1.8

Penunjuk bagi Sektor Pembinaan

	2010	2011*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah sektor pembinaan	**5.1**	**3.5**
Jumlah transaksi harta tanah		
Nilai	32.5	27.9
Bilangan	11.4	14.1
Pinjaman untuk pembelian harta kediaman		
Kelulusan pinjaman	19.5	12.8
Pinjaman terkumpul	13.2	13.2
Pinjaman untuk sektor pembinaan		
Kelulusan pinjaman	53.6	25.7
Pinjaman terkumpul	4.7	3.8
Kelulusan perumahan	23.6	32.2
Permit jualan dan iklan baharu	16.0	16.1
Import bahan berkaitan pembinaan	27.5	14.0
Pengeluaran bahan berkaitan pembinaan	18.9	18.2
Indeks Harga Rumah Malaysia	6.7	8.6[1]

[1] Jan-Sept 2011
a Awalan

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC).

Gabungan permintaan yang kukuh, bilangan tidak terjual yang lebih rendah, serta kos tanah dan bahan binaan yang lebih tinggi menyebabkan harga rumah lebih tinggi pada tahun 2011. Purata bagi harga rumah negara meningkat pada kadar yang lebih cepat sebanyak 8.6% pada tiga suku pertama tahun 2011 (2010: 6.7%), jauh melebihi kadar pertumbuhan purata sebanyak 3.7% antara tahun 2000 dengan 2010.

Pertumbuhan sektor pembinaan sederhana

Dalam subsektor bukan kediaman, pertumbuhan menjadi sederhana selepas mencatat pertumbuhan kukuh dua angka pada tahun sebelumnya. Kebimbangan terhadap lebihan bekalan ruang pejabat, khususnya di Lembah Klang, telah menjejaskan prestasi subsektor ini pada separuh kedua tahun 2011.

SEKTOR LUAR NEGERI

Imbangan Pembayaran

Sektor luar negeri Malaysia bertambah kukuh pada tahun 2011

Meskipun persekitaran luar mencabar, kedudukan luaran Malaysia menjadi bertambah kukuh pada tahun 2011. Imbangan pembayaran secara keseluruhan pulih kembali untuk mencatat kedudukan lebihan yang kukuh, dengan akaun semasa sekali lagi mencatat lebihan yang besar sementara kedudukan akaun kewangan pula bertukar arah untuk mencatat kedudukan aliran masuk bersih. Lebihan akaun semasa disokong

Jadual 1.9

Imbangan Pembayaran

Butiran	2010			2011*a*		
	+	-	Bersih	+	-	Bersih
	RM bilion					
Barangan	640.0	505.3	134.7	696.1	546.7	149.4
Akaun perdagangan	*638.8*	*528.8*	*110.0*	*694.5*	*574.2*	*120.3*
Perkhidmatan	105.3	103.6	1.7	107.1	115.5	-8.4
Imbangan barangan dan perkhidmatan	**745.3**	**608.9**	**136.4**	**803.2**	**662.2**	**141.0**
Pendapatan	38.3	64.8	-26.5	52.0	74.1	-22.0
Pindahan semasa	1.9	23.7	-21.8	4.7	25.8	-21.1
Imbangan akaun semasa	**785.5**	**697.4**	**88.1**	**859.9**	**762.0**	**97.9**
% daripada PNK			**11.9**			**11.8**
Akaun modal			-0.2			-0.2
Akaun kewangan			-19.8			15.5
Pelaburan langsung			-13.6			-12.4
Pelaburan portfolio			48.5			30.3
Derivatif kewangan			-0.7			-0.1
Pelaburan lain			-54.0			-2.4
Imbangan akaun modal dan kewangan			**-20.0**			**15.3**
Kesilapan dan ketinggalan			-70.7			-18.5
antaranya:						
Penambahan (+) atau pengurangan (-) nilai rizab hasil daripada penilaian semula pertukaran asing			*-32.6*			*7.6*
Imbangan keseluruhan			**-2.6**			**94.7**
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih			**328.6**			**423.3**
Nilai bersamaan dengan USD bilion			**106.5**			**133.6**

a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Perubahan Struktur Eksport Malaysia

PENGENALAN

Sektor eksport Malaysia telah melalui perubahan penting sepanjang lima dekad yang lalu. Sejajar dengan perindustrian ekonomi negara, komposisi eksport beransur-ansur beralih daripada sebahagian besarnya berasaskan keluaran pertanian dan perlombongan pada tahun 1960-an, kepada barangan perkilangan pada tahun 1980-an. Pembangunan dan perkembangan sektor perkilangan adalah begitu pesat sehinggakan menjelang akhir tahun 1990-an, sektor ini mencakupi lebih 80% daripada jumlah eksport negara. Malah, barangan perkilangan kekal sebagai komponen terbesar eksport negara (Rajah 1).

Sejak tahun 2000, dua trend yang nyata dilihat dalam struktur eksport Malaysia. Pertama, tumpuan utama yang telah diberikan kepada eksport keluaran elektrik dan elektronik (E&E) beransur-ansur beralih kepada barangan perkilangan bukan E&E dan komoditi. Trend penting kedua ialah kepelbagaian pasaran eksport Malaysia. Rencana ini mengupas mengenai perubahan dalam struktur eksport Malaysia sejak tahun 2000, mengenal pasti faktor pendorong kepada kewujudan trend ini dan menggariskan secara am cabaran utama yang akan dihadapi oleh sektor eksport pada masa yang akan datang.

Rajah 1

Malaysia telah berkembang maju daripada pengeksport komoditi utama kepada terutamanya pengeksport barangan perkilangan

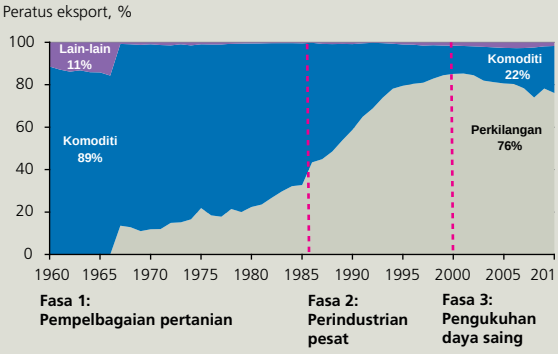

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

PERUBAHAN STRUKTUR SEKTOR EKSPORT MALAYSIA SEJAK TAHUN 2000

Komposisi keluaran eksport lebih pelbagai

Meskipun E&E terus mencakupi sebahagian besar daripada jumlah eksport Malaysia (42.4% pada tahun 2010), bahagian eksport perkilangan bukan E&E meningkat dengan stabil daripada 23.4% kepada 33.8% pada dekad yang lalu. Dalam tempoh yang sama, bahagian komoditi dalam jumlah eksport juga lebih tinggi, daripada 13.3% kepada 22.2% (Rajah 2).

Rajah 2

Bahagian perkilangan bukan E&E dan komoditi semakin meningkat sejak sedekad lalu

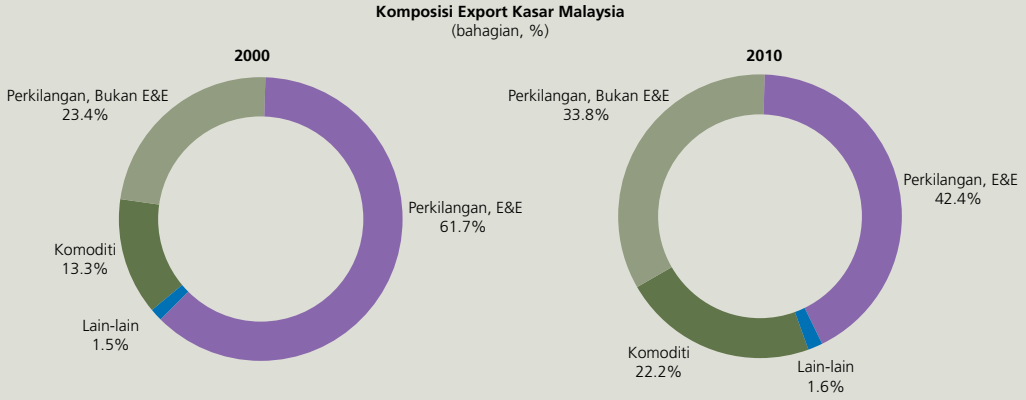

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Peralihan komposisi eksport ini mencerminkan beberapa faktor. Pertama, **permintaan dunia terhadap bahan mentah yang semakin meningkat**. Sebagai negara yang kaya dengan sumber asli dalam sektor seperti pertanian dan perlombongan, Malaysia berada pada kedudukan yang baik untuk meraih manfaat daripada pertambahan permintaan dunia terhadap bahan mentah, khususnya daripada ekonomi yang pesat membangun di Asia. Faktor ini telah menyumbang kepada peningkatan bahagian eksport komoditi Malaysia dalam dekad yang lalu. Empat komoditi utama – minyak sawit, gas asli cecair (LNG), minyak mentah dan getah asli – mencakupi sebahagian besar daripada peningkatan bahagian komoditi dalam eksport kasar pada tempoh tersebut (Rajah 3).

Rajah 3

Peningkatan bahagian komoditi dalam eksport kasar Malaysia didorong terutamanya oleh empat komoditi utama

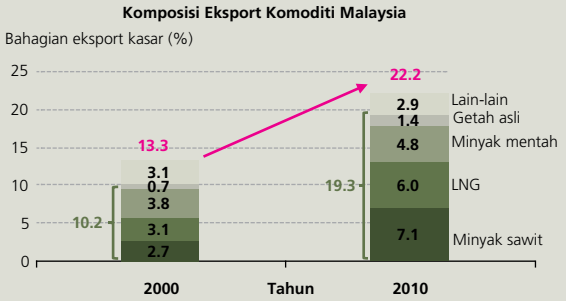

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Faktor kedua yang menyumbang kepada perubahan dalam komposisi eksport ialah tumpuan yang lebih mendalam terhadap **aktiviti perkilangan hiliran bernilai tambah lebih tinggi**. Ini dicerminkan dalam corak pelaburan yang semakin berintensif modal dalam sektor perkilangan, dengan pelaburan modal bagi setiap pekerja dalam projek perkilangan yang diluluskan meningkat daripada RM381,450 pada tahun 2000 kepada RM557,894 pada tahun 2011. Sepanjang dekad yang lalu, Malaysia telah muncul sebagai pengeksport utama dalam industri bukan E&E penting seperti kimia dan keluaran berkaitan kimia, keluaran petroleum bertapis dan keluaran getah, berikutan terdapatnya bahan mentah dalam negara selain usaha berterusan untuk menaikkan kedudukan sektor bukan E&E dalam rantaian nilai. Industri-industri tersebut mencatat pertumbuhan yang begitu pesat sehingga menjadi penyumbang utama kepada peningkatan bahagian keluaran perkilangan bukan E&E dalam eksport kasar Malaysia (Rajah 4). Peranan sektor bukan E&E yang semakin penting turut dicerminkan dalam perubahan corak pelaburan dalam sektor perkilangan Malaysia. Berbanding dengan sektor E&E, pelaburan langsung asing dalam sektor bukan E&E telah menjadi semakin penting sejak beberapa tahun yang lalu (Rajah 5).

Rajah 4

Peningkatan bahagian bukan E&E dalam eksport kasar Malaysia didorong terutamanya oleh enam industri pertumbuhan

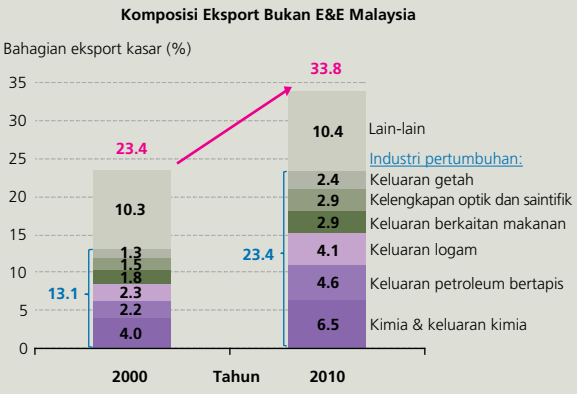

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Rajah 5

Bahagian bukan E&E dalam jumlah pelaburan asing yang diluluskan meningkat sejak sedekad lalu

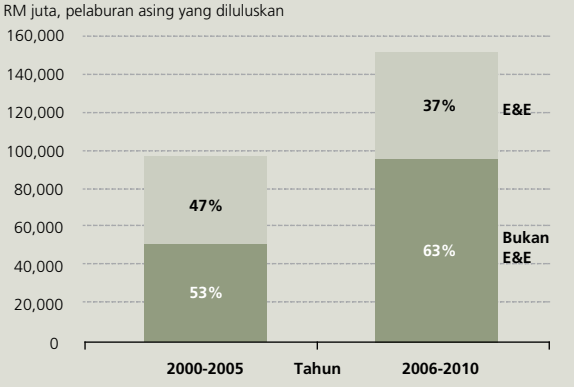

Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia

Rajah 6

Pertumbuhan pesat segmen E&E menyokong prestasi eksport E&E Malaysia

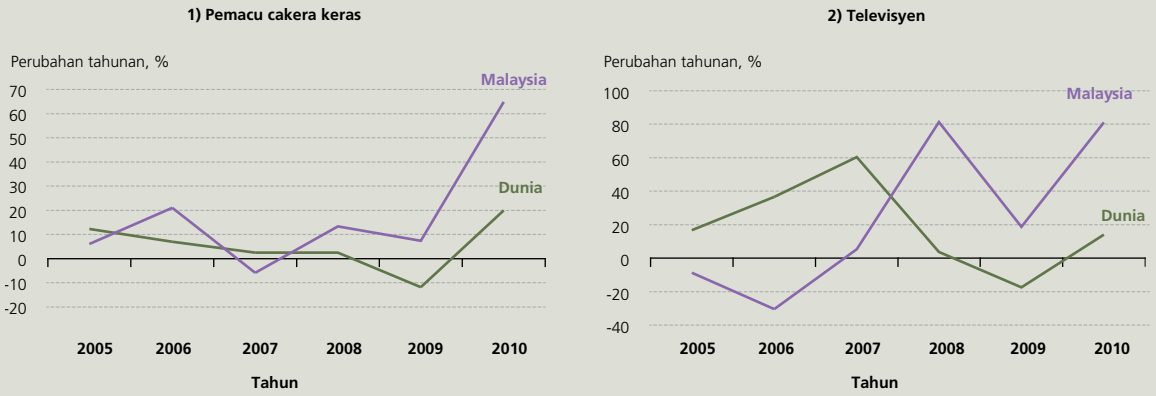

Sumber: World Trade Atlas, UN Comtrade dan pengiraan Bank Negara Malaysia

Perubahan dalam komposisi eksport turut mencerminkan **pergantungan yang semakin berkurang terhadap keluaran E&E** disebabkan oleh trend yang bertukar daripada komputer peribadi kepada peranti elektronik mudah alih lebih terkini seperti *tablet* dan telefon pintar – segmen pertumbuhan baharu yang penglibatan Malaysia masih lagi kecil. Namun begitu, sektor E&E terus menjadi penyumbang penting kepada pertumbuhan eksport Malaysia, dengan segmen seperti pemacu cakera keras dan keluaran elektrik pengguna seperti televisyen mencatat prestasi yang kukuh (Rajah 6). Prestasi sektor E&E juga terus disokong oleh keupayaannya untuk terus berkembang dalam bidang kelebihan berbanding baharu seperti industri solar dan diod pancaran cahaya (LED).

Destinasi pasaran eksport Malaysia lebih pelbagai

Satu lagi trend yang semakin ketara ialah **destinasi eksport Malaysia yang lebih pelbagai**. Meskipun bahagian eksport Malaysia ke pasaran tradisional seperti AS, Jepun dan Kesatuan Eropah (EU) masih tinggi, permintaan daripada ekonomi serantau, terutamanya Asia Timur, telah meningkat dengan nyata sejak tahun 2000 (Rajah 7). ASEAN[1] kekal sebagai pasaran eksport utama dengan mencakupi kira-kira 25% daripada jumlah eksport Malaysia. Paling ketara ialah hubungan perdagangan yang semakin erat dengan negara Asia lain, khususnya Republik Rakyat China (RR China) dan India. Bahagian eksport Malaysia ke RR China naik empat kali ganda daripada 3.1% pada tahun 2000 kepada 12.5% pada tahun 2010. Selaras dengan peningkatan eksport tersebut, import Malaysia dari RR China juga meningkat, lantas menjadikan negara itu sebagai rakan perdagangan terbesar Malaysia. Hubungan perdagangan dua hala yang semakin meningkat dengan RR China juga telah menjadikan Malaysia sebagai rakan perdagangan terbesar negara itu di Asia Tenggara. Melangkaui sempadan Asia, perdagangan Malaysia dengan Australia dan New Zealand, serta pasaran baharu di Timur Tengah dan Amerika Latin juga meningkat.

Struktur eksport Malaysia yang berubah sepanjang dekad yang lalu juga perlu dilihat dalam konteks **pertumbuhan serentak ekonomi sedang pesat membangun**. Kumpulan ekonomi ini dijangka mencatat pertumbuhan dua kali lebih pantas berbanding dengan ekonomi maju dan akan mencakupi lebih separuh daripada pertumbuhan global keseluruhan menjelang tahun 2025[2]. Selaras dengan perkembangan ini, kelas pertengahan global baharu kini muncul dalam negara-negara tersebut lantas membawa perubahan kepada corak penggunaan global dengan meningkatnya kepentingan

[1] ASEAN merujuk kepada Singapura, Thailand, Indonesia, Vietnam, Filipina, Brunei Darussalam, Myanmar, Kemboja dan Laos.
[2] World Bank 2011, *Global Development Horizons 2011: Multipolarity: The new global economy,* Washington DC.

Rajah 7

Asia Timur merupakan destinasi eksport utama Malaysia yang semakin penting

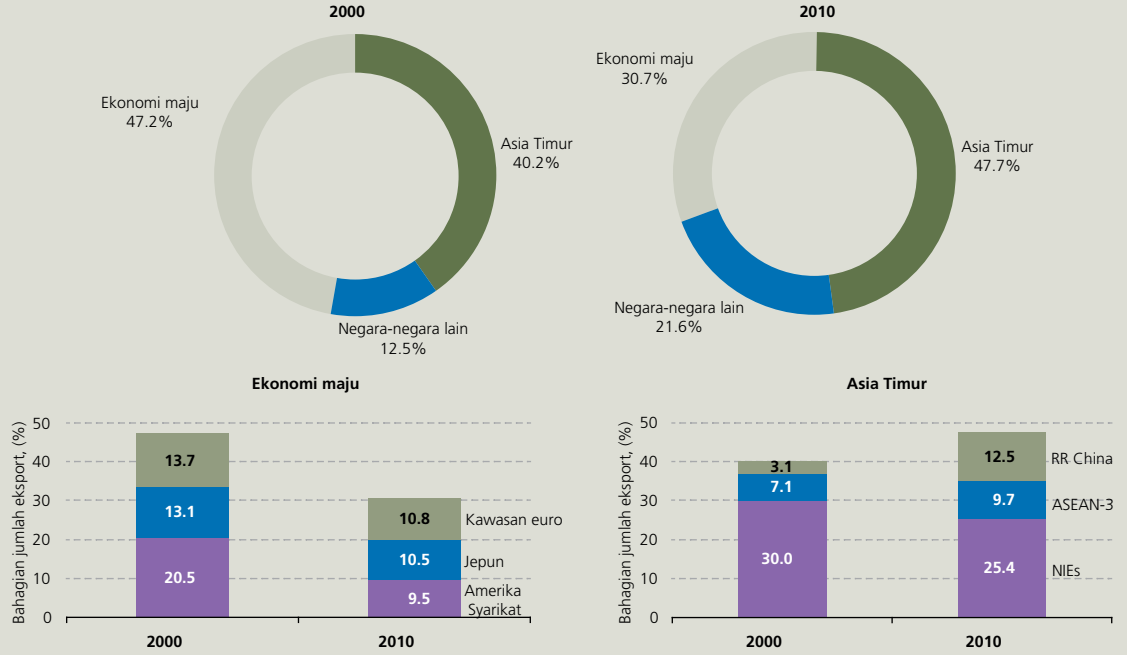

* ASEAN-3 merujuk kepada Thailand, Indonesia dan Filipina
* NIEs merujuk kepada Singapura, Hong Kong SAR, China Taipei dan Korea

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

perbelanjaan penggunaan dalam kalangan ekonomi sedang pesat membangun. Peralihan dalam kelompok pengguna global dari sudut geografi ini turut mengubah corak perdagangan global, dengan aliran perdagangan bukan sahaja daripada ekonomi maju kepada ekonomi sedang pesat membangun, malah dalam kalangan ekonomi sedang pesat membangun itu sendiri. Sejajar dengan perkembangan tersebut, komposisi produk dan destinasi eksport Malaysia juga berubah, dengan fokus yang lebih besar terhadap ekonomi sedang pesat membangun. Perubahan ini dijangka mengurangkan pendedahan Malaysia terhadap kejutan luaran memandangkan eksport negara tidak lagi terlalu bergantung pada sesuatu produk ataupun ekonomi tertentu.

CABARAN UTAMA PADA MASA HADAPAN

Meskipun Malaysia berjaya mencapai kemajuan yang nyata dalam usaha mempelbagaikan komposisi dan pasaran eksportnya sepanjang dekad yang lalu, dua cabaran utama masih perlu dihadapi dalam usaha berterusan untuk memastikan prestasi eksport terus mampan pada masa hadapan. Pertama, dalam jangka masa terdekat ini, permintaan eksport khususnya daripada ekonomi maju dijangka kurang memberangsangkan berikutan ketidakpastian yang meningkat terhadap prospek pertumbuhan global. Risiko permintaan luar negeri yang lebih perlahan boleh menjejaskan prestasi sektor eksport Malaysia secara keseluruhan, khususnya dalam industri yang lebih bergantung pada ekonomi maju, seperti sektor E&E. Kedua, kebangkitan beberapa ekonomi sedang pesat membangun yang utama, terutamanya di Asia, akan menjadikan persaingan lebih sengit dalam pasaran dunia bagi keluaran perkilangan, khususnya dalam eksport keluaran perkilangan berkos rendah dan yang intensif pekerja. Trend ini dijangka mencabar daya saing sektor eksport Malaysia, lantas meningkatkan lagi keperluan bagi syarikat di Malaysia untuk beralih kepada aktiviti bernilai tambah lebih tinggi.

oleh lebihan dagangan yang lebih besar, disumbangkan terutamanya oleh eksport komoditi yang kukuh berikutan harga komoditi yang lebih tinggi dan aliran keluar pendapatan bersih yang lebih rendah. Akaun kewangan bertukar arah disebabkan terutamanya oleh aliran masuk dana portfolio dan pelaburan langsung asing (foreign direct investment, FDI) yang berterusan, dalam keadaan prospek ekonomi dalam negeri yang kukuh. Aliran keluar pelaburan langsung luar negeri yang lebih tinggi mencerminkan usaha berterusan syarikat-syarikat Malaysia untuk terus mengembangkan perniagaan ke luar negeri. Aliran keluar pelaburan lain, yang terdiri terutamanya daripada aliran sektor swasta, menjadi sederhana dengan ketara pada tahun 2011.

Pada tahun 2011, kesilapan dan ketinggalan (errors and omissions, E&O) tidak termasuk perolehan daripada penilaian semula pertukaran asing kumulatif mencatat aliran keluar berjumlah RM26.1 bilion. Ini merupakan 2.1% daripada jumlah perdagangan Malaysia, dan berada pada paras selesa yang diterima pada peringkat antarabangsa iaitu 5% daripada jumlah perdagangan. Sebagai salah sebuah ekonomi paling terbuka dengan jumlah aliran perdagangan dan kewangan merentas sempadan yang secara relatif besar, kesilapan statistik dan urus niaga yang tidak direkodkan memang tidak dapat dielakkan ketika merekodkan maklumat tersebut. Memandangkan saiz aliran adalah besar, pihak berkuasa telah melaksanakan pelbagai langkah untuk menambah baik proses merekodkan transaksi tersebut. Pada 1 Disember 2011, Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011 telah digubal untuk mengukuhkan pengawalan dan penyeliaan industri perniagaan perkhidmatan wang yang terdiri daripada perniagaan pengurupan wang, perniagaan pengiriman wang dan perniagaan wang borong. Bagi meningkatkan usaha untuk mengumpul maklumat risikan dan bukti urus niaga merentas sempadan, kerjasama antarabangsa dan perkongsian maklumat dengan agensi-agensi penguatkuasaan undang-undang asing juga telah diperhebat.

Selepas pelarasan bagi kesilapan dan ketinggalan, imbangan pembayaran keseluruhan mencatat kedudukan lebihan yang besar sebanyak RM94.7 bilion. Dengan itu, rizab antarabangsa bersih Bank Negara Malaysia berjumlah RM423.3 bilion, bersamaan dengan USD133.6 bilion, pada 31 Disember 2011. Pada 29 Februari 2012, rizab kekal tinggi pada RM426.7 bilion (bersamaan dengan USD134.7 bilion). Paras rizab ini adalah memadai untuk membiayai 9.4 bulan import tertangguh dan ialah 4.1 kali hutang luar negeri jangka pendek. Rizab luar Malaysia tetap boleh guna dan tiada halangan untuk menggunakannya.

AKAUN SEMASA

Lebihan akaun semasa meningkat kepada RM97.9 bilion atau 11.8% daripada PNK pada tahun 2011 (2010: RM88.1 bilion atau 11.9% daripada PNK), mencerminkan lebihan dagangan yang lebih tinggi disebabkan oleh pengembangan yang berterusan dalam eksport komoditi dan keluaran perkilangan elektronik dan elektrik (E&E). Lebihan yang lebih besar dalam akaun barangan adalah lebih daripada mencukupi untuk membiayai defisit dalam akaun perkhidmatan, pendapatan dan pindahan semasa.

Lebihan akaun semasa meningkat, disokong terutamanya oleh lebihan dagangan yang lebih besar

Sejajar dengan pertumbuhan yang sederhana di ekonomi maju dan ketidakpastian yang meningkat dalam pasaran kewangan global, **eksport kasar** berkembang pada kadar yang lebih sederhana sebanyak 8.7% (2010: 15.6%) pada tahun 2011. Eksport kasar yang sederhana disebabkan terutamanya oleh penguncupan eksport keluaran E&E di tengah-tengah pertumbuhan yang berterusan dalam eksport komoditi dan keluaran bukan E&E.

Rajah 1.15

Akaun Semasa

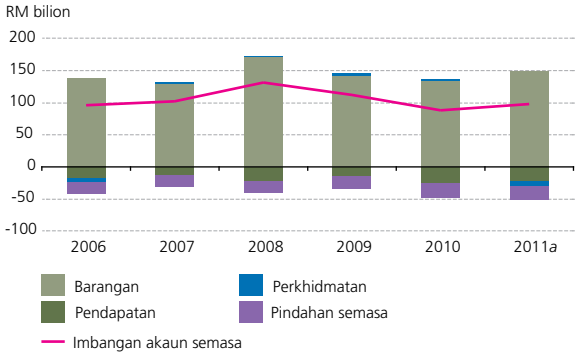

a Awalan

Sumber : Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual 1.10

Prestasi Perdagangan Luar Negeri

	2010	2011*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Eksport kasar	**15.6**	**8.7**
Perkilangan	**12.6**	**3.4**
Elektronik dan elektrik (E&E)	8.9	-4.1
Bukan E&E	17.7	12.8
Komoditi	**28.8**	**26.4**
Pertanian	28.8	32.9
Mineral	28.9	20.3
Import kasar	**21.7**	**8.6**
Barangan modal	12.2	9.7
Barangan pengantara	23.0	5.4
Barangan penggunaan	9.7	19.0

a Awalan

Sumber : Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Pertumbuhan dalam eksport perkilangan yang lebih rendah mencerminkan terutamanya permintaan luar negeri yang lemah. Walau bagaimanapun, permintaan serantau yang kukuh dan harga komoditi yang menggalakkan memberikan sokongan penting untuk eksport keluaran komoditi dan berasaskan sumber, bukan E&E.

Permintaan luar negeri terhadap keluaran perkilangan terjejas disebabkan oleh pertumbuhan global yang sederhana

Pertumbuhan dalam **eksport perkilangan** menjadi sederhana kepada 3.4%, daripada pertumbuhan kukuh 12.6% pada tahun 2010. Penurunan dalam eksport E&E disebabkan terutamanya

Rajah 1.16

Eksport Separa Konduktor serta Komputer dan Komponen

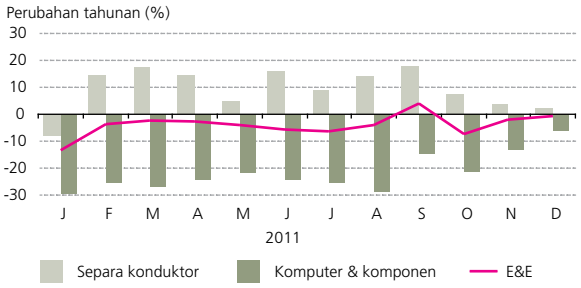

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.17

Prestasi Eksport Produk Elektronik & Eletrik (E&E) dan Bukan E&E

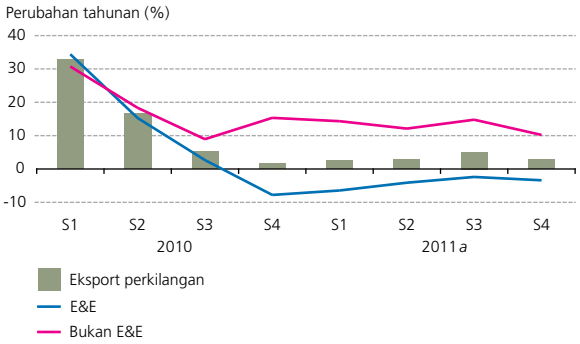

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

oleh penguncupan eksport komputer dan alat ganti manakala eksport separa konduktor terus berkembang. Eksport komputer dan alat ganti kekal lemah sepanjang tahun. Pada separuh pertama tahun 2011, eksport E&E mencatat pertumbuhan negatif berikutan permintaan yang lemah daripada ekonomi maju telah diburukkan lagi oleh gangguan bekalan global berikutan bencana di Jepun. Walau bagaimanapun, penguncupan eksport E&E menjadi sederhana pada separuh kedua tahun itu kerana permintaan terhadap keluaran elektronik yang bertambah baik, sementara kesan daripada gangguan rantaian bekalan global telah berkurang. Walaupun prestasi eksport E&E lembap, eksport bukan E&E terus mencatat pertumbuhan kukuh pada tahun 2011, didorong terutamanya oleh permintaan serantau terhadap produk berkaitan pembinaan seperti besi dan keluli, keluaran perkilangan logam dan produk mineral bukan logam.

Permintaan serantau yang teguh dan harga komoditi yang kukuh merangsang pertumbuhan eksport

Pertumbuhan eksport komoditi kekal pada 26.4% (2010: 28.8%), dalam keadaan permintaan serantau yang teguh dan harga komoditi yang tinggi. Eksport pertanian berkembang pada kadar yang kukuh sepanjang tahun 2011, disebabkan terutamanya oleh permintaan dalam negeri yang teguh di rantau ini, dan harga minyak sawit mentah dan getah asli yang kukuh. Eksport mineral meningkat pada kadar yang lebih sederhana sebanyak 20.3% (2010: 28.9%), disokong oleh harga minyak mentah dan gas asli yang tinggi. Selain itu, jumlah eksport gas asli

Jadual 1.11

Haluan Perdagangan Luar Negeri

	2011*a*				
	Eksport		Import		Imbangan perdagangan
	RM bilion	Perubahan tahunan (%)	RM bilion	Perubahan tahunan (%)	RM bilion
Jumlah	**694.5**	**8.7**	**574.2**	**8.6**	**120.3**
antaranya:					
Amerika Syarikat	**57.6**	**-5.5**	**55.4**	**-1.5**	**2.2**
Kesatuan Eropah (EU)	**71.9**	**4.7**	**60.0**	**10.8**	**12.0**
Negara ASEAN terpilih[1]	**169.0**	**5.4**	**158.4**	**11.2**	**10.6**
Negara-negara Timur Laut Asia terpilih	**171.0**	**8.9**	**139.4**	**5.9**	**31.6**
Republik Rakyat China	*91.2*	*13.9*	*75.6*	*13.8*	*15.6*
Hong Kong SAR	*31.2*	*-3.6*	*13.6*	*7.2*	*17.7*
China Taipei	*22.7*	*12.4*	*27.1*	*13.6*	*-4.4*
Korea	*25.8*	*6.1*	*23.2*	*-19.2*	*2.6*
Asia Barat	**25.0**	**12.1**	**27.3**	**44.7**	**-2.4**
Jepun	**80.0**	**19.8**	**65.3**	**-1.8**	**14.6**
India	**28.2**	**34.6**	**10.2**	**27.6**	**18.0**

[1] Singapura, Thailand, Indonesia, Filipina, Brunei Darussalam dan Vietnam
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.18

Prestasi Eksport Komoditi

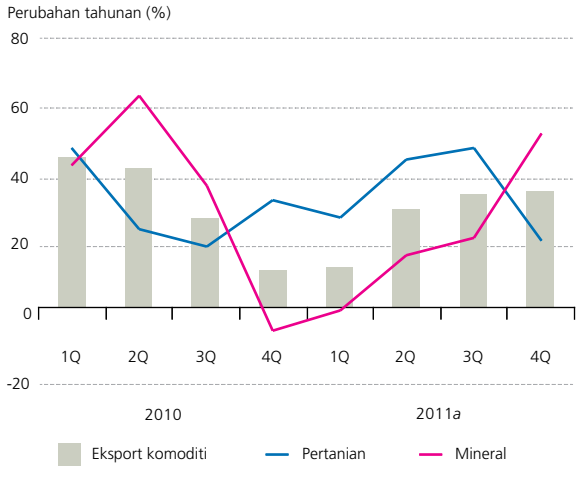

a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia and Bank Negara Malaysia

meningkat dengan ketara berikutan permintaan yang lebih tinggi untuk penjanaan elektrik berkuasa gas di Jepun.

Eksport berasaskan sumber bukan E&E juga mendapat manfaat daripada harga komoditi yang tinggi dan permintaan serantau yang teguh, khususnya eksport kimia, keluaran berkaitan petroleum dan keluaran getah. Selain itu, usaha-usaha pembangunan dan pembinaan semula di Jepun telah meningkatkan lagi permintaan terhadap eksport produk kayu dan produk mineral bukan logam.

Permintaan dalam negeri yang kukuh mendorong pertumbuhan import barangan penggunaan yang lebih tinggi

Import kasar meningkat pada kadar yang lebih sederhana sebanyak 8.6% (2010: 21.7%), mencerminkan pertumbuhan yang lebih perlahan dalam eksport kasar dan disokong terutamanya oleh permintaan dalam negeri yang berterusan. Pertumbuhan import barangan pengantara jauh lebih rendah (5.4%; 2010: 23%), sejajar dengan aktiviti perkilangan yang sederhana. Yang ketara, import barangan pengantara seperti bahagian dan komponen jentera terjejas teruk disebabkan oleh bencana di Jepun pada separuh pertama tahun 2011. Rantaian bekalan global telah terganggu

Rajah 1.19

Kesan Gangguan Rantaian Bekalan Global terhadap Eksport Perkilangan dan Import Barangan Pengantara

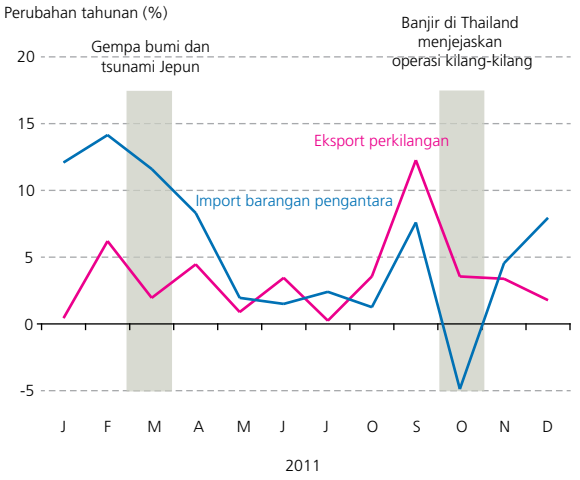

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

sekali lagi pada suku tahun keempat akibat banjir besar di Thailand, yang telah memberi kesan kepada import bahagian dan komponen keluaran komputer ke Malaysia.

Import barangan modal kekal kukuh, meskipun mencatat pertumbuhan yang lebih sederhana sebanyak 9.7% (2010: 12.2%), didorong terutamanya oleh pelaksanaan projek-projek ETP yang berintensif modal dalam sektor perkilangan dan perlombongan. Pertumbuhan import barangan penggunaan meningkat lebih daripada dua kali ganda kepada 19% (2010: 9.7%) disebabkan terutamanya oleh harga makanan dan minuman yang lebih tinggi, yang meningkat sejajar dengan harga komoditi global. Keadaan pasaran pekerja dalam negeri dan perbelanjaan pengguna yang bertambah baik juga telah meningkatkan import kenderaan bermotor dan barangan pengguna yang tahan lama.

Pada tahun 2011, **akaun perkhidmatan** bertukar arah untuk mencatat defisit sebanyak RM8.4 bilion. Defisit ini berpunca terutamanya daripada pendapatan bersih yang lebih rendah daripada akaun perjalanan dan pembayaran bersih yang lebih tinggi untuk perkhidmatan pengangkutan.

Lebihan bersih dalam akaun **perjalanan** menjadi sederhana kepada RM24.3 bilion (2010: RM33.3 bilion) disebabkan oleh perolehan pelancongan yang lebih rendah dan aliran keluar perjalanan yang lebih tinggi. Perolehan pelancongan yang sederhana mencerminkan terutamanya peningkatan kecil dalam ketibaan pelancong iaitu 24.7 juta orang (2010: 24.6 juta orang) dan perolehan yang lebih rendah daripada pelawat harian disebabkan terutamanya oleh persekitaran luaran yang tidak menentu. Walau bagaimanapun, perjalanan kekal menjadi penyumbang tunggal terbesar kepada perolehan perkhidmatan kasar. Aliran keluar perjalanan yang lebih besar disebabkan oleh perbelanjaan yang lebih tinggi yang ditanggung oleh rakyat Malaysia yang ke luar negara, terutamanya untuk perniagaan, melancong dan mendapatkan rawatan perubatan. Peningkatan jumlah rakyat Malaysia beragama Islam yang menunaikan ibadah haji pada tahun 2011 juga merupakan faktor penyumbang.

Defisit dalam akaun **pengangkutan** meningkat kepada RM25.2 bilion (2010: -RM23.2 bilion), sebahagian besarnya mencerminkan peningkatan caj pengangkutan oleh syarikat perkapalan antarabangsa berikutan kos bahan api yang lebih tinggi. Perolehan kasar adalah lebih rendah disebabkan oleh pendapatan yang lebih rendah daripada tambang penumpang dan perkhidmatan kargo yang disediakan oleh syarikat-syarikat perkapalan dalam negeri.

Jadual 1.12

Akaun Perkhidmatan dan Pendapatan

	2010	2011*a*		
	RM bilion			
	Bersih	+	-	Bersih
Akaun Perkhidmatan	**1.7**	**107.1**	**115.5**	**-8.4**
Pengangkutan	-23.2	14.8	40.0	-25.2
Perjalanan	33.3	55.9	31.6	24.3
Perkhidmatan lain	-8.0	36.1	43.2	-7.0
Urus niaga Kerajaan t.d.t.l.	-0.5	0.3	0.7	-0.5
Akaun Pendapatan	**-26.5**	**52.0**	**74.1**	**-22.0**
Pampasan pekerja	-2.1	3.6	6.0	-2.4
Pendapatan pelaburan	-24.4	48.4	68.1	-19.7
Pelaburan langsung	-30.8	28.7	55.7	-27.0
Pelaburan portfolio	-6.9	2.4	11.0	-8.6
Pelaburan lain	13.2	17.4	1.4	16.0

t.d.t.l. Tidak dicatat di tempat lain
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Akaun **perkhidmatan lain** terus mencatat aliran keluar bersih yang besar sebanyak RM7 bilion (2010: -RM8 bilion), berikutan perolehan yang lebih tinggi daripada penyediaan perkhidmatan yang sebahagian besarnya telah diimbangi oleh pembayaran yang lebih tinggi untuk perkhidmatan yang diimport, terutamanya untuk bayaran royalti dan fi lesen, komunikasi, pembinaan serta perkhidmatan insurans dan kewangan. Perkhidmatan komputer dan maklumat terus mencatat lebihan bersih.

Defisit **akaun pendapatan** mengecil kepada RM22 bilion disebabkan oleh peningkatan dalam pendapatan pelaburan yang terakru kepada syarikat Malaysia yang melabur di luar negeri yang telah mengatasi peningkatan dalam pendapatan pelaburan yang terakru kepada pelabur asing. Keuntungan dan dividen terakru yang lebih tinggi kepada syarikat Malaysia daripada pelaburan di luar negeri mencakupi terutamanya sektor perlombongan, kewangan dan insurans serta pertanian. Pendapatan pelaburan yang terakru kepada pelabur asing juga meningkat berikutan aliran masuk FDI dan dana portfolio yang lebih tinggi ke Malaysia pada tahun 2011.

AKAUN KEWANGAN

Pada tahun 2011, akaun kewangan berubah arah daripada kedudukan aliran keluar bersih dengan aliran masuk bersih sebanyak RM15.5 bilion (2010: -RM19.8 bilion), mencerminkan terutamanya aliran masuk dana portfolio dan pelaburan langsung asing (foreign direct investment, FDI) yang berterusan. Meskipun, ketidakpastian dalam pasaran kewangan global makin ketara, ia tidak menjejaskan aliran masuk portfolio yang terus didorong oleh prospek pertumbuhan kukuh di rantau ini, termasuk Malaysia, serta jangkaan penambahan nilai mata wang serantau yang lebih kukuh. Paling ketara, aliran masuk FDI juga meningkat ekoran keadaan ekonomi dalam negeri yang teguh dan keberuntungan korporat yang lebih tinggi. Pelaburan langsung luar negeri (direct investment abroad, DIA) syarikat Malaysia juga meningkat, terutamanya berikutan pengembangan perniagaan yang sedia ada di luar negeri. Aliran keluar pelaburan lain yang sebahagian besarnya terdiri daripada aliran sektor swasta, turun dengan mendadak pada tahun 2011.

Jadual 1.13

Imbangan Pembayaran: Akaun Kewangan

	2010	2011*a*
	RM bilion	
Akaun Kewangan	**-19.8**	**15.5**
Pelaburan Langsung	**-13.6**	**-12.4**
Di luar negeri	-42.9	-45.3
Di Malaysia	29.3	32.9
Pelaburan Portfolio	**48.5**	**30.3**
Derivatif Kewangan	**-0.7**	**-0.1**
Pelaburan Lain	**-54.0**	**-2.4**
Sektor awam[1]	0.2	-1.3
Kerajaan Persekutuan	*-0.4*	*-0.2*
PABK	*0.6*	*-1.1*
Sektor swasta	-54.2	-1.1

[1] Tidak termasuk bon dan nota yang diterbitkan di luar negeri oleh Kerajaan Persekutuan dan PABK

a Awalan

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pada tahun 2011 secara keseluruhan, **pelaburan portfolio** terus mencatat aliran masuk bersih yang kukuh, walaupun dalam jumlah yang lebih kecil, iaitu RM30.3 bilion (2010: +RM48.5 bilion). Aliran masuk dana portfolio asing disalurkan ke dalam pasaran ekuiti dan sekuriti hutang, dengan sebahagian besar dana adalah dalam sekuriti hutang jangka panjang, khususnya kertas Kerajaan. Pada separuh pertama tahun 2011, pelaburan portfolio mencatat aliran masuk bersih yang kukuh sebanyak RM56.4 bilion, melebihi jumlah aliran pada tahun 2010.

Rajah 1.20

Akaun Kewangan

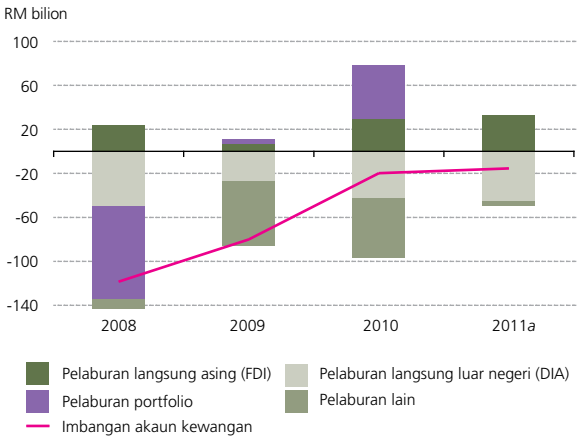

a Awalan

Sumber: Jabatan perangkaan Malaysia

Aliran masuk ini mencerminkan prospek ekonomi yang menggalakkan bagi rantau ini, khususnya prospek pertumbuhan yang kukuh dan asas-asas ekonomi yang teguh dalam keadaan kadar faedah yang rendah dan pertumbuhan lebih sederhana di negara maju. Namun, ketidakpastian fiskal yang makin ketara di AS dan krisis hutang kerajaan yang meruncing di Eropah menyebabkan kemerosotan yang nyata dalam pasaran kewangan global. Pada separuh tahun kedua, aliran keluar adalah tinggi sebanyak RM26.1 bilion. Aliran modal yang bertukar arah ini mencerminkan langkah pembayaran balik hutang aset oleh pelabur antarabangsa berikutan kegiatan penghindaran risiko yang lebih nyata dalam pasaran kewangan, dan keadaan kredit global yang semakin ketat.

Akaun kewangan mencatat aliran masuk bersih hasil daripada aliran masuk pelaburan portfolio yang berterusan dan pelaburan langsung asing yang lebih tinggi

Malaysia mempunyai keupayaan dasar yang lebih daripada mencukupi selain berada pada kedudukan yang kukuh untuk menguruskan aliran modal yang tidak menentu tanpa mengakibatkan herotan dalam sistem kewangan domestik. Pasaran kewangan negara yang sudah mantap, khususnya pasaran bon yang mendalam dan pelbagai, memudahkan pengantaraan aliran modal yang cekap. Impak aliran keluar dana asing diredakan oleh peranan lebih besar oleh peserta institusi domestik dalam pasaran modal, manakala rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia yang tinggi menanamkan keyakinan pasaran terhadap keupayaan Malaysia untuk menguruskan aliran modal asing yang bertukar arah. Yang penting, rangkaian pelbagai instrumen monetari yang tersedia buat Bank membantu pengurusan mudah tunai dalam negeri yang cekap, manakala rejim kadar pertukaran apungan terurus memberikan fleksibiliti yang diperlukan untuk membolehkan kadar pertukaran disesuaikan dengan keadaan luaran. Oleh itu, peningkatan aliran dana asing kasar didapati tidak menyebabkan tekanan yang keterlaluan terhadap sistem kewangan domestik.

Rajah 1.21

Pelaburan Langsung Asing

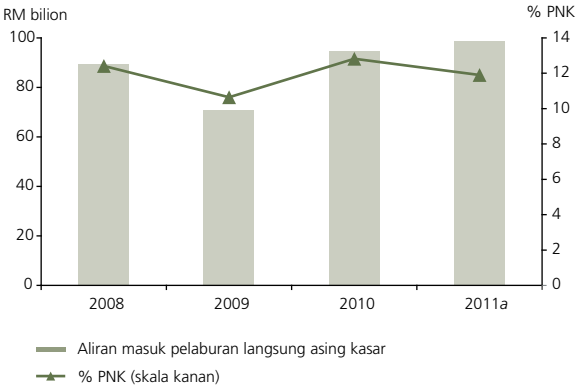

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Aliran masuk **FDI** kasar terus tinggi pada RM98.9 bilion, mencakupi 11.9% daripada PNK pada tahun 2011, seiring dengan prospek pelaburan dalam negeri keseluruhan yang kukuh dan pemulihan pendapatan korporat. Keadaan ini nyata dari segi aliran masuk modal ekuiti dan pemberian pinjaman antara syarikat yang lebih besar, di tengah-tengah jumlah perolehan yang agak besar yang dikekalkan oleh syarikat multinasional (MNC) bagi tujuan pelaburan semula. Prospek pertumbuhan Malaysia merupakan faktor utama yang menyokong trend ini. Iklim pelaburan dalam negeri terus dirangsang oleh pelbagai inisiatif ekonomi yang didorong oleh Kerajaan.

Rajah 1.22

Aliran Masuk Pelaburan Langsung Asing Kasar Mengikut Sektor

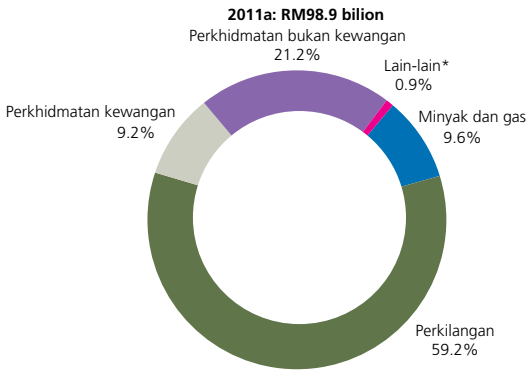

Nota: *Merujuk kepada sektor pertanian dan pembinaan
a: Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Sepanjang tahun 2011, beberapa Projek Permulaan (Entry Point Project, EPP) di bawah Program Transformasi Ekonomi (Economic Transformation Programme, ETP) berjaya menarik pelaburan asing yang besar. Tambahan lagi, kedudukan Malaysia yang bertambah kukuh dalam pelbagai penarafan ekonomi merentas negara meningkatkan prospek pelaburan di negara ini. Paling ketara, Malaysia mencapai kemajuan dalam penarafan bagi daya saing globalnya, kemudahan menjalankan perniagaan, dan keyakinan FDI, seperti laporan-laporan yang dikeluarkan oleh Forum Ekonomi Dunia, Bank Dunia dan perunding pengurusan global, AT Kearney. Selepas mengambil kira pelarasan bagi aliran keluar yang sebahagian besarnya untuk tujuan pembayaran balik pinjaman kepada syarikat induk, aliran masuk bersih FDI adalah lebih tinggi pada RM32.9 bilion atau 4.0% daripada PNK.

FDI di Malaysia terus menyeluruh. Aliran masuk ke dalam sektor perkilangan mencakupi kebanyakan daripada FDI (bahagian sebanyak 59.2%), diikuti sektor perkhidmatan (30.3%) dan sektor minyak dan gas (9.6%). Dalam sektor perkilangan, FDI disalurkan terutamanya ke dalam industri E&E, sebahagian besarnya oleh MNC sedia ada untuk menambah baik peralatan dan teknologi pengeluaran. Pelaburan lain dalam sektor perkilangan dibuat dalam industri penapisan minyak dan keluaran berkaitan petroleum, yang terus mencakupi bahagian FDI yang agak besar di Malaysia. Pada masa yang sama, pelaburan oleh syarikat dalam industri tenaga suria semakin meningkat pada tahun 2011. Pelaburan ini akan merangsang pengembangan rantaian nilai tenaga suria di Malaysia.

Rajah 1.23

Pelaburan Langsung Luar Negeri

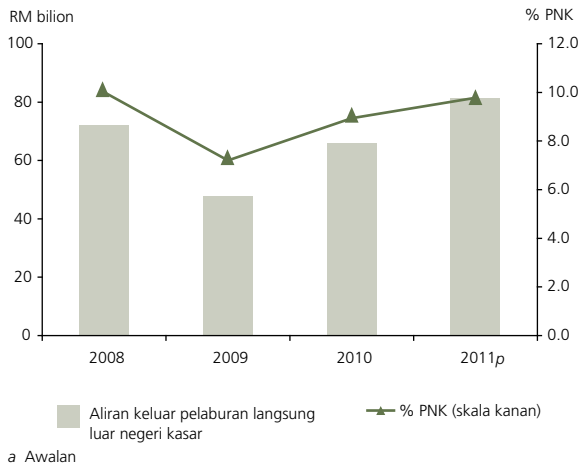

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Dalam sektor perkhidmatan, aliran masuk FDI disalurkan terutamanya ke dalam subsektor perdagangan borong dan runcit, dan subsektor kewangan dan insurans. Yang ketara, sebahagian besar pelaburan dalam subsektor kewangan dan insurans adalah oleh institusi kewangan asing, terutamanya dalam bentuk perolehan syarikat yang dikekalkan untuk pelaburan semula. Dalam subsektor borong dan runcit, aliran masuk FDI sebahagian besarnya adalah daripada peruncit am asing, pengedar kenderaan bermotor, dan syarikat pengedaran yang berkaitan dengan keluaran telekomunikasi dan elektronik.

Pelaburan dalam sektor minyak dan gas kebanyakannya adalah untuk operasi pengekstrakan (extraction) dan aktiviti pengeluaran. Dari segi negara asal FDI, penyumbang utama aliran masuk FDI pada tahun 2011 ialah ekonomi maju, khususnya AS, Jepun dan Jerman. Penting diberi perhatian ialah FDI daripada negara serantau telah bertambah sejak kebelakangan ini, mencakupi 32.3% daripada jumlah FDI ke Malaysia pada tahun 2011, berbanding hanya 10.1% pada tahun 2003.

Pada tahun 2011, syarikat Malaysia terus meninjau peluang perniagaan di luar negeri, khususnya di rantau Asia dan ekonomi sedang pesat membangun, seperti ditunjukkan oleh aliran keluar **DIA** yang meningkat. Aliran keluar kasar DIA oleh syarikat Malaysia lebih tinggi pada RM81.3 bilion atau 9.8% daripada PNK. Perkembangan ini mencerminkan keupayaan yang makin tinggi dan minat syarikat Malaysia yang bertambah untuk mempelbagaikan operasi mereka di luar negeri melalui pengembangan operasi sedia ada. Selepas mengambil kira aliran masuk kasar yang disebabkan oleh pembayaran balik pinjaman syarikat subsidiari di luar negeri dan pengukuhan operasi perniagaan di luar negeri, aliran keluar DIA bersih berjumlah RM45.3 bilion atau 5.5% daripada PNK.

DIA oleh syarikat Malaysia sebahagian besarnya disalurkan ke dalam sektor perkhidmatan (bahagian sebanyak 56.5%) dan minyak dan gas (31.1%), manakala pelaburan dalam sektor perkilangan kekal agak besar (6.6%). Yang penting, pelaburan dalam sektor perkhidmatan dipacu oleh institusi kewangan domestik, syarikat utiliti dan syarikat telekomunikasi yang

Rajah 1.24

Aliran Keluar Pelaburan Langsung Luar Negeri Kasar Mengikut Sektor

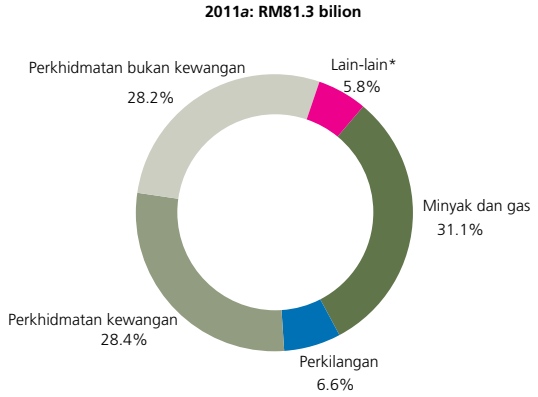

Nota: *Merujuk kepada sektor pertanian dan pembinaan
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

memperluas operasi mereka ke luar negeri untuk terus merebut peluang perniagaan di rantau ini dan kekal berdaya saing pada peringkat serantau.

Dalam sektor minyak dan gas, DIA terus dipacu oleh syarikat minyak Malaysia, terutamanya dalam kegiatan cari gali dan pengeluaran serta aktiviti pemprosesan hiliran. Pelaburan di luar negeri dalam sektor perkilangan mencerminkan terutamanya perluasan operasi yang berterusan ke luar negeri oleh syarikat dalam industri berasaskan sumber. Yang penting, sebahagian besar DIA pada tahun 2011 adalah dalam rantau Asia, khususnya di ASEAN, Negara Perindustrian Baharu (Newly Industrialised Economies, NIE) dan negara Asia Barat. Terdapat juga pelaburan yang agak besar dalam ekonomi maju oleh syarikat Malaysia, terutamanya di Australia dan United Kingdom.

Pelaburan lain mencatat aliran keluar bersih yang nyata lebih kecil sebanyak RM2.4 bilion pada tahun 2011 ekoran penurunan mendadak dalam aliran keluar sektor swasta. Yang ketara, sektor perbankan bertukar arah daripada kedudukan aliran keluar bersih kepada aliran masuk bersih, sebahagiannya mencerminkan pembayaran balik hutang aset di luar negeri oleh institusi kewangan domestik, dalam persekitaran penghindaran risiko dan ketidakpastian ekonomi global yang makin ketara. Aliran keluar bersih kredit perdagangan juga lebih kecil pada tahun itu, sejajar dengan perdagangan antarabangsa yang lebih lembap. Sektor awam turut mencatat kedudukan aliran keluar bersih, yang sebahagian besarnya mencerminkan pembayaran balik pinjaman luar oleh Kerajaan Persekutuan dan Perusahaan Awam Bukan Kewangan.

RIZAB ANTARABANGSA

Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank Negara Malaysia terdiri daripada pemegangan emas dan pertukaran asing, kedudukan rizab dengan Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) dan pemegangan Hak Pengeluaran Khas (Special Drawing Rights, SDR). Pada tahun 2011, rizab antarabangsa bersih bertambah sebanyak RM94.7 bilion kepada RM423.3 bilion (bersamaan dengan USD133.6 bilion) pada 31 Disember 2011.

Rizab antarabangsa meningkat sebanyak RM94.7 bilion kepada RM423.3 bilion pada tahun 2011, disokong terutamanya oleh lebihan yang berterusan dalam akaun semasa serta aliran masuk FDI dan pelaburan portfolio

Peningkatan rizab antarabangsa pada tahun 2011 disokong terutamanya oleh lebihan akaun semasa yang berterusan, yang disebabkan oleh lebihan yang lebih tinggi dalam akaun perdagangan. Keadaan ini didorong oleh eksport komoditi dan bukan E&E yang teguh. Rizab antarabangsa yang lebih tinggi juga mencerminkan aliran masuk pelaburan portfolio dan FDI. Rizab antarabangsa mencatat peningkatan ketara pada suku kedua, sebahagian besarnya disebabkan oleh aliran masuk pelaburan portfolio yang agak besar. Namun demikian, rizab antarabangsa terkumpul menurun pada separuh tahun kedua ekoran aliran pelaburan portfolio yang bertukar arah berikutan pasaran kewangan global yang makin tidak menentu. Penambahan rizab antarabangsa juga sebahagiannya telah diimbangi oleh pelaburan langsung di luar negeri yang lebih tinggi pada tahun 2011. Keuntungan kumulatif daripada penilaian semula pertukaran asing yang belum direalisasikan adalah sebanyak RM7.6 bilion ekoran pengukuhan beberapa

Jadual 1.14

Rizab Antarabangsa Bersih

	Pada akhir tahun		Perubahan
	2010	2011	2011
	RM juta		
Milikan SDR	6,442.5	6,253.0	-189.5
Kedudukan rizab dengan IMF	1,453.5	2,672.2	1,218.7
Emas dan pertukaran wang asing	320,774.5	414,432.5	93,658.0
Rizab Antarabangsa Kasar	**328,670.5**	**423,357.7**	**94,687.2**
Tolak Tanggungan luar negeri Bank Negara Malaysia	21.4	26.7	5.3
Rizab Antarabangsa Bersih	**328,649.1**	**423,331.0**	**94,681.9**
Nilai bersamaan dengan USD juta	106,518.2	133,609.8	27,091.6
Bulan import tertangguh	8.6	9.6	
Rizab/Hutang luar negeri jangka pendek (kali)	4.1	4.1	

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.25

Rizab Antarabangsa Bersih (akhir bulan)

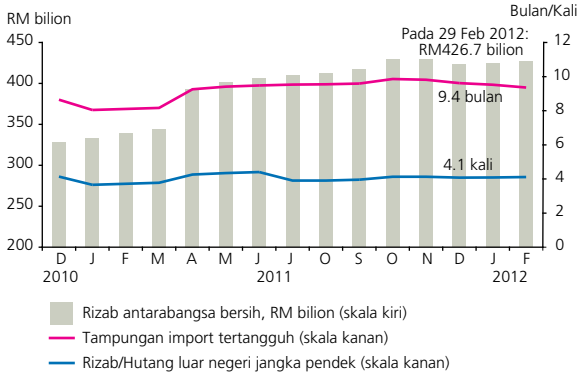

Sumber: Bank Negara Malaysia

mata wang utama berbanding dengan ringgit pada tahun 2011.

Malaysia kekal sebagai peserta dalam Pelan Transaksi Kewangan IMF. Di bawah pelan ini, setiap negara peserta akan menyediakan sumber kewangan kepada negara anggota yang menghadapi masalah imbangan pembayaran jangka pendek. Peningkatan **kedudukan rizab Malaysia dengan IMF** pada tahun 2011 mencerminkan terutamanya pembelian bersih mata wang oleh pelbagai negara anggota IMF di bawah Pelan Transaksi Kewangan. Penurunan rizab antarabangsa yang dipegang dalam bentuk **SDR** terutamanya disebabkan oleh pembayaran untuk kuota Malaysia yang lebih tinggi di bawah pelaksanaan Kenaikan Kuota Ad Hoc IMF 2008.

Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank Negara Malaysia terus dilaburkan dalam pasaran dan kelas aset pelbagai yang mempunyai kualiti kredit yang kukuh. Dalam menguruskan pasaran kewangan yang makin tidak menentu ekoran krisis hutang kerajaan di Eropah yang berlarutan dan pertumbuhan global yang lebih rendah, pelaburan telah diselaraskan untuk menguruskan dedahan kepada kawasan euro secara yang wajar dan untuk mempelbagaikan lagi pelaburan dalam pasaran Asia. Oleh itu, meskipun penurunan penarafan kredit adalah meluas di kawasan euro, kualiti kredit pelaburan rizab antarabangsa Malaysia kekal tinggi. Skop dan tahap pengawasan yang terperinci serta pengurusan risiko dalam pelaburan rizab antarabangsa, juga telah ditingkatkan pada tahun 2011. Proses tadbir urus yang ditambah baik memastikan semua peristiwa dan risiko penting didedahkan secara yang wajar dan tepat pada masanya, kepada Jawatankuasa Pengurusan Rizab dan Lembaga Pengarah Bank.

Pada 29 Februari 2012, rizab berjumlah RM426.7 bilion (bersamaan dengan USD134.7 bilion), memadai untuk membiayai 9.4 bulan import tertangguh dan ialah 4.1 kali hutang luar negeri jangka pendek. Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank tetap boleh guna dan tiada halangan untuk menggunakannya. Rizab tersebut tidak mempunyai sebarang pinjaman mata wang asing yang berserta opsyen dan tidak terdapat kemudahan kredit belum digunakan dan kemudahan kredit tanpa syarat yang diberikan oleh atau kepada bank pusat lain, pertubuhan antarabangsa, bank dan institusi kewangan lain. Bank Negara Malaysia juga tidak terbabit dalam aktiviti opsyen berkaitan dengan ringgit dalam pasaran mata wang asing.

HUTANG LUAR NEGERI

Bagi menambah kecekapan pengurusan kewangan syarikat dan meningkatkan akses kepada pembiayaan yang lebih kompetitif, fleksibiliti telah diberikan kepada syarikat pemastautin untuk bebas meminjam dalam ringgit atau mata wang

asing dalam kumpulan syarikat yang sama di Malaysia dan luar negeri. Selaras dengan fleksibiliti yang diberikan untuk mendapatkan peminjaman luar pesisir, syarikat pemastautin juga boleh melaksanakan pengurusan aset dan liabiliti yang berkesan menerusi pasaran kewangan yang teguh. Mekanisme pengesanan awal risiko yang mungkin timbul terhadap kestabilan monetari dan kewangan telah pun diwujudkan. Sejajar dengan ini, penekanan terus diberi kepada usaha untuk mewujudkan sistem pemantauan hutang yang baik dan teguh, yang merangkumi keseluruhan paras hutang, struktur, tempoh matang dan obligasi khidmat bayaran hutang.

Pada akhir tahun 2011, jumlah hutang luar negeri Malaysia adalah RM257.2 bilion (atau USD80.4 bilion), yang bersamaan dengan 31% daripada PNK (2010: RM227.1 bilion). Jumlah ini mencerminkan kenaikan hutang jangka sederhana dan panjang serta hutang jangka pendek. Penambahan nilai beberapa mata wang utama berbanding dengan ringgit pada tahun 2011 turut menyumbang kepada kenaikan paras hutang luar negeri keseluruhan. Pada akhir tahun 2011, profil hutang luar negeri Malaysia terus menjurus kepada struktur tempoh matang yang lebih panjang, dengan hutang jangka sederhana dan panjang mencakupi 59.6% daripada jumlah hutang luar negeri.

Jadual 1.15

Hutang Luar Negeri Terkumpul

	2010	2011*a*	2010	2011*a*
	RM bilion	RM bilion	USD bilion	USD bilion
Jumlah hutang	**227.1**	**257.2**	**72.8**	**80.4**
Jangka sederhana dan panjang	147.7	153.4	47.4	47.9
Jangka pendek[1]	79.4	103.9	25.5	32.5
% daripada jumlah hutang	*35.0*	*40.4*		
% daripada rizab antarabangsa bersih	*24.2*	*24.5*		
% daripada PNK				
Jumlah hutang	30.7	31.0		
Hutang jangka sederhana dan panjang	20.0	18.5		
% daripada eksport barangan dan perkhidmatan				
Jumlah hutang	30.5	32.0		
Hutang jangka sederhana dan panjang	19.8	19.1		
Nisbah khidmat bayaran hutang (%)[2]	**7.6**	**10.3**		

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
[2] Termasuk prabayaran hutang jangka sederhana dan panjang
a Awalan

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Hutang luar negeri Malaysia kekal rendah pada 31% daripada PNK

Penambahan **hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang** sebahagiannya mencerminkan ambilan bersih peminjaman luar negeri oleh Kerajaan Persekutuan dan sektor swasta. Pada bulan Julai 2011, **Kerajaan Persekutuan** telah menerbitkan Sukuk Global Wakala dua tranche (dual tranche) (5 tahun dan 10 tahun) bernilai USD2 bilion. Ini merupakan terbitan bagi sukuk berdaulat ketiga Malaysia yang didenominasi dalam dolar AS, selepas terbitan Sukuk Global terdahulu pada tahun 2010. Pada akhir tahun 2011, hutang luar negeri terkumpul Kerajaan Persekutuan meningkat kepada RM18.1 bilion (2010: RM16.7 bilion), ekoran peminjaman kasar yang lebih tinggi dan penambahan nilai hutang luar negeri berikutan penilaian semula kadar pertukaran asing yang telah lebih daripada mengimbangi pembayaran balik pada tahun itu. Hutang luar negeri **PABK** bagaimanapun menyusut kepada RM65 bilion pada tahun 2011 (2010: RM66.6 bilion). Kedudukan yang bertambah baik ini terutamanya disebabkan oleh pembayaran balik hutang luar negeri yang besar susulan matangnya beberapa bon, di samping pembayaran balik pinjaman yang berterusan sepanjang tahun itu.

Hutang jangka sederhana dan panjang **sektor swasta** pula meningkat kepada RM70.3 bilion (2010: RM64.3 bilion), berikutan ambilan bersih peminjaman luar negeri oleh sektor perbankan yang melebihi pembayaran balik bersih sektor bukan bank.

Pada tahun 2011, **hutang luar negeri jangka pendek** terkumpul meningkat kepada RM103.9 bilion (2010: RM79.4 bilion), disebabkan terutamanya oleh peminjaman antara bank yang lebih tinggi. Sebahagian besar hutang jangka pendek terus dipegang oleh sektor perbankan

(bahagian sebanyak 88.9%), manakala hutang luar negeri jangka pendek sektor swasta bukan bank, yang terdiri terutamanya daripada pinjaman bertempoh, kekal rendah. Pada akhir tahun 2011, hutang luar negeri jangka pendek kekal rendah dan hanya mencakupi 12.5% daripada PNK, 24.5% daripada rizab antarabangsa dan 12.9% daripada eksport barangan dan perkhidmatan.

PERKEMBANGAN PASARAN PEKERJA

Secara keseluruhan, keadaan pasaran pekerja bertambah baik pada tahun 2011, seperti dicerminkan oleh peningkatan dalam guna tenaga dan jumlah jawatan kosong. Kadar pengangguran menurun kepada 3.1% daripada tenaga kerja pada tahun 2011 daripada 3.3% pada tahun sebelumnya, iaitu kadar tahunan terendah sejak tahun 2000.

Keadaan pasaran pekerja bertambah baik pada tahun 2011

Pada tahun 2011, **guna tenaga** meningkat sebanyak 2.4% bersamaan dengan penambahan bersih sebanyak 291,500 pekerjaan. Penambahan guna tenaga dicatat dalam kesemua sektor utama. Sektor perkhidmatan dan perkilangan masih merupakan sumber utama pekerjaan, dengan masing-masing mencatat penambahan bersih sebanyak 174,300 dan 117,500 pekerjaan. Peningkatan guna tenaga dalam sektor perkhidmatan dicatat terutamanya dalam subsektor perdagangan borong dan runcit (107,100 pekerjaan); dan pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi (23,600 pekerjaan).

Pemberhentian pekerja bertambah kepada 9,450 orang berbanding 7,085 orang pada tahun 2010, terutamanya disebabkan oleh pemberhentian lebih ramai pekerja dalam sektor perkilangan (5,635 orang; 2010: 3,854 orang) dan perkhidmatan (3,329 orang; 2010: 2,073 orang). Namun, paras pemberhentian pekerja ini masih rendah berbanding dengan pemberhentian pekerja tahunan purata bagi tempoh tahun 2002 hingga 2007 iaitu 18,853 orang. Lebih satu pertiga daripada pemberhentian pekerja dalam sektor perkilangan berlaku pada bulan Ogos, apabila 2,056 pekerja diberhentikan akibat penutupan beberapa syarikat pengeluar perabot dan E&E bawahan. Pemberhentian pekerja dalam sektor pertanian dan perlombongan menurun, dengan sektor pertanian mencatatkan pemberhentian pekerja 80% lebih rendah berbanding dengan tahun 2010. Jumlah **kekosongan jawatan** yang dipaparkan dalam Portal JobsMalaysia meningkat kepada 2.3 juta jawatan (2010: 1.8 juta jawatan), ekoran peluang pekerjaan yang lebih tinggi dalam sektor perkhidmatan (34% daripada jumlah jawatan) dan perkilangan (31% daripada jumlah jawatan). Pengambilan pekerja dalam sektor pembinaan adalah lebih ketara terutamanya pada separuh tahun kedua, berikutan aktiviti pembinaan yang lebih giat semasa tempoh tersebut.

Pada bulan Julai 2011, Kerajaan memulakan Program Penyelesaian Menyeluruh Pekerja Asing dan Pendatang Asing Tanpa Izin (6P) untuk

Rajah 1.26

Keluaran dan Guna Tenaga

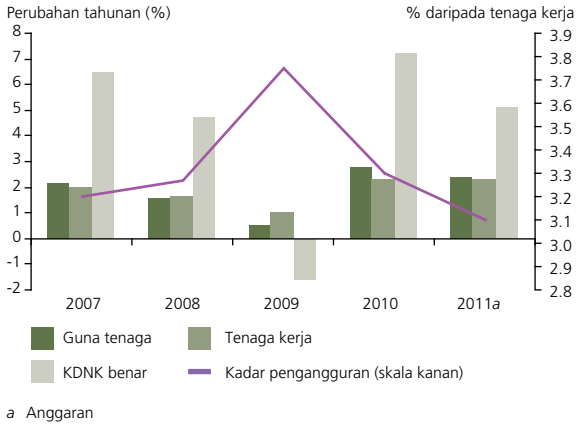

a Anggaran

Sumber: Unit Perancang Ekonomi dan Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.27

Pemberhentian Pekerja dalam Sektor Terpilih

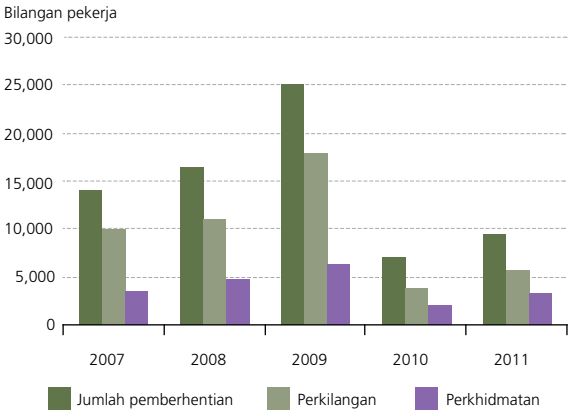

Sumber : Kementerian Sumber Manusia

Jadual 1.16

Penunjuk Pasaran Pekerja Terpilih

	2007	2008	2009	2010	2011*a*
Guna tenaga[1] ('000 orang)	11,398.0	11,576.5	11,632.1	11,956.0	12,247.5
Perubahan tahunan (%)	2.1	1.6	0.5	2.8	2.4
Tenaga kerja[1] ('000 orang)	11,775.1	11,967.5	12,083.0	12,361.3	12,645.7
Perubahan tahunan (%)	2.0	1.6	1.0	2.3	2.3
Pemberhentian pekerja (bil. orang)	14,035.0	16,469.0	25,064.0	7,085.0	9,450.0
Kadar pengangguran[1] (% daripada tenaga kerja)	3.2	3.3	3.7	3.3	3.1
Pertumbuhan produktiviti pekerja benar[2] (%)	4.2	3.1	-2.2	4.5	2.6

[1] Berdasarkan anggaran oleh Unit Perancang Ekonomi
[2] Berdasarkan anggaran oleh Bank Negara Malaysia
a Anggaran

Sumber: Bank Negara Malaysia
Unit Perancang Ekonomi
Kementerian Sumber Manusia

mendaftar dan memutihkan pendatang asing tanpa izin bagi menambah baik pengurusan dan pemantauan **pekerja asing**. Di bawah program ini, sebanyak 2.3 juta pendatang, terdiri daripada 1 juta pekerja sah dan 1.3 juta pekerja tanpa izin telah didaftarkan pada akhir bulan Ogos 2011. Sehingga 13 Februari 2012, sebanyak 379,020 pekerja tanpa izin telah diputihkan, manakala 94,856 pekerja tanpa izin diberikan pengampunan dan pulang ke negara masing-masing. Tidak termasuk pekerja yang diputihkan menerusi program 6P, jumlah pekerja asing berdaftar (termasuk ekspatriat) di Malaysia bertambah sebanyak 3.6% kepada 1.9 juta pekerja pada akhir tahun 2011 (2010: 1.8 juta). Paling ketara, ekspatriat berkemahiran tinggi yang merangkumi 2.4% daripada tenaga kerja asing di negara ini, bertambah sebanyak 40% kepada 45,619 orang. Secara keseluruhan, pekerja asing mencakupi 15.4% daripada guna tenaga di Malaysia dan bekerja terutamanya dalam sektor perkilangan (38%), pertanian (27.4%) dan pembantu rumah (12%).

Produktiviti pekerja, seperti yang diukur oleh nilai ditambah benar bagi setiap pekerja, mencatat pertumbuhan positif lebih rendah pada 2.6% pada tahun 2011, berbanding dengan 4.5% pada tahun sebelumnya. Pertumbuhan lebih rendah ini mencerminkan peningkatan produktiviti yang sederhana dalam sektor perkhidmatan, perkilangan dan pembinaan, serta penurunan produktiviti dalam sektor perlombongan. Ini kebanyakannya disebabkan pertumbuhan nilai ditambah sektor-sektor ini yang lebih rendah pada tahun itu.

Menurut kaji selidik yang dijalankan oleh Bank Negara Malaysia, **gaji** purata sektor swasta naik sebanyak 4.0% pada tahun 2011 (2010: 4.5%), dengan kenaikan gaji purata masing-masing pada 2.2% dan 4.5% dalam sektor perkilangan dan bukan perkilangan (2010: masing-masing 3.8% dan 5.5%). Kenaikan gaji pekerja eksekutif adalah lebih perlahan sebanyak 3.7% (2010: 4.3%), manakala pekerja bukan eksekutif pula sebanyak 3.9% pada tahun 2011 (2010: 4.4%).

Rajah 1.28

Trend Produktiviti Pekerja

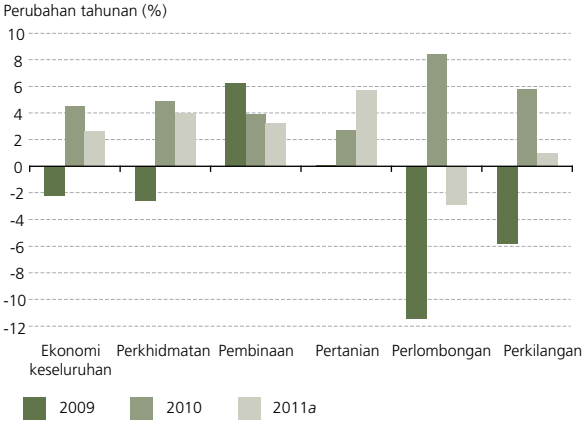

a Anggaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

PERKEMBANGAN HARGA

Harga pengguna

Inflasi keseluruhan, seperti yang diukur oleh perubahan peratusan tahunan dalam Indeks Harga Pengguna (IHP), mencatat purata 3.2% pada tahun 2011 (2010: 1.7%). Inflasi pada tahun 2011 berada dalam julat ramalan Bank iaitu 2.5-3.5%. Peningkatan inflasi, khususnya pada separuh tahun pertama, adalah disebabkan oleh faktor penawaran yang berpunca daripada kenaikan harga makanan dan pelarasan menaik ke atas harga ditadbir. Inflasi memuncak kepada 3.5% pada bulan Jun sebelum stabil pada separuh kedua tahun 2011, memandangkan kesan daripada pelarasan menaik terhadap harga produk petroleum dan gula pada bulan Julai dan Disember 2010 luput. Inflasi teras, iaitu penunjuk tekanan harga berasaskan permintaan, naik kepada 2.7% pada tahun 2011 (2010: 1.5%).

Penyumbang utama kepada inflasi pada tahun 2011 ialah kategori *makanan dan minuman bukan alkohol* dan *pengangkutan*, yang mencakupi 67.1% daripada kenaikan keseluruhan harga dalam negeri pada tahun itu. Inflasi dalam kategori *makanan dan minuman bukan alkohol* berpurata 4.8% (2010: 2.4%) disebabkan terutamanya oleh kenaikan harga yang lebih tinggi dalam subkategori *daging, ikan dan makanan laut, sayur-sayuran* dan *buah-buahan*. Inflasi dalam kategori pengangkutan naik dengan ketara kepada 4.4% pada tahun 2011 daripada 1.6% pada tahun 2010, berikutan pelarasan harga petrol RON97 dan kos penyelenggaraan kenderaan persendirian yang lebih tinggi. Namun, kenaikan inflasi pada tahun 2011 sebahagiannya dikurangkan oleh penurunan harga bagi kategori *pakaian dan kasut*, dan *komunikasi*, masing-masing pada purata -0.2% dan -0.3% (2010: masing-masing -1.4% dan -0.2%).

Faktor penawaran luaran dan dalam negeri merupakan penyebab utama inflasi pada tahun 2011. Di luar negeri, trend kenaikan inflasi amat ketara dalam ekonomi sedang pesat membangun, didorong oleh harga komoditi dunia yang lebih tinggi dan permintaan dalam negeri yang lebih kukuh, khususnya pada separuh tahun pertama. Namun, faktor ini reda pada separuh tahun kedua, berikutan kebimbangan terhadap kekukuhan pertumbuhan global. Harga makanan global yang meningkat sejak separuh kedua tahun 2010, naik lagi pada tahun 2011. Harga bijirin global, terutamanya gandum, jagung dan beras, meningkat ekoran keadaan cuaca yang buruk dan simpanan stok yang rendah di negara pengeluar utama. Suhu panas yang melampau di Russia dan Amerika Syarikat telah menyebabkan penurunan bekalan gandum dan jagung, lantas menaikkan harga bijirin tersebut, sementara banjir di Thailand dan Vietnam telah menyebabkan harga beras dunia meningkat. Ini telah menyebabkan penurunan dalam simpanan stok jagung dan beras. Harga beras dunia telah pun meningkat ekoran langkah baharu yang diumumkan oleh Kerajaan Thailand untuk membeli beras terus daripada petani pada kadar 50% di atas harga pasaran.

Rajah 1.29

Inflasi Harga Pengguna

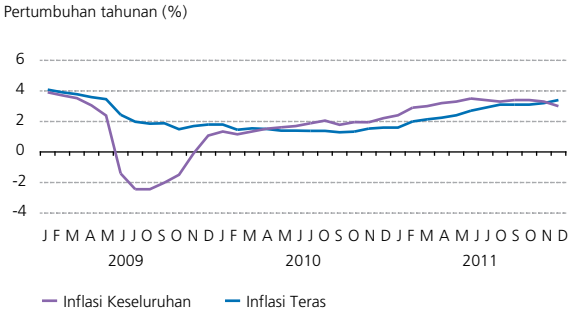

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.30

Sumbangan kepada Inflasi

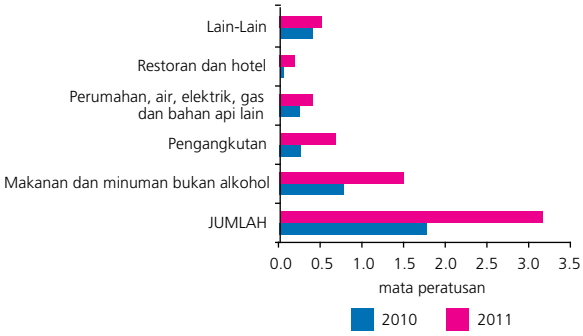

Nota: Lain-lain merujuk kepada *komunikasi; pakaian dan kasut; kesihatan; perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan; hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah; minimum alkohol dan tembakau; pendidikan* dan *pelbagai barangan dan perkhidmatan*

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Harga tenaga global juga lebih tinggi. Harga minyak mentah dunia naik dengan ketara dalam tempoh empat bulan pertama tahun 2011 berikutan kebimbangan mengenai bekalan minyak mentah ekoran ketegangan politik di rantau Timur Tengah dan wilayah Afrika Utara (MENA). Kenaikan harga diburukkan lagi oleh aktiviti pencarian kadar hasil yang lebih giat oleh pelabur berikutan mudah tunai global yang tinggi dan persekitaran kadar faedah yang rendah. Walau bagaimanapun, lonjakan harga minyak mentah dunia menjadi reda pada bulan Mei 2011 dan berlanjutan kepada separuh tahun kedua, apabila kebimbangan tentang keadaan penawaran semakin berkurang. Bekalan dijangka bertambah baik berikutan komitmen oleh Pertubuhan Negara-negara Pengeksport Petroleum (Organisation of the Petroleum Exporting Countries, OPEC) untuk menambah pengeluaran minyak dan pengumuman pelepasan 60 juta tong minyak mentah daripada simpanan stok kecemasan oleh negara anggota Agensi Tenaga Antarabangsa (International Energy Agency, IEA).

Harga komoditi dunia yang tinggi, terutamanya harga minyak mentah dan makanan, juga menyebabkan inflasi yang lebih tinggi di negara rakan import utama Malaysia. Di samping tekanan faktor penawaran, beberapa rakan import juga mengalami inflasi lebih tinggi disebabkan pertumbuhan dalam permintaan dalam negeri yang lebih kukuh daripada jangkaan awal. Ini menyebabkan harga import lebih tinggi dan kemudiannya meningkatkan harga runcit tempatan di Malaysia. Tekanan kenaikan harga daripada harga komoditi dunia yang lebih tinggi dan inflasi yang dialami rakan import utama Malaysia dikurangkan sedikit oleh penambahan nilai ringgit pada separuh pertama tahun 2011. Namun, peranan penambahan nilai ringgit dalam mengurangkan kesan inflasi diimport yang lebih tinggi terhadap inflasi dalam negeri adalah agak kecil (*Rujuk Rencana: Kesan Penambahan Nilai Ringgit Terhadap Harga Import dan Inflasi*).

Berbanding dengan tahun 2010, kesan faktor penawaran luaran terhadap harga dalam negeri adalah lebih ketara pada tahun 2011. Sebagai contoh, harga jagung dan gandum meningkat lantas menyebabkan kenaikan harga makanan untuk ayam, yang lantas menaikkan harga ayam di Malaysia. Walau bagaimanapun, kenaikan harga beras dunia membawa kesan yang kecil kepada harga beras dalam negeri, kerana sebahagian besar beras yang digunakan adalah dari sumber dalam negeri dan kontrak import beras telah ditandatangani sehingga tahun 2012. Susulan kenaikan harga tenaga dunia pada tahun 2011, harga ditadbir dinaikkan beberapa kali pada tahun itu. Harga petrol RON97, yang ditentukan di bawah mekanisme apungan terurus, dinaikkan sebanyak 50 sen seliter antara bulan Januari hingga Julai 2011, dan menyumbangkan 0.25 mata peratusan kepada inflasi keseluruhan pada tahun itu. Tarif bekalan elektrik juga dinaikkan secara purata sebanyak 7.1% daripada 31.31 sen/kWj kepada 33.54 sen/kWj disebabkan harga gas asli yang meningkat. Di samping itu, Kerajaan menaikkan harga minyak tanah sebanyak 10 sen seliter, daripada RM2.40 seliter kepada RM2.50 seliter pada bulan Januari 2011, dan menaikkan harga runcit gula sebanyak 20 sen sekilogram, sejajar dengan langkah rasionalisasi subsidi oleh Kerajaan.

Di samping kesan harga luar, gangguan terhadap bekalan dalam negeri yang disebabkan keadaan cuaca yang tidak menentu dan kekurangan tenaga kerja juga menyebabkan peningkatan inflasi makanan pada tahun 2011. Hujan lebat semasa musim tengkujuh menyebabkan harga ikan dan makanan laut terus naik sepanjang tahun itu. Keadaan ini diburukkan lagi oleh pemansuhan subsidi tambahan diesel bagi kapal pukat tunda pada bulan Mei. Bagi sayur-sayuran dan buah-buahan, kekurangan pekerja asing memburukkan lagi gangguan bekalan akibat cuaca buruk, dan seterusnya memberikan tekanan kenaikan harga.

Memandangkan inflasi pada tahun 2011 dipacu terutamanya oleh faktor penawaran, Kerajaan telah memperkenalkan pelbagai inisiatif, yang terdiri daripada langkah-langkah jangka pendek dan panjang untuk menangani kos sara hidup yang meningkat dan membendung kenaikan harga dalam negeri. Bagi membendung kenaikan harga yang mendadak, Kerajaan telah dalam jangka pendek, melaksanakan program rasionalisasi subsidi secara beransur-ansur dan menumpukan pada penguatkuasaan yang ketat terhadap skim kawalan harga pada musim perayaan. Di samping itu, Kerajaan turut menyelaraskan bekalan dan permintaan terhadap barangan makanan asas bagi memastikan bekalan adalah mencukupi.

Ini dilaksanakan dengan mengeluarkan lebih banyak permit import (approved permits, AP) untuk menambah import makanan, untuk membendung kenaikan harga makanan dalam pasaran tempatan.

Berhubung dengan langkah jangka panjang pula, Kerajaan berusaha dengan gigih untuk mengekalkan taraf hidup dan menyediakan pilihan yang lebih banyak kepada pengguna. Bagi tujuan ini, Kerajaan memulakan kempen bagi menggalakkan penentuan harga yang adil, contohnya menerusi pelancaran Kedai Rakyat 1Malaysia (KR1M) dan Menu Rakyat 1Malaysia. Portal Pengguna Bijak 1Malaysia juga diwujudkan untuk melindungi kepentingan pengguna dan menggalakkan kesedaran dalam kalangan pengguna. Seterusnya, dua perundangan baharu telah digubal, iaitu Akta Anti Pencatutan (Profiteering) (2011) dan Akta Persaingan (2010). Bagi memastikan bekalan makanan adalah berterusan dan bagi mengurangkan kebergantungan kepada import makanan, Kerajaan memperkenalkan Dasar Agro Makanan Negara (National Agri-food Policy, NAP) Keempat 2011-2020 yang bertujuan untuk menjamin bekalan makanan mencukupi. Kerajaan juga melaksanakan langkah-langkah untuk memperbaiki sistem pengangkutan awam di Malaysia, termasuk menyambung laluan bagi Transit Aliran Ringan (Light Rail Transit, LRT) sedia ada dan melancarkan projek Aliran Transit Massa (Mass Rapid Transit, MRT) yang baharu.

Tekanan faktor permintaan adalah lebih kuat pada tahun 2011. Terdapat beberapa tanda bahawa permintaan dalam negeri yang kukuh telah meningkatkan lagi *inflasi tolakan kos*. Penggunaan swasta meningkat pada tahun 2011 apabila perbelanjaan isi rumah pada tahun itu disokong keadaan pasaran pekerja yang menggalakkan dan kenaikan upah yang berterusan. Kenaikan pendapatan hasil daripada harga komoditi yang tinggi juga terus menggalakkan penggunaan di kawasan luar bandar. Di samping itu, ruang untuk menambah pengeluaran dalam ekonomi juga terhad kerana pengeluaran hampir mencapai paras potensinya. Pada tahun 2011, syarikat mencatat penggunaan kapasiti lebih tinggi yang hampir pada 80% (2010: 76%). Memandangkan keadaan permintaan yang kukuh, syarikat dapat memindahkan kenaikan kos daripada harga komoditi yang tinggi dengan menaikkan harga runcit. Berikutan itu, inflasi teras meningkat pada tahun 2011 dengan kenaikan inflasi yang lebih meluas dalam komponen IHP. Paling ketara, bahagian subkategori IHP yang mencatat kadar inflasi melebihi 2% meningkat daripada 35% pada bulan Januari kepada 49.6% pada bulan September. Kenaikan harga yang meluas berlaku terutamanya dalam kategori *makanan dan minuman bukan alkohol*, dengan 65% daripada komponen makanan mencatat inflasi melebihi 2% pada sembilan bulan pertama 2011 (2010: 43%). Menjelang akhir tahun 2011, terdapat tanda-tanda bahawa kenaikan inflasi yang lebih meluas telah dibendung.

Rajah 1.31

Peratusan Komponen IHP dan Komponen IHP Makanan Melebihi Paras Ambang Tertentu

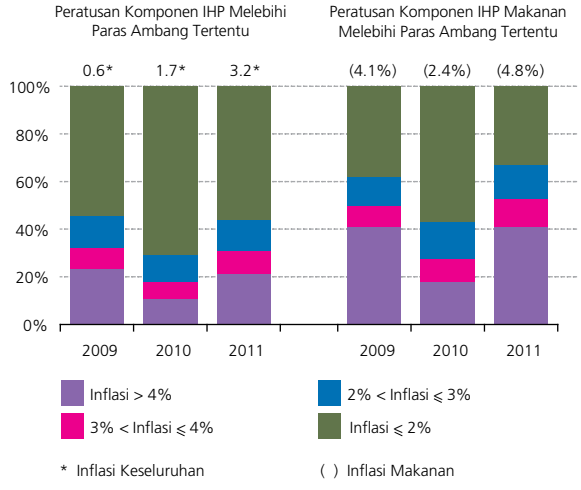

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.32

Inflasi Harga Pengeluar dan Harga Komoditi Utama IMF

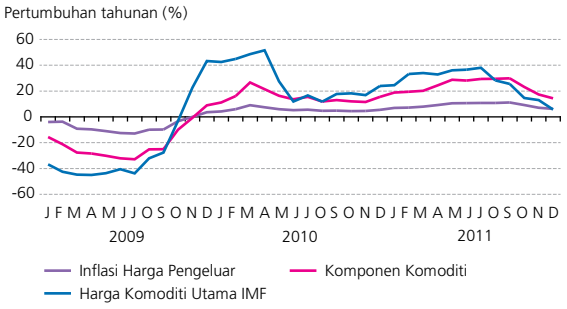

Nota:
1. Komponen komoditi dalam Indeks Harga Pengeluar (IHPR) merangkumi *bahan-bahan mentah tidak boleh dimakan; bahan api galian, pelincir, dll.* dan *minyak dan lemak binatang dan sayur-sayuran*
2. Komponen bukan komoditi dalam IHPR merangkumi *makanan; minuman dan tembakau; bahan kimia; barang-barang keluaran kilang; jentera dan kelengkapan pengangkutan; pelbagai barang keluaran kilang* dan *pelbagai urus niaga dan barangan*

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) dan Bank Negara Malaysia

Peratus subkategori IHP yang mencatat inflasi melebihi 2% menjadi stabil sejak bulan Oktober 2011. Tekanan bekalan yang semakin reda dan ketidakpastian yang lebih ketara terhadap prospek pertumbuhan menjelang suku keempat 2011 juga membantu membendung tekanan terhadap inflasi.

Harga pengeluar

Inflasi harga pengeluar, seperti yang diukur oleh perubahan peratusan tahunan dalam Indeks Harga Pengeluar (IHPR), naik kepada 9.0% pada tahun 2011 (2010: 5.6%) dipacu oleh kenaikan harga komoditi dunia. Pertumbuhan tahunan IHPR meningkat sejak awal tahun sebelum menjadi sederhana mulai bulan Oktober, apabila harga komoditi dunia menurun.

Dari segi komposisi, komponen IHPR berkaitan komoditi naik dengan ketara sebanyak 23.6% (2010: 15.4%). Kenaikan harga komoditi dunia pada tahun 2011 menyebabkan inflasi lebih tinggi, masing-masing pada 24.2% dan 23.2% dalam subkategori *bahan api galian, pelincir dll.*, serta *bahan-bahan mentah tidak boleh dimakan* pada tahun 2011 (2010: 12.8% dan 22.4%). Namun, komponen IHPR bukan komoditi meningkat dengan lebih perlahan sebanyak 2.1% pada tahun 2011 (2010: 1.6%). Komponen IHPR tempatan dan komponen yang diimport mencatat inflasi lebih tinggi pada tahun itu. Pertumbuhan tahunan IHPR bagi komponen tempatan meningkat kepada 12.0% (2010: 7.7%), manakala bagi komponen yang diimport pula, kenaikan tahunan ialah sebanyak 2.3% (2010: 1.4%).

Penularan Harga Komoditi Dunia Terhadap Inflasi di Malaysia

Pengenalan

Harga komoditi dunia telah meningkat dengan ketara sejak awal tahun 2007 dan kekal pada paras yang tinggi, kecuali penurunan mendadak yang singkat pada tahun 2009 susulan penguncupan pertumbuhan global. Dalam tempoh ini, harga komoditi utama juga mengalami turun naik yang ketara, terutamanya harga minyak mentah. Harga komoditi dunia yang tinggi dan turun naik harga yang tidak menentu sejak kebelakangan ini disebabkan oleh permintaan global yang meningkat, gangguan bekalan dunia, dan pasaran komoditi yang lebih bercirikan pasaran kewangan dalam keadaan mudah tunai global yang berlebihan. Situasi ini dijangka berterusan bagi tempoh yang berpanjangan kerana faktor tersebut dijangka terus wujud.

Kenaikan harga komoditi dunia mempunyai impak yang berbeza-beza terhadap inflasi bagi negara yang berbeza. Magnitud kesan pindahan daripada harga dunia kepada inflasi domestik ditentukan dari segi struktur, antara lainnya, sumbangan komoditi ini sama ada secara langsung atau tidak langsung kepada barangan dalam kumpulan Indeks Harga Pengguna (IHP), sejauh mana harga domestik komoditi tersebut disubsidi oleh Kerajaan, sama ada negara tersebut adalah pengeksport atau pengimport bersih komoditi, serta pergerakan kadar pertukaran. Rencana ini meneliti saluran penularan harga komoditi dunia terhadap inflasi domestik di Malaysia berdasarkan episod kenaikan ketara harga komoditi pada tahun 2008 dan 2011.

Penularan Kejutan Harga Komoditi Dunia di Malaysia

Bagi Malaysia, harga komoditi dunia merupakan salah satu penyumbang utama inflasi domestik. Namun, pindahan harga komoditi dunia kepada inflasi dipengaruhi oleh mekanisme harga ditadbir Kerajaan. Harga dalam negeri bagi komoditi asasi, misalnya beras, gula dan bahan api, adalah ditadbir atau disubsidi oleh Kerajaan[1]. Oleh itu, tahap pelarasan ke atas harga ditadbir yang bertindak balas terhadap perubahan pada harga komoditi dunia merupakan penentu utama bagi kesan muktamad terhadap inflasi.

Perubahan pada harga komoditi dunia boleh dipindahkan kepada inflasi domestik secara langsung dan tidak langsung. **Kesan langsung** berlaku apabila perubahan pada harga komoditi dunia dipindahkan secara terus kepada perubahan harga barangan dan perkhidmatan akhir yang dibeli oleh pengguna.

Rajah 1

Kesan Langsung dan Tidak Langsung daripada Perubahan Harga Komoditi Dunia kepada Inflasi

* Lain-lain kos termasuk pengangkutan, utiliti, pembungkusan, logistik dan pengedaran

Sumber: Bank Negara Malaysia

Kesan tidak langsung atau **kesan pindahan** (knock-on effect) ekoran harga komoditi dunia lebih tinggi terhadap inflasi domestik berlaku apabila harga barangan dan perkhidmatan pengguna yang lain, yang tidak berkaitan dengan komoditi dinaikkan oleh peniaga kerana kos operasi bertambah disebabkan oleh harga komoditi yang lebih tinggi. Kos ini termasuk kos bahan mentah, pengangkutan, logistik dan utiliti. Tahap kesan pindahan bergantung pada beberapa faktor. Pertama, sejauh mana kenaikan kos menjejaskan margin keuntungan. Jika harga komoditi yang meningkat menyebabkan kenaikan kos yang ketara, peniaga lebih cenderung memindahkan kos untuk mengekalkan margin mereka. Kedua, struktur pasaran bagi keluaran tersebut. Dalam pasaran yang persaingannya adalah sengit, kebimbangan mengenai kehilangan bahagian pasaran mungkin

[1] Butir-butir tentang Mekanisme Harga Ditadbir Kerajaan dibentangkan dalam Rencana mengenai Penentu-penentu Inflasi di Malaysia, yang diterbitkan dalam Laporan Tahunan Bank Negara Malaysia 2010.

Rajah 2

Harga Komoditi Dunia pada Tahun 2008 dan 2011

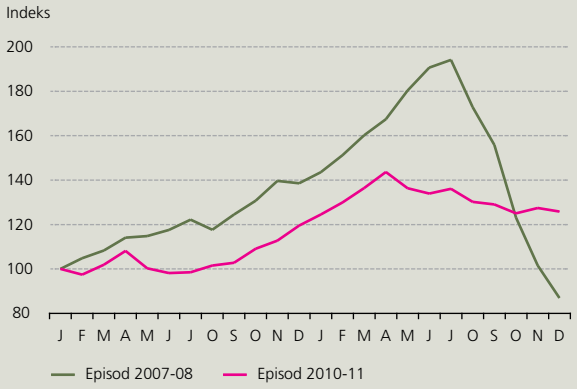

Nota: Indeks Komoditi Utama IMF telah diasaskan semula kepada Januari 2007=100 bagi episod 2007-08 dan Januari 2010=100 bagi episod 2010-11.

Sumber: IMF

mengekang tahap kenaikan harga oleh peniaga. Sebaliknya, dalam pasaran yang bersifat monopolistik, atau pasaran dengan firma yang dominan, kecenderungan untuk menaikkan harga adalah lebih nyata. Ketiga, keadaan permintaan asas juga memainkan peranan. Jika permintaan lemah atau mudah terjejas oleh perubahan harga, peniaga tidak akan sewenang-wenangnya menaikkan harga bagi mengekalkan jumlah penjualan.

Tahap kesan pindahan terhadap inflasi dicerminkan pada takat kenaikan harga tersebar dalam komponen IHP. Jika kesan pindahan adalah besar, kenaikan harga dalam komponen IHP adalah meluas. Kenaikan harga yang lebih meluas juga dicerminkan pada kenaikan inflasi teras. Kenaikan harga yang lebih menyeluruh dan berterusan akan mengakibatkan bertambahnya kos sara hidup.

Dua episod peningkatan harga komoditi dunia terkini berlaku pada tahun 2008 dan 2011. Pada tahun 2008, harga komoditi dunia naik dengan mendadak dan berterusan. Antara bulan Januari 2007 hingga bulan Julai 2008, harga minyak mentah dunia meningkat lebih dua kali ganda, manakala harga makanan global naik lebih 50% dalam tempoh 19 bulan. Khususnya, kenaikan ketara dicatat dalam harga beras dunia pada bulan Mac 2008 kerana hasil tuaian yang rendah dalam negara pengeksport beras utama telah menyebabkan kekurangan bekalan dan mendorong simpanan stok secara meluas oleh sesetengah negara untuk menjamin bekalan makanan, lantas menyumbang kepada kekurangan bekalan beras dunia dan menambah lagi tekanan terhadap harga.

Namun, kesan kenaikan mendadak harga komoditi dunia terhadap inflasi domestik agak tertangguh kerana Kerajaan mengawal sesetengah harga makanan dan tenaga dalam negeri. Kadar inflasi purata sepanjang lima bulan pertama 2008 masih rendah pada 2.9%. Dalam pada itu, ekonomi serantau[2] mencatat kadar inflasi lebih tinggi pada 8.7% dalam tempoh yang sama (2007: 4.7%). Walau bagaimana, apabila kenaikan harga komoditi dunia menjadi sangat tinggi, Kerajaan telah menyemak harga beberapa barangan ditadbir termasuk produk petroleum runcit, tarif elektrik dan beras untuk mengurangkan tekanan terhadap sumber kewangan Kerajaan dalam memberikan subsidi tersebut. Selain meningkatkan perbelanjaan Kerajaan, subsidi juga merupakan sumber ketidakcekapan dalam ekonomi dan mewujudkan herotan pasaran. Oleh itu, harga dilaraskan sepanjang tiga bulan berturut-turut. Pelarasan ini agak besar, dengan harga beras tempatan dinaikkan sebanyak 15-40% pada bulan Mei, harga bahan api[3] meningkat sebanyak 40.4% secara purata pada bulan Jun dan tarif elektrik dinaikkan sebanyak 5% pada bulan Julai. Inflasi keseluruhan melonjak masing-masing kepada 7.7% dan 8.5% pada bulan Jun dan Julai. Dari segi kesan langsung, inflasi dalam kategori *beras, roti dan bijirin lain* dalam kumpulan IHP melonjak kepada 18.8% pada bulan Mei, manakala inflasi dalam kategori *pengangkutan* meningkat sebanyak 19.6% pada bulan Jun. Inflasi dalam subkategori *bekalan elektrik, gas dan bahan api lain* lebih tinggi pada 4.4% pada bulan Julai. Apabila digabungkan, kesan langsung ekoran pelarasan terhadap harga ditadbir menyumbang 40% daripada inflasi purata antara bulan Mei dan Julai 2008.

Kenaikan harga tenaga dan makanan dunia, dan pelarasan pada harga ditadbir yang dilaksanakan selepas itu juga mengakibatkan kenaikan kos bahan mentah, pengangkutan dan bekalan elektrik, yang seterusnya menambah kos operasi bagi peniaga. Susulan keadaan permintaan domestik yang memberangsangkan pada separuh pertama tahun 2008, banyak peniaga memindahkan kenaikan kos

[2] Terdiri daripada RR China, Indonesia, India, Filipina, Singapura, Thailand dan Vietnam.
[3] Merujuk kepada harga petrol RON92 dan RON97 dan diesel.

Rajah 3

Inflasi Keseluruhan, 2007 - 2011

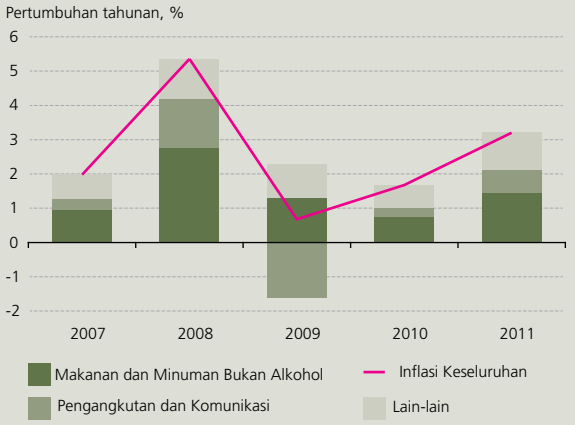

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 4

Peratusan Komponen IHP Mengalami Tahap Inflasi yang Tertentu

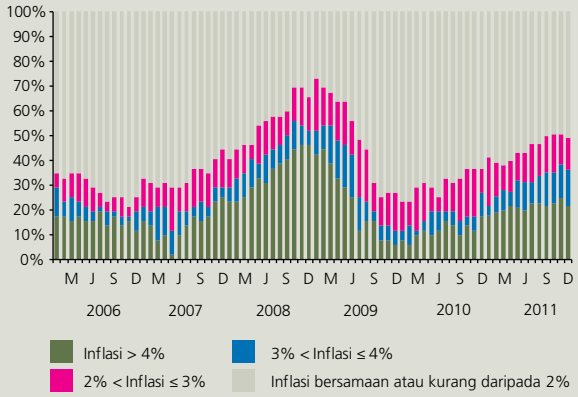

Sumber: Bank Negara Malaysia

tersebut kepada pengguna dengan menaikkan harga runcit dalam tempoh tiga bulan daripada masa pelarasan harga ditadbir. Kesan pindahan ketara dicatat pada kategori IHP lain, misalnya *restoran dan hotel* dan *hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah*. Kesan pindahan yang ketara dicerminkan oleh kenaikan harga yang lebih meluas. Hampir dua pertiga daripada komponen IHP mencatat kadar inflasi lebih daripada 2% pada separuh kedua tahun 2008. Inflasi teras juga lebih tinggi pada 4% (kadar purata 1.8% bagi tempoh tahun 1999 hingga 2008).

Harga komoditi dunia pula naik lebih perlahan pada tahun 2010 dan 2011. Antara bulan Januari 2010 hingga September 2011, harga minyak mentah dan harga makanan masing-masing meningkat sebanyak 35% dan 26%. Kenaikan ketara ialah harga jagung dunia sebanyak 94% antara bulan Jun 2010 hingga September 2011 kerana gangguan bekalan dan simpanan stok yang rendah.

Oleh yang demikian, harga bahan api dan beberapa barangan makanan terkawal di Malaysia dinaikkan secara beransur-ansur sepanjang tempoh dua tahun. Pelarasan ini dilaksanakan sebagai sebahagian daripada program rasionalisasi subsidi dan jumlah setiap pelarasan juga lebih kecil berbanding tahun 2008. Harga runcit produk petroleum[4] dinaikkan sebanyak 1.3% secara purata pada bulan Jun 2010 dan 3.1% pada bulan Disember 2010. Meskipun harga runcit petrol RON97 telah diselaraskan beberapa kali pada tahun 2010 dan 2011, kesannya terhadap inflasi telah dibendung kerana penggunaan petrol RON97 secara relatif adalah kecil. Tarif elektrik juga dinaikkan secara purata sebanyak 7.1% pada bulan Jun 2011. Kesemua pelarasan harga ini membawa kesan langsung dari segi kenaikan inflasi dalam kategori *pengangkutan* dan *perumahan, air, bekalan elektrik, gas dan bahan api lain*. Disebabkan kenaikan harga kali ini lebih kecil dan beransur-ansur, kesan langsung menerusi produk petroleum dan tarif elektrik dalam IHP hanya mencakupi 19% daripada inflasi pada tahun 2011. Dari segi kategori makanan, harga jagung dunia yang lebih tinggi menyebabkan kenaikan harga makanan ternakan ayam. Oleh itu, harga ayam naik dengan ketara sebanyak 11.4% pada tahun 2011 (purata 2007- 2011: 6.7%), dan menyumbangkan 5.2% kepada inflasi keseluruhan pada tahun 2011.

Pelarasan pada harga ditadbir sepanjang tempoh ini dibuat secara berperingkat, yang dengan itu membolehkan peniaga menangani kenaikan kos dengan lebih cekap. Pelarasan ini juga sudah dijangka oleh peniaga kerana sebelum ini Kerajaan telah memaklumkan tentang jadual pelaksanaan

[4] Merujuk kepada petrol RON95 dan RON97, diesel dan gas petroleum cecair (liquefied petroleum gas, LPG).

rasionalisasi subsidi. Meskipun permintaan domestik secara relatif kukuh, dan meningkat sebanyak 8.2% pada tahun 2011, kesan pindahan adalah sederhana dan mengambil masa lebih lama, iaitu enam bulan sebelum berlaku. Kesan pindahan juga diperhatikan dalam kategori yang sama seperti pada tahun 2008, iaitu kategori *restoran dan hotel* dan *hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah*. Berbanding dengan tahun 2008, inflasi kurang meluas, dan jumlah komponen IHP yang mencatat inflasi melebihi 2% juga lebih kecil. Sementara itu, inflasi teras juga secara relatif lebih rendah pada 2.7% pada tahun 2011.

Kesan perubahan langsung dan tidak langsung kepada harga komoditi dunia yang dibincangkan di atas juga dikenali sebagai ***kesan pusingan pertama***. Kesan pusingan pertama yang ketara mungkin mencetuskan kenaikan harga yang lebih menyeluruh dan mengakibatkan kos sara hidup yang lebih tinggi. Ini berpotensi menaikkan jangkaan inflasi dan menambah tekanan kepada isi rumah untuk menuntut upah lebih tinggi. Jika sektor perniagaan memenuhi tuntutan kenaikan upah dan memindahkan kos tenaga pekerja yang lebih tinggi kepada pengguna dengan menaikkan harga barangan dan perkhidmatan, ***kesan pusingan kedua*** terhadap inflasi akan berlaku. Jika tindakan dasar tidak diambil untuk menangani kesan pusingan kedua ini, kenaikan pada harga barangan dan perkhidmatan yang seterusnya mungkin berlaku, lantas menyebabkan satu lagi pusingan kenaikan gaji dan peningkatan kadar inflasi. Ulangan kitaran ini dipanggil lingkaran upah-harga. Sekiranya lingkaran ini berlaku, inflasi akan menjadi sukar dikawal dan memerlukan belanja yang besar untuk dikawal.

Kemungkinan berlakunya kesan pusingan kedua bergantung pada jangkaan inflasi, keadaan pasaran pekerja dan kekukuhan permintaan asas dalam ekonomi. Jika jangkaan inflasi dikawal dengan baik, iaitu pengguna menganggap bahawa kenaikan harga hanya sementara, mereka akan menyesuaikan penggunaan dan perbelanjaan, misalnya dengan mengurangkan perbelanjaan buat sementara waktu terhadap barangan bukan asasi untuk menangani kenaikan kos barangan asasi, atau meminjam atau mengurangkan simpanan untuk melicinkan (to smooth consumption) penggunaan. Dalam senario ini, kemungkinan berlakunya kesan pusingan kedua terhadap inflasi adalah kecil. Walau bagaimanapun, jika jangkaan inflasi adalah tidak dikawal, pengguna akan mempercayai bahawa paras inflasi yang tinggi akan berpanjangan dan akan menuntut upah lebih tinggi untuk menampung kos sara hidup yang lebih tinggi. Dalam persekitaran permintaan yang kukuh dan bekalan buruh yang rendah, sektor perniagaan akan bersetuju dengan tuntutan upah dan akan menaikkan harga runcit bagi barangan dan perkhidmatan, lantas mencetus kesan pusingan kedua terhadap inflasi.

Meskipun inflasi lebih tinggi pada tahun 2008 dan 2011, dan terdapat beberapa tanda kenaikan meluas inflasi khususnya pada tahun 2008, tekanan bekalan nampaknya tidak mengakibatkan kesan pusingan kedua terhadap inflasi. Pertama, pertumbuhan upah secara amnya terus stabil. Oleh itu, inflasi makanan yang tinggi telah menyebabkan perbelanjaan atas pilihan sendiri (discretionary) dikurangkan kerana kuasa pembelian pengguna telah terjejas, terutamanya pada tahun 2008. Kedua, inflasi yang lebih tinggi dijangka bersifat sementara. Pertumbuhan global yang lembap pada akhir tahun 2008 dan prospek pertumbuhan global yang lebih perlahan pada separuh kedua tahun 2011 dijangka membendung kenaikan lanjut pada harga komoditi dunia. Jangkaan bahawa pertumbuhan ekonomi domestik akan perlahan juga telah berjaya mengekang inflasi domestik.

Kesimpulan

Berdasarkan pengalaman yang dilalui pada tahun 2008 dan 2011, dapat disimpulkan bahawa magnitud kenaikan harga komoditi dunia yang berbeza menghasilkan kesan yang berlainan terhadap penularan kejutan ini kepada inflasi domestik. Dengan kewujudan mekanisme harga ditadbir, penularan kenaikan harga dunia ini kepada inflasi domestik sebahagian besarnya tertangguh dan tidak menyeluruh. Kadar pelarasan pada harga ditadbir sebagai tindak balas terhadap kenaikan harga komoditi dunia merupakan penentu utama bagi kekuatan tekanan inflasi yang disebarkan melalui kesan pusingan pertama. Pelarasan terhadap harga ditadbir yang dilaksanakan secara berperingkat dapat membendung kesan pusingan pertama dengan lebih berkesan kerana peniaga dapat menguruskan kesan terhadap kos mereka dengan lebih cekap. Oleh itu, kenaikan inflasi dan kos sara hidup juga akan berlaku secara perlahan dan mengurangkan risiko berlakunya kesan pusingan kedua.

Liberalisasi Peraturan Pentadbiran Pertukaran Asing untuk Meningkatkan Daya Saing Ekonomi Malaysia

Malaysia kekal komited untuk meliberalisasi lagi peraturan pentadbiran pertukaran asing (foreign exchange administration, FEA) bagi menyokong dan meningkatkan daya saing ekonomi negara dengan mewujudkan persekitaran yang lebih kondusif untuk aktiviti perdagangan, perniagaan dan pelaburan.

Pada tahun 2011, Bank telah meneruskan usaha untuk mewujudkan persekitaran yang lebih sesuai bagi menggalakkan pengembangan keupayaan produktif sektor swasta di luar negeri. Ini adalah seiring dengan persekitaran pengawalseliaan perdagangan antarabangsa yang liberal. Liberalisasi ini mengambil kira peningkatan trend penerokaan syarikat Malaysia ke luar negeri berikutan pertumbuhan ekonomi negara sedang pesat membangun yang kukuh, terutamanya di Asia, dan integrasi serantau yang semakin meluas. Antara tahun 2001 hingga 2010, pelaburan langsung di luar negeri oleh syarikat pemastautin berpurata 4.3% daripada KDNK dan mencapai paras tertinggi 9.4% daripada KDNK pada tahun 2008. Pelaburan langsung di luar negeri bersih berjumlah RM215 bilion pada tempoh ini, dengan sebahagian besar daripada pelaburan ini disalurkan ke dalam bidang baharu yang mempunyai kelebihan saingan, khususnya dalam sektor minyak dan gas, perkilangan, telekomunikasi, kewangan dan insurans.

Peningkatan trend syarikat Malaysia meneroka ke luar negeri menekankan pentingnya pasaran kewangan domestik yang kukuh dan memberangsangkan untuk memenuhi permintaan terhadap penyelesaian kewangan dan perkhidmatan kewangan yang lebih pelbagai dan canggih. Pelbagai langkah telah dilaksanakan oleh Bank, termasuk liberalisasi peraturan FEA, untuk menggalakkan kecairan, keluasan dan bilangan peserta dalam pasaran kewangan domestik.

Pelaburan langsung di luar negeri yang produktif

Sebagai satu daripada langkah penting untuk menyokong operasi perniagaan domestik pada peringkat global, syarikat pemastautin yang memenuhi keperluan kehematan Bank telah diberi fleksibiliti untuk membuat sebarang amaun pelaburan langsung di luar negeri. Langkah liberalisasi ini dilaksanakan secara berperingkat, dengan mengambil kira keupayaan syarikat pemastautin. Ini merupakan satu daripada teras strategik Bank ke arah mobiliti modal merentas sempadan sepenuhnya bagi tujuan produktif yang akan memberi manfaat kepada ekonomi Malaysia. Melalui liberalisasi ini, pelaburan langsung di luar negeri oleh syarikat pemastautin yang layak tidak lagi tertakluk kepada had bersamaan RM50 juta secara agregat setahun bagi setiap kumpulan syarikat untuk pelaburan dalam aset mata wang asing.

Akses kepada pembiayaan yang kompetitif

Bagi memudahkan sektor swasta mengembangkan keupayaan produktif di luar negeri dan meningkatkan kecekapan pengurusan kewangan, fleksibiliti tambahan telah diberikan kepada syarikat pemastautin untuk menguruskan sumber kewangan dalam kumpulan syarikat mereka. Langkah liberalisasi ini yang membenarkan sesebuah syarikat membuat sebarang amaun pinjaman daripada syarikat pemastautin dan bukan pemastautin yang berkaitan akan meningkatkan lagi kecekapan perniagaan.

Di samping itu, had sebanyak RM5 juta bagi pembiayaan perdagangan dalam denominasi mata wang asing yang diperoleh daripada bukan pemastautin telah dimansuhkan. Kini, pembiayaan perdagangan dalam mata wang asing akan dikira sebagai sebahagian daripada had semasa bagi peminjaman mata wang asing oleh syarikat dan individu pemastautin, yang masing-masing bersamaan dengan RM100 juta dan RM10 juta.

Pengurusan risiko yang berkesan
Memandangkan pentingnya amalan pengurusan risiko yang sesuai bagi kekukuhan kewangan pemastautin, fleksibiliti tambahan juga diberikan kepada pemastautin untuk menguruskan aset dan liabiliti melalui swap obligasi hutang ringgit atau mata wang asing kepada obligasi hutang mata wang asing lain. Liberalisasi ini akan membantu pemastautin yang mempunyai dedahan kepada urus niaga antarabangsa untuk menguruskan dedahan risiko ini.

Inovasi produk yang lebih giat
Apabila syarikat domestik berkembang dari segi saiz dan keupayaan, serta semakin bersepadu dengan pasaran global, pasaran kewangan domestik yang kukuh, memberangsangkan dan dinamik adalah sangat penting untuk menyokong pengembangan ekonomi Malaysia. Sejajar dengan ini, peraturan FEA diliberalisasikan untuk meningkatkan inovasi dalam pasaran kewangan domestik dengan menawarkan produk kewangan baharu bagi memenuhi keperluan yang pelbagai berikutan ekonomi Malaysia yang lebih maju dan bersepadu dengan ekonomi antarabangsa. Sehubungan dengan ini, skop produk yang ditawarkan oleh bank tempatan berlesen telah diperluas untuk memberikan lebih fleksibiliti dalam perdagangan mata wang asing dengan mata wang asing yang lain dengan pemastautin. Fleksibiliti juga diberikan kepada bank tempatan berlesen untuk menawarkan kontrak derivatif kadar faedah kepada bukan pemastautin bukan bank untuk sebarang tujuan. Langkah liberalisasi ini adalah sejajar dengan teras umum Pelan Sektor Kewangan yang bertujuan untuk menambahkan bilangan pelabur dan meningkatkan lagi pembangunan pasaran kewangan domestik.

Menggalakkan Operasi Pengurusan Perbendaharaan
Usaha mewujudkan ekonomi yang dinamik dan lebih bersepadu pada peringkat antarabangsa juga disokong dengan pengumuman insentif baharu dalam Bajet 2012 yang menggalakkan dan memudahkan penubuhan Pusat Pengurusan Perbendaharaan (PPP) di Malaysia oleh syarikat multinasional milik asing dan tempatan. Sebagai tambahan kepada insentif fiskal, fleksibiliti FEA juga diberikan kepada PPP untuk pengurusan sumber kewangan yang lebih berkesan. Fleksibiliti ini meliputi keupayaan untuk membuat pelaburan dan pembiayaan mata wang asing bagi menyokong keperluan syarikat yang mempunyai operasi pada peringkat antarabangsa.

Pengukuhan daya saing Malaysia
Usaha berterusan yang dilaksanakan oleh Bank dan Kerajaan untuk meningkatkan kecekapan dan mengurangkan kos menjalankan perniagaan telah menyumbang kepada penambahbaikan kedudukan Malaysia dalam Global Competitiveness Report yang diterbitkan oleh World Economic Forum. Daya saing Malaysia meningkat daripada kedudukan ke-26 pada tahun 2010/2011 kepada 21 pada tahun 2011/2012. Ini antara lain disebabkan oleh keterbukaan ekonomi Malaysia dan persekitaran yang liberal kepada perdagangan antarabangsa dan pelaburan langsung asing, terutamanya bagi pergerakan modal. Persekitaran yang liberal bagi pelaburan di Malaysia juga telah menyumbang kepada Malaysia tersenarai sebagai salah satu daripada sepuluh destinasi pelaburan pilihan utama di dunia dalam *A.T. Kearney FDI Confidence Index* bagi tahun 2012.

Pengukuhan mekanisme pengawasan Bank dan kerjasama serantau, telah membolehkan Bank menggiatkan inisiatif liberalisasinya sambil memastikan manfaat yang diperoleh daripada liberalisasi ini mengatasi risikonya. Langkah liberalisasi ini disokong oleh perlindungan yang mantap untuk memastikan kestabilan monetari dan kewangan terpelihara.

Kesimpulan
Sejajar dengan keperluan pengurusan transaksi akaun semasa dan akaun kewangan merentas sempadan yang lebih fleksibel bagi menyokong ekonomi Malaysia yang semakin bersepadu pada peringkat global, pelaksanaan langkah FEA akan beralih ke arah rangka kerja pengawalseliaan yang lebih berasaskan prinsip. Ini adalah untuk meningkatkan kejelasan pengawalseliaan. Peralihan ini adalah sebahagian daripada pembaharuan yang dilaksanakan oleh Bank untuk mewujudkan persekitaran pengawalseliaan yang lebih memudahkan serta telus, yang akan menyokong Malaysia menjadi destinasi pelaburan pilihan.

Teras dasar FEA untuk meningkatkan daya saing ekonomi akan diteruskan untuk menyokong transformasi ekonomi Malaysia ke arah ekonomi berpendapatan tinggi dan bernilai tambah tinggi menjelang tahun 2020. Pertimbangan penting akan diberikan ke arah mewujudkan persekitaran yang diperlukan untuk menyokong bidang yang Malaysia mempunyai kelebihan dan bagi meningkatkan lagi daya saing syarikat Malaysia. Tumpuan juga akan diberikan pada bidang yang akan meningkatkan pembangunan pasaran kewangan Malaysia serta menggalakkan integrasi ekonomi dan kewangan serantau. Dalam hal ini, perbincangan dan perundingan dengan semua pihak berkepentingan, termasuk peserta industri, akan diadakan secara berterusan untuk menggalakkan peranan sektor swasta dalam merealisasikan hasil yang dikehendaki. Liberalisasi FEA secara berperingkat akan terus diperkukuh oleh perlindungan berhemat untuk memastikan kestabilan monetari dan kewangan, yang merupakan faktor penting untuk mencapai pertumbuhan ekonomi Malaysia yang mampan.